

flacăra

anul XXXIV

(1548)

7

VINERI
15 FEBRUARIE

1985

săptăminal editat de frontul democrației și unității socialiste

NICOLAE CEAUȘESCU

CTITORUL ȘI GARANTUL UNITĂȚII NOASTRE

„Răspunderea generației noastre, a fiecărei generații este de a asigura întărirea continuă a patriei, a forței sale materiale, de a asigura întărirea națiunii, libertatea și independența ei. Aceasta este problema fundamentală a întregului popor”

*Să ne slujim poporul! E lecția, e rostul
Pe care Omul țării ni-l dă, compatrioți*

● O puternică manifestare a democrației muncitorești-revoluționare, a unității întregului popor

Mărețe zile de istorie românească

Tara a trăit din nou un moment de intensă vibrație politică și patriotică. În zilele de 7 și 8 februarie a.c., în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, președintele Frontului Democrației și Unității Socialiste, s-au desfășurat în Capitală lucrările celui de-al III-lea Congres al Frontului Democrației și Unității Socialiste. Eveniment de mare importanță, forumul celui mai cuprinzător organism politic, cu caracter revoluționar, democratic, larg reprezentativ, a avut loc la începutul acestui an în care întregul nostru popor sărbătorește cu îndreptățită mândrie împlinirea a 20 de ani de la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român. Incununând o perioadă pregătitoare de amplă și rodnică dezbateri, el a analizat, cu răspundere și exigență, munca depusă de Consiliul Național al F.D.U.S., de organizațiile componente, în ultimii cinci ani și, totodată, a stabilit mijloacele și căile de exercitare a rolului ce revin acestora în unirea energiilor și forțelor creatoare ale tuturor categoriilor de oameni ai muncii pentru transpunerea neabătută în fapt a hotărârilor Congresului al XIII-lea al partidului, asigurarea înaintării patriei pe drumul socialismului și comunismului, afirmarea tot mai puternică a României pe arena mondială.

La ședința inaugurală din dimineața zilei de joi, 7 februarie, în cuvântul de deschidere a lucrărilor, dând expresie sentimentelor de dragoste și nețărmurită recunoștință ale tuturor delegațiilor și invitaților la acest forum național, tovarășul Manea Mănescu a salutat cu aleasă stimă și profund respect pe cel mai strălucit dintre conducătorii ce s-au ridicat din rindurile poporului în decursul eroicei noastre istorii milenare, pe marele și ilustrul nostru președinte, tovarășul Nicolae Ceaușescu, înflăcărat patriot și revoluționar, genial strateg al noului destin al patriei, personalitate proeminentă a vieții internaționale contemporane.

După alegerea prezidiului și a celorlalte organe de lucru, delegații au adoptat, în unanimitate, ordinea de zi a Congresului și au aprobat apoi propunerea ca lucrările să se desfășoare în plen, în cadrul a cinci comisii pe domenii de activitate, precum și în Conferința a II-a pe țară a Organizației Democrației și Unității Socialiste.

Primit cu cele mai profunde sentimente de dragoste și stimă, a luat cuvântul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cuvântarea

a fost urmărită cu deosebit interes, cu deplină satisfacție și aprobare, fiind subliniată, în repetate rânduri, cu vii și îndelungi aplauze, urale și ovatii, cei prezenți aclamând cu înflăcărare pentru gloriosul nostru partid comunist, pentru cîrmaciul încercat al partidului și statului.

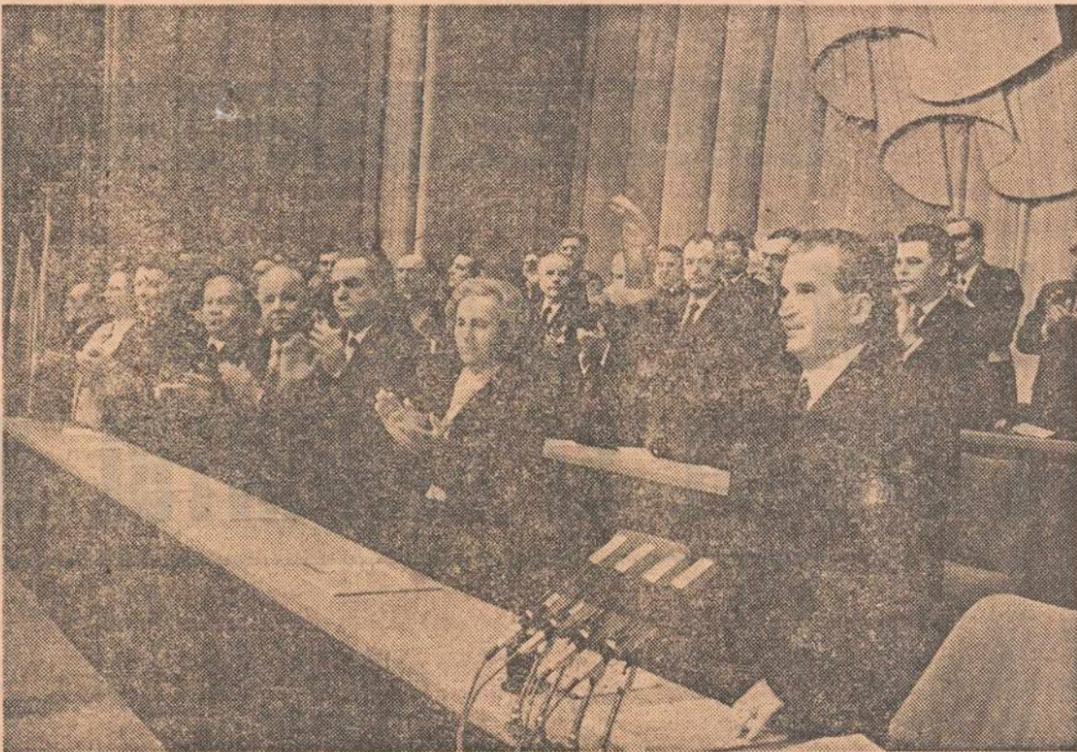
În partea a doua a ședinței de dimineață, lucrările au fost conduse de tovarășa Tamara Maria Dobrin. În cadrul dezbaterilor din plen asupra problemelor înscrise pe ordinea de zi au luat cuvîntul tovarășii Ion Popa, Nicolae Mațea, Maria Chiriac, Marin Matei, Constantin Niță, Grigore Dinu, Fănică Udma, Lazăr Boleanțu, Ioan Molnar, Mihaela Brîndușă Andreescu, George Bălăită, Alexandru Trăilescu, Vasile Milea.

După-amiază, lucrările s-au desfășurat în cele cinci comisii pe domenii de activitate, precum și în cadrul Conferinței a II-a pe țară a Organizației Democrației și Unității Socialiste.

Lucrările celui de-al III-lea Congres al Frontului Democrației și Unității Socialiste au fost reluate vineri, 8 februarie, în ședință plenară. A fost din nou un moment de mare entuziasm: la apariția în prezidiu a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu, a celorlalți tovarăși din conducerea partidului și statului, întîmpinați de participanți cu deosebită căldură, ovatii și urale îndelungi, expresie a dragostei și stimei nețărmurite față de Partidul Comunist Român, forța politică conducătoare a societății noastre, față de secretarul general al partidului, care și-a făcut din slujirea devotată a patriei și a poporului țelul suprem al întregii sale activități.

În prima parte a lucrărilor, condusă de tovarășul Constantin Arseni, au luat cuvîntul Gheorghe David, Viorica Drăgan, Horia Dumitru Dediu, Gheorghe Banu, Maria Stanciu, Nicolae Teodorescu, Dezideriu Szilagy, patriarhul Justin Moisescu, Maria-Liliana Hulianu, Nicolae Gavrilă, Floarea Șerban Costache, Petre Dănică, Ernest Breitenstein, Vasile Tomescu, Ion Crăciunescu, Haralambie Alexa. După pauză, lucrările au fost conduse de tovarășa Lina Ciobanu, iar în continuarea dezbaterilor au vorbit Constantin Arseni, Florian Ionescu, Nicolae Petru Oarga, Draga Anastasiu, Dinu Drăgan, Salvina Marchis, Iulian Dinu, Eugenia Măndița, Dumitru Marica, Dragomir Stan.

Dezbaterile din Congres și comisii au evidențiat în totalitate, cu putere, înalta responsabilitate și largul democratism ale Frontului Democra-

ției și Unității Socialiste. Participanții la dezbateri au împărtășit din experiența muncilor, au luat poziție critică și autocritică față de unele lipuri, au formulat numeroase propuneri pentru îmbunătățirea activității în toate domeniile. De asemenea, în cadrul dezbaterilor s-au luat angajamente de a se acționa cu mai multă hotărâre, în spiritul exigențelor revoluționare, pentru asigurarea realizării în cele mai bune condiții a programelor de dezvoltare economico-socială a patriei, de ridicare continuă a nivelului de civilizație a poporului nostru.

Directivele Congresului al XIII-lea al P.C.R. privind dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1986-1990 și orientările de perspectivă până în anul 2000; Programul-Directivă de dezvoltare economico-socială a României în profil teritorial în perioada 1986-1990; Programul-Directivă de creștere a nivelului de trai și de ridicare continuă a calității vieții în perioada 1986-1990. Totodată, a fost adoptată în unanimitate Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la deschiderea lucrărilor Congresului al III-lea al F.D.U.S. și s-a hotărît ca ideile și orientările cuprinse în acest excepțional document să stea la baza întregii activități viitoare a Frontului Democrației și Unității Socialiste, a organizațiilor sale componente. Congresul a aprobat Raportul privind activitatea desfășurată și sarcinile ce revin F.D.U.S. și organizațiilor componente pentru îndeplinirea hotărârilor Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român, a Programului partidului de ridicare a patriei pe noi

culmi de progres și civilizație socialistă. Au fost apoi aprobate Programul de măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor generale de deputați în Marea Adunare Națională și consiliile populare; Manifestul Frontului Democrației și Unității Socialiste, pentru alegerile generale de deputați și Rezoluția Congresului al III-lea al F.D.U.S.

S-a procedat la alegerea președintelui Frontului Democrației și Unității Socialiste.

Îndeplinind dorința fierbinte a tuturor participanților la acest înalt forum, investiți cu mandatul întregii națiuni, tovarășul Manea Mănescu a propus realegerea în înalta funcție de președinte al Frontului Democrației și Unității Socialiste a secretarului general al Partidului Comunist Român, președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Propunerea a fost primită cu nemărginită bucurie și satisfacție, cu însuflețire și entuziasm. Supusă votului, toți delegații au votat, într-o impresionantă unitate de cuget și simțire, realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de președinte al Frontului Democrației și Unității Socialiste.

Sala Palatului Republicii Socialiste România, martoră și gazdă a atitor evenimentelor de seamă, a vibrat din nou de puternice ovatii și urale. Cei prezenți au reafirmat cu toată căldura inimilor sentimentele de nețărmurită dragoste, prețuire și recunoștință față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, conducătorul înțelept și încercat, ctitorul și arhitectul vizionar al României de azi și de mine, simbolul libertății, independenței și demnității

noastre naționale.

În continuare, a fost ales Consiliul Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste, alcătuit din 537 membri.

Întîmpinat cu deosebită căldură și însuflețire, a luat cuvîntul, în încheierea lucrărilor Congresului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, președintele Frontului Democrației și Unității Socialiste. Magistrala cuvîntare a fost urmărită cu mare atenție și, în repetate rânduri, a fost subliniată de puternice aplauze, urale și ovatii, expresie a încrederii nețărmurite în eroicul nostru partid comunist, în secretarul său general, vie manifestare a voinței unanime a participanților de a milita cu toată energia pentru transpunerea neabătută în fapt a orientărilor și sarcinilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru realizarea hotărârilor adoptate de Congresul Frontului Democrației și Unității Socialiste, pentru îndeplinirea exemplară a istoricelor obiective stabilite de înaltul forum al comuniștilor români.

Trecînd în istorie ca un eveniment major, cu largi semnificații în afirmarea democrației noastre revoluționare, Congresul al III-lea al F.D.U.S. s-a înscris ca un moment politic de mare însemnătate în grandioasa operă de îndeplinire a Programului partidului de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism.

MIHAI STĂNESCU ■

în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu ●

„Avem ferma convingere că toate organizațiile componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, întregul nostru popor, într-o deplină unitate, vor acționa cu toată fermitatea și energia în vederea realizării în cele mai bune condiții a mărețelor obiective de dezvoltare a patriei noastre, de ridicare a României pe noi culmi de progres și civilizație!”

NICOLAE CEAUȘESCU

Alăturându-se celorlalte documente programatice ale Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român, Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, la cel de-al III-lea Congres al Frontului Democrației și Unității Socialiste, devine un document vizionar, care cuprinde principalele căi de dezvoltare a României în noul plan cincinal, precum și pînă în anul 2000, noile idealuri ale poporului român în devenirea sa, partea sa de efort și de dăruire patriotică, precum și căile și strategia prin care aceste noi culmi pot fi atinse. De altfel, în centrul debaterilor Congresului Frontului Democrației și Unității Socialiste au stat Directivele și hotărârile Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea economico-socială a României în perioadele sus amintite. Se poate afirma, deci, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu deplină temei, că aceste documente reprezintă expresia năzuințelor și voinței întregii noastre națiuni socialiste.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu a scos în relief realizările remarcabile ale poporului român în cei cinci ani care au trecut de la ultimul Congres al Frontului Democrației și Unității Socialiste, sub conducerea Partidului Comunist Român, în dezvoltarea economico-socială a țării. Printre realizările de seamă din industrie, s-a evidențiat faptul că, în primii doi ani ai cincinalului, în 1981—1982, ritmul de creștere a producției a fost de 2,8 la sută anual, în 1983 de 4,8 la sută. În 1984, producția industrială a crescut într-un ritm de aproape 7 la sută, iar pe 1985, planul de dezvoltare economico-socială prevede un ritm și mai înalt de creștere a producției industriale. În agricultură au fost reliefate realizări la fel de importante: în primii patru ani ai actualului cincinal, producția de cereale este cu circa două milioane tone mai mare decît media cincinalului anterior. În 1984, deși condițiile climatice

au fost deosebit de grele, oamenii muncii din agricultură au obținut cele mai mari producții cerealiere din istoria țării, realizându-se peste o tonă de cereale pe locuitor. O serie de unități agricole de stat și cooperatiste au realizat anul trecut recolte-record de 8 000 kg grâu și orz la hectar și de peste 20 tone porumb știuleți la hectar. S-au realizat producții importante în zootehnie, s-a înfăptuit un important program de investiții care se ridică la 1 200 miliarde lei, s-a dat în funcțiune Canalul Dunăre-Marea Neagră, s-a realizat în fiecare județ o producție de circa 70 000 lei pe locuitor. Pe aceste baze s-a asigurat creșterea gradului de civilizație a tuturor zonelor țării, condiții egale de muncă și viață pentru toți cetățenii patriei noastre. Realizări importante s-au obținut în transporturi, construcții, comerț, în știință, in-

ceea partidului nostru comunist, demonstrează, cu puterea faptelor, justetea politicii partidului nostru comunist — forța politică conducătoare a societății.

Spre ce vom acționa în viitor?

Hotărârile istorice ale Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român, se subliniază în Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, la recentul congres al Frontului Democrației și Unității Socialiste, prefigurează viitorul luminos al patriei, deschid noi orizonturi de dezvoltare economico-socială, de înflorire multilaterală a României socialiste. Obiectivul fundamental al celui de-al VIII-lea plan cincinal, 1986-1990, îl constituie înfăptuirea fermă a strategiei partidului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a patriei noastre spre comunism. Realizarea acestui măreț obiectiv

al economiei naționale. În 1990, minerii patriei vor trebui să realizeze un volum de 100 milioane tone cărbune. Acest măreț obiectiv cere dăruire, cere perfecționarea activității, cere pregătire continuă pentru ridicarea măiestriei profesionale, cere, înainte de toate, eroism muncitoresc! Se va realiza un vast program de investiții: pentru lărgirea bazei energetice și de materii prime a patriei, înfăptuirea programului de dezvoltare intensivă, modernizare și ridicare a nivelului tehnic al industriei, a irigațiilor și îmbunătățirilor funciare. Acest măreț viitor ne anunță apariția în noua geografie a patriei a nu mai puțin de 1 500 noi capacități de producție în toate ramurile economiei naționale. Va fi dat în folosință Canalul Poarta Albă — Midia — Năvodari și se va realiza în cea mai mare parte Canalul București — Dunăre. Iată doar cîteva din noile

ne prefigurează alte noi ctitorii: se va continua amplasarea rațională a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării; în fiecare județ se va asigura realizarea unui volum de activitate economică pe locuitor de cel puțin 80 000 lei anual, iar în 29 de județe acest volum va fi de peste 100 000 lei anual. În agricultură ne așteaptă, de asemenea, noi izbini, obiectivul fundamental continuînd să ne rămînă înfăptuirea noii revoluții agrare, adică transformarea radicală a felului de a munci, de a trăi, de a gândi al țărănimii, al tuturor oamenilor muncii de la sate. Acest obiectiv nu este o formulare abstractă, el este susținut în realizarea sa de o muncă eroică, dar și de un important volum de investiții: peste 190 miliarde lei! Sigur, se vor dezvolta producțiile agricole, cerealiere, animaliere, de plante tehnice, altele, dar din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu am desprins acordarea unei atenții, neînfrînte pînă acum, satului românesc, dezvoltării lui în toate domeniile, apropierea lui de oraș. Vom realiza, ne spunea secretarul general al partidului, așezări sătești concentrate, care să asigure tuturor locuitorilor condiții tot mai bune privind accesul la învățămînt, la activitatea culturală, de sănătate și altele. În scopul realizării acestor măsuri se vor construi anual 10 000—15 000 de apartamente din fondurile statului, care urmează să fie vindute locuitorilor satelor. Se vor dezvolta prestările de servicii la sate, așa încît comunele patriei noastre să devină centre economice puternice, moderne, înfloritoare.

Iată Programul măreț al devenirii noastre socialiste, un program care va trebui înfăptuit de oameni, pentru oameni, un program pe care recenta Cuvîntare a tovarășului Nicolae Ceaușescu ni-l înfățișează în întreaga sa splendoare, chemînd la realizarea sa toate organizațiile Frontului Democrației și Unității Socialiste, toți oamenii muncii fără deosebire de naționalitate, întregul nostru popor, eroicul popor român.

NICOLAE GRIGORE

Drumul nostru — muncitoresc, revoluționar

vățămint și cultură; s-au dezvoltat schimburile economice cu țările C.A.E.R., cu celelalte țări socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu statele capitaliste dezvoltate, ajungîndu-se astfel la realizarea unei balanțe comerciale active, reducîndu-se cu aproape 40 la sută datoria externă a țării. S-a ajuns astfel, ca în primul patru ani ai cincinalului retribuția reală a oamenilor muncii să crească cu 6 la sută, iar la sfîrșitul anului 1985 va fi cu 8 la sută mai mare față de 1980. De asemenea, în cincinalul care se va încheia în acest an se vor da în folosință încă 750 000 de noi apartamente, asigurîndu-se astfel, în medie, peste 12 mp locuibil de persoană. Practic, în fiecare zi, 500 de familii se mută, în prezent, în casă nouă, ceea ce echivalează cu ritmul de o locuință nouă la fiecare trei minute. Toate aceste realizări, altele pe care poporul nostru le-a obținut, sub condu-

tiv strategic impune, arăta secretarul general al partidului, dezvoltarea, în continuare, pe o treaptă superioară, a forțelor de producție, perfecționarea relațiilor sociale și realizarea unei concordanțe cit mai bune între diferite sectoare, între forțele de producție și relațiile sociale. În fața oamenilor muncii, a tuturor colectivelor, va sta înalta îndatorire de a dezvolta intensiv toate ramurile industriei, de modernizare și ridicare a nivelului tehnic și calitativ al întregii activități. Ei vor implini o nouă revoluție tehnico-științifică, vor acorda atenție deosebită automatizării, robotizării proceselor de producție, astfel încît industria românească să se bazeze pe cele mai avansate cuceriri ale științei și tehnicii contemporane. Se vor dezvolta în continuare industria chimică, industria constructoare de mașini, baza energetică și de materii prime proprii — condiție hotărîtoare pentru progresul gene-

fronturi de construcție ale României socialiste, doar cîteva din viitoarele locuri fierbinți ale muncii eroice, ale dăruirii și curajului, ale luptei continue pentru propria noastră devenire. Abia au terminat un obiectiv de epoe, Canalul Dunăre-Marea Neagră, și, iată, un alt măreț canal îi așteaptă pe acei harnici, iscusiți și încercați constructori de canale. Și ei nu vor întîrzia să vină la locul acestei noi ctitorii, la locul acestei noi viitoare izbini, știind, din experiența mai vechilor înclăstări, că un popor, forța unui popor, forța lui creatoare, geniul lui, misiunea sa istorică se măsoară și se judecă după marile urme de civilizație pe care le lasă în marea sa trecere prin timp, spre dănuire în concertul popoarelor lumii. Iar la aceste mărețe fapte de muncă, la aceste mărețe noi ctitorii se vor adăuga altele, programele devenirii noastre elaborate de Congresul al XIII-lea

Într-o deplină unitate

Hotărîre unanimă de a acționa pentru îndeplinirea exemplară a istoricelor obiective stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului

„Trebuie să pornim de la faptul că toți sîntem fiii aceleiași patrii, că avem aceleași drepturi, dar și aceleași îndatoriri — și trebuie să facem totul pentru a asigura îndeplinirea politicii partidului de dezvoltare economico-socială, de asigurare a condițiilor de manifestare deplină a democrației muncitorești-revoluționare, a personalității umane, de realizare a unui nou umanism, în care omul constituie factorul central al întregii activități.“

NICOLAE CEAUȘESCU

Să ne fie viitorul aproape

Congresul Frontului Democrației și Unității Socialiste a însemnat pentru noi, cetățenii patriei, un moment emoționant și tonic în activitatea de zi cu zi și în viața noastră dăruită viitorului. Prilej de bilanț care oferă imaginea tuturor izbinzilor, al neîmplinirilor temporare, al progresului, al saltului extraordinar înregistrat de oamenii muncii din țara noastră dar și al perspectivelor mobilizatoare, prin viziunea unui timp conjugat la viitor, pentru fiecare dintre noi și pentru întreaga societate. Marșul istoric spre o civilizație avansată, spre culmile unui progres prefigurată în planuri istorice, votate în unanimitate de întreaga națiune, nu s-ar fi produs fără unitatea fermă a întregului nostru popor în jurul forței dinamice a partidului, în jurul nucleului său politic și revoluționar, în jurul personalității președintelui Nicolae Ceaușescu. Este limpede pentru oricine că în acest moment al existenței noastre, România reprezintă patria unor transfigurări nemaicunoscute de cronica vremurilor, că reprezintă un front uriaș al voinței unanime a întregului popor de a străbate etape importante ale dezvoltării vizionare a partidului într-un timp din ce în ce mai scurt, și la un nivel calitativ superior, încercînd, prin inteligența și prin hărnicia tuturor oamenilor muncii, să ne apropiem mai repede viitorul. Forța noastră în timp constă în unitatea noastră, în perspectiva noastră istorică. E un drum pe care l-am ales de mult, încă de la primele alegeri democratice care au urmat războiului, un drum ale cărui traiectorii s-au corectat prin ani pe măsura exigențelor generațiilor care se succed, un drum împlinit în mod științific printr-un studiu permanent al evoluției societății în toate domeniile sale de activitate, un drum glorios al socialismului și comunismului, un drum original prin gândirea comunistilor români și prin contribuția fundamentală a tovarășului Nicolae Ceaușescu la teoria și practica construcției socialismului și comunismului.

Alegerile din acest an, alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare comunale, orașenești, municipale și județene se desfășoară sub semnul aceleiași opțiuni pentru un viitor pe care-l prefigurăm urmînd politica înțeleaptă și clarvăzătoare a Partidului Comunist Român. Ele reprezintă o nouă și puternică manifestare a democratismului nostru socialist, a verificării, prin votul întregului popor a activității noastre de pînă acum și, totodată, a aprobării planurilor și programelor de dezvoltare a patriei în următorul cincinal. Astfel, între a alege un drum luminos în viața și activitatea noastră și a alege oamenii de frunte în măsură să ne reprezinte în forurile democrației și unității socialiste există o trăsătură nobilă de unire. Votul nostru va fi în acest an vo-

tul exprimat în condiții de deplină adeziune omenească la realizările poporului nostru de pînă acum și o garanție a perspectivelor viitorului.

Ca om de artă îmi exprim convingerea că există garanția că în anii ce urmează arta să cîștige noi valențe în transfigurarea problematicii vitale a oamenilor muncii, a aspectelor esențiale ale vieții noastre, a conflictelor expresive dintre ceea ce este nou și vechi, dintre ceea ce acționează în sensul progresului și ceea ce este retrograd, ceea ce întîrzie procesul edificării unei civilizații socialiste superioare. Pentru că arta este aceea care redă adevărata valoare a vieții noastre de toate zilele.

ION BESOIU ■
directorul
Teatrului „L. S. Bulandra”

Pentru tot darul
pămîntului

Spre deosebire de alte așezări din Bărăgan, a căror istorie începe de departe, din timpuri vechi, Dragalina este o vatră de locuire nouă, înființată abia după primul război mondial. Purtînd numele generalului erou căzut în luptele pentru apărarea Olteniei, această așezare, ne place nouă să spunem, a fost croită pentru un destin mare, asemenea aceluia al cărui nume îl poartă cu vrednicie. Așezată chiar în inima Bărăganului, unde se întretaie drumurile de la Slobozia la Călărași și de la Lehliu spre Fetești, comuna noastră, în care alături de Dragalina se află și satele Drajna și Brincoveanu, numără astăzi aproape zece mii de locuitori și a ajuns astfel nu numai una dintre cele mai mari comune din această parte a țării dar și una dintre cele mai puternice din punct de vedere economic. Se înțelege că, în primul rînd, bogăția comunei noastre se adună de pe urma celor 17 000 de hectare, lucrate de câteva unități agricole. Aceste unități și-au dezvoltat și puternice sectoare zootehnice. Astfel, C.A.P.-urile Brincoveanu și Dragalina cresc 4 200 de oi și 300 de vaci cu lapte. Încă 1 600 de vaci cu lapte mai are și I.A.S.-ul Dragalina iar I.A.S.-ul Ciulnița crește 5 000 de oi și rulează pe un 8 000 de taurine la îngrășat. Asociația intercooperatistă Drajna are și ea o îngrășătorie de 7 000 de berbecuți. Am stăruit asupra acestor cifre pentru a face oricui evident adevărul că aici, în comuna noastră, s-a reușit ca în ultimii ani, prin investiții ale statului și deopotrivă prin eforturile țărănilor care muncesc în cele două cooperative agricole de producție, să prindă ființă un veritabil complex de producere a unor bunuri agroalimentare. Și nu e de mirare că, măsurată în bani, valoarea acestei producții se ridică la citeva sute de milioane de lei. Această valoare a început să fie întrecută, chiar, în ultimii ani, de către unitățile

industriale ale comunei, noi avînd aici și unul dintre cele mai bine dotate S.M.A.-uri din județ, care efectuează lucrări nu numai pentru unitățile noastre agricole ci și pentru altele, ca și întreprinderea de producere a nutrețurilor combinate ori o altă unitate industrială în cadrul căreia se produc, bunăoară, remorcile atît de necesare unor transporturi eficiente. Sîntem, așadar, o comună în care a pătruns spiritul muncitoresc, o anume rigoare a muncii și un simț mai accentuat al disciplinei iar acest fapt are rezultate bune în privința chiar a creșterii sporului muncii din agricultură, în interes obștesc și deopotrivă în interes personal. Căci oamenii au, în general, la noi, gospodării prospere. Și faptul că am ridicat citeva zeci de apartamente, că încercăm o treptată urbanizare a vieții comunei, nu a împiedicat pe țărăni din

Dragalina, bunăoară, să crească în gospodăriile lor vreo 6 000 de oi. Pe lângă ceea ce contractează la fondul de stat aceste gospodării, dacă adăugăm și zecile de mii de tone de cereale sau cele 2 300 tone de carne sau 41 000 hectolitri de lapte pe care le-a predat anul trecut din partea unităților agricole de pe teritoriul ei, înseamnă că Dragalina are motive destul de întemeiate să aspire la un loc fruntaș în întrecerea în care s-a situat pînă acum tot pe locuri de frunte. Comuna s-a situat în '81 pe locul al treilea pe țară, în '82 pe locul întâi pe județ iar în '83 pe locul al patrulea pe țară. În această acțiune de a întemeia așezării noastre renumele unei comune mari și bogate dar și frumoase, bine gospodărită, și-au adus contribuția de fapt, toți locuitorii, în cadrul organizat, larg democratic, al Frontului Democrației și Unității Socialiste, în acest cadru în care este loc pentru orice inițiativă utilă vieții comunei, bunăstării ei, înfrumusețării ei. De aceea am urmărit cu deosebit interes lucrările Congresului și am primit cu vie satisfacție realegera tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de

președinte al Frontului Democrației și Unității Socialiste, acest act fiind o garanție că vom putea urma neabătut drumul nostru ascendent, împreună cu țara întreagă, spre nivelurile superioare ale civilizației și culturii socialiste, strălucit prefigurate în documentele Congresului al XIII-lea al partidului. Pentru noi, prima datorie este de a face o agricultură de înalt randament, așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la recentul Congres al F.D.U.S. „În agricultură, obiectivul fundamental îl va constitui continuarea înfăptuirii noii revoluții agrare, această reprezentînd — așa cum am mai menționat — transformarea radicală a felului de muncă, de viață și de gîndire al țărănimii, al tuturor oamenilor muncii de la sate, creșterea puternică a producției agricole, care să satisfacă pe deplin necesitățile de consum ale populației, cit și ale industriei, precum și alte cerințe ale economiei naționale”. Acestui îndemn al secretarului general al partidului, al președintelui Frontului Democrației și Unității Socialiste, sîntem hotărîți să-i dedicăm aici, la Dragalina, toată puterea noastră de muncă. Întrucît acest îndemn exprimă însăși dorința noastră de progres.

CONSTANTIN PROCA ■
primarul comunei Dragalina,
jud. Călărași

Frumosul ca împlinire

Magistrala cuvîntare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, rostită la cel de-al III-lea Congres al Frontului Democrației și Unității Socialiste, cel mai reprezentativ forum al democrației muncitorești, revoluționare cuprinde idei și orientări de o remarcabilă însemnătate teoretică și practică, măsuri menite să determine cele mai favorabile condiții pentru participarea nemijlocită a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, la conducerea treburilor țării, la edificarea noului societăți pe pămîntul României, la

consiliile populare să-și îndeplinească rolul important pe care îl au în democrația noastră muncitorească, revoluționară.

Pentru ca viața noastră să fie din ce în ce mai bună, orașul în care trăim să fie mai frumos, mai funcțional, pentru ca la locul nostru de muncă să ne asumăm și să ne îndeplinim sarcinile de producție este nevoie ca strîns uniți în jurul programelor mobilizatoare ale partidului să nu precupețim nici un efort pentru îmbunătățirea activității în toate domeniile.

Doresc să folosesc această ocazie pentru a mă angaja în fața Frontului Democrației și Unității Socialiste că voi răspunde cu devotament sarcinilor ce decurg din transpunerea în viață a hotărîrilor Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român. În fața cetățenilor din circumscripție, dacă îmi vor acorda încă o dată încrederea lor, mă angajez ca împreună cu ei și cu sprijinul lor nemijlocit să facem ca viața în orașul nostru să fie mai frumoasă, mai bună.

CONSTANTIN G. GHIDU ■
Vălenii de Munte

Bucuria de a fi concret

Programul privind asigurarea producției de energie și folosirea rațională a energiei electrice, termice, a gazelor naturale precum și regimul de lucru în unitățile economice și sociale, adoptat de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., a fost dezbătut cu întregul activ de partid, sindicat și U.T.C., O.D.U.S., din cadrul întreprinderii noastre, stabilindu-se măsuri ferme și eficiente de organizare a producției și de utilizare cu maximum de spirit gospodăresc a energiei. În spiritul măsurilor stabilite de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., am inițiat o seamă de acțiuni menite să asigure creșterea eficienței economice în condițiile economisirii energiei electrice și combustibililor.

Întreprinderea noastră ocupînd locul trei pe municipiu în consumul de energie electrică și combustibili, a impus o gospodărire judicioasă a acestora în scopul încadrării cu strictețe în normele de consum acordate. În acest scop au fost mobilizate toate forțele din întreprindere care sub direcția coordonare a comisiei energetice s-au stabilit măsuri pentru a obține maximă eficiență în procesul de producție în condițiile reducerii cit mai accentuate a consumurilor energetice.

În adunările de grupă sindicale și ale organizațiilor U.T.C. s-au făcut, de asemenea, propuneri care să conducă la obținerea de economii de energie și combustibili cum ar fi: evitarea funcționării în gol a utilajelor la care lucrează, introducerea iluminatului local al locului de muncă, folosirea la întreaga capacitate a mașinii pe care lucrează și folosirea integrală a fondului de timp.

Ca urmare a acțiunilor întreprinse și a măsurilor tehnico-organizatorice întreprinderea a reușit să realizeze în cursul anului 1984 economii de energie electrică de 1 809 MWh și la combustibili convenționali 152,4 tcc.

De asemenea, prin aplicarea programului de recuperare a resurselor energetice re folosibile s-a recuperat cantitatea de 1 892 tone combustibil convențional.

La aceste rezultate o contribuție de seamă și-au adus organizațiile de sindicat, U.T.C. și O.D.U.S. din secțiile: Forjă, Strungărie, Rectificare și Rulmentii Speciali.

Pentru anul 1985 s-au luat măsuri care să asigure atît funcționarea întreprinderii în condiții normale cit și încadrarea strictă în ordinele de consum acordate, asigurîndu-se totodată realizarea integrală a sarcinilor de plan.

Pe linia recondiționării pieselor de schimb și a subsansamblelor uzate în anul 1984 față de un plan de 11 000 mii lei s-au realizat 13 664 mii lei.

DUMITRU GRIGORESCU ■
secretar al Comitetului
de partid de la Întreprinderea
„Rulmentul” Brașov
vicepreședinte al Consiliului
județean Brașov al F.D.U.S.

PRIMIRI LA TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

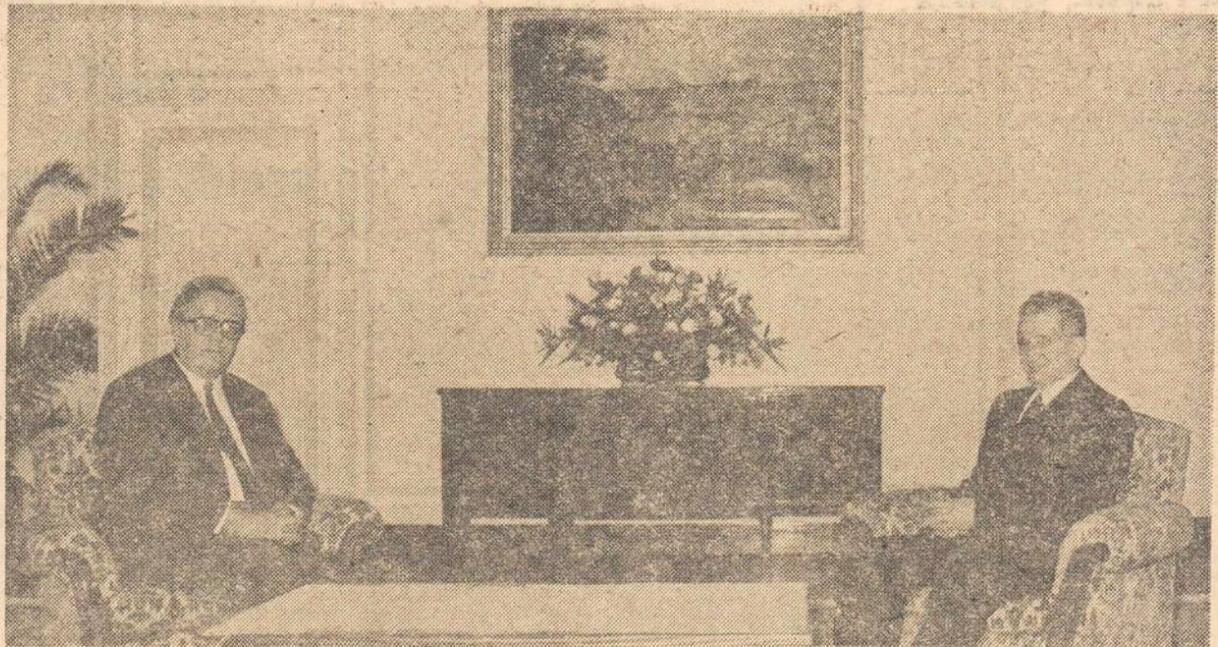
În spiritul preocupării permanente a președintelui Nicolae Ceaușescu de a găsi noi căi de colaborare între popoare, de a contribui activ la promovarea cauzei păcii și securității, în aceste zile Capitala României a fost locul de desfășurare a noii și rodnice întâlniri cu oameni politici ai lumii contemporane. Sâmbătă, 9 februarie, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit pe Geoffrey Howe, secretar de stat pentru afacerile externe și Commonwealth-ului al Marii Britanii, care a efectuat o vizită oficială în țara noastră. În cadrul întrevăderii, care a decurs într-o atmosferă cordială, au fost examinate stadiul actual și perspectivele relațiilor româno-britanice, exprimându-se dorința de a se acționa pentru dezvoltarea în continuare a colaborării economice, a schimburilor comerciale, a raporturilor în domeniul științei, tehnicii, învățămîntului, culturii, pentru promovarea de noi forme de cooperare în diverse sectoare de interes comun. În cadrul schimbului de păreri asupra vieții internaționale, au fost discutate deosebi probleme privind oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară. În acest cadru au fost salutate întîlnirea ministrilor afacerilor de externe ai U.R.S.S. și S.U.A. și înțelegerea la care s-a ajuns privind începerea negocierilor sovieto-americane. În legătură cu aceasta s-a subliniat importanța convenirii unui acord care să asigure un echilibru militar la un nivel mai scăzut, prin reducerea armelor nucleare.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că o mare importanță pentru succesul negocierilor ar avea încetarea, pe timpul desfășurării lor, a amplasării de noi arme nucleare. Totodată, președintele României a arătat că este necesar ca țările europene — deosebi statele din cadrul Tratatului de la Varșovia și din N.A.T.O. — să participe într-o formă sau alta la negocierile dintre Uniunea Sovietică și S.U.A., să se întâlnească și să contribuie la succesul acestor negocieri. În cursul convorbirii s-a subliniat însemnătatea intensificării eforturilor pentru a se ajunge la rezultate concrete în cadrul Conferinței pentru dezarmare de la Geneva, al Conferinței pentru măsuri de încredere și securitate și pentru dezarmare de la Stockholm, al negocierilor de la Viena privind reducerea forțelor armate și armamentelor și măsurii adiacente în Europa centrală. Au fost, de asemenea, relevate fenomenele negative și de instabilitate cauzate de criza economică mondială, în primul rînd țărilor în curs de dezvoltare. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat importanța unei abordări constructive a acestor probleme — inclusiv a datorii țărilor în curs de dezvoltare și a dobinzilor în vederea asigurării stabilității economiei mondiale, a dezvoltării tuturor statelor, și a reliefat relația directă existentă între dezarmare și dezvoltare. De comun acord s-a subliniat că este necesar să se acționeze pentru lichidarea subdezvoltării, pentru crearea condițiilor ca țările în curs de dezvoltare să poată să dispună de condițiile necesare progresului lor economic și social. Evidențindu-se bună cooperare, pe multiple planuri, dintre România și Marea Britanie, s-a exprimat dorința întăririi acestor conlucrări atât pe plan bilateral, cât și pe arena mondială, în vederea soluționării constructive a problemelor internaționale, în interesul tuturor popoarelor, al cauzei păcii și înțelegerii între toate națiunile lumii.

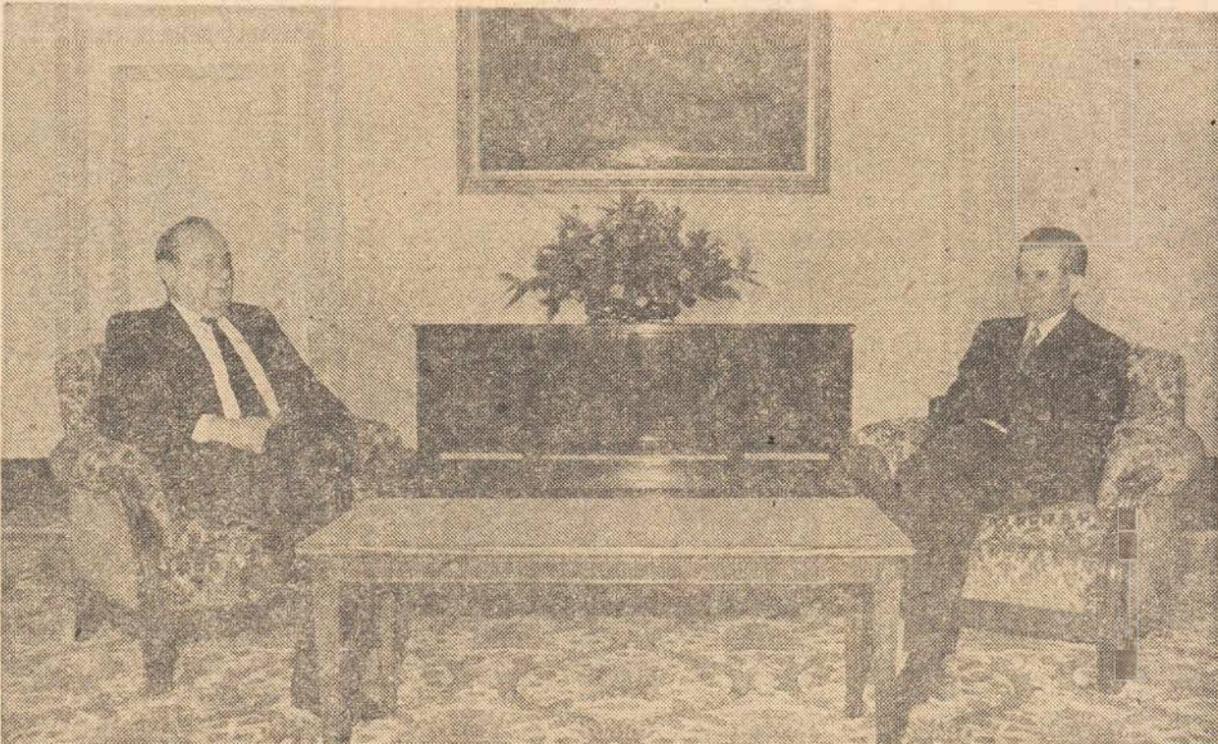
La primirea a luat parte tovarășul Ștefan Andrei, ministrul afacerilor externe, și au fost de față ambasadorii celor două țări.

Luni, 11 februarie, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român a primit pe tovarășul Giancarlo Pajetta, membru al Direcțiunii și al Secretariatului Partidului Comunist Italian. Tovarășului Nicolae Ceaușescu i-au fost transmise, cu acest prilej, un cordial salut din partea tovarășului Alessandro Natta, secretar general al Partidului Comunist Italian, a Direcțiunii P.C. Italian, urări de succes în activitatea pe care o desfășoară în fruntea partidului și statului român. În cadrul convorbirii au fost evidențiate cu satisfacție relațiile de prietenie, conlucrări și solidaritate dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Italian, exprimându-se dorința ca acestea să fie lărgite și diversificate în continuare, în interesul reciproc, al cauzei colaborării dintre popoarele română și italian, al înțelegerii și destinderii, al păcii în Europa și în lume.

Schimbul de păreri asupra evoluției situației internaționale a scos în evidență preocuparea P.C.R. și P.C. Italian față de amplificarea cursei înarmărilor și a pericolului pe care acumularea continuă de arme, tot mai perfecționate, îl reprezintă pentru pacea, liniștea și securitatea lumii. În acest context a fost apreciată pozitiv înțelegerea privind începerea negocierilor sovieto-americane, subliniindu-se necesitatea convenirii unor acorduri care să asigure un echilibru militar la nivel cât mai scăzut. A fost evi-

În cadrul întrevăderii președintelui Nicolae Ceaușescu cu Geoffrey Howe, secretar de stat pentru afacerile externe și Commonwealth-ului Marii Britanii

În timpul primirii de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a lui Hans-Dietrich Genscher, vicecancelar și ministru de externe al R.F. Germania

dențiată necesitatea ca, în baza interesului vital pentru propria securitate, ca și pentru destinele păcii în Europa, statele continentului, deosebi cele din Tratatul de la Varșovia și din cadrul N.A.T.O. — să contribuie, într-o formă sau alta la succesul negocierilor, la obținerea unor rezultate pozitive pe planul dezarmării nucleare. În cursul întrevăderii a fost afirmată voința comună de a acționa neabătut pentru lichidarea subdezvoltării și depășirea fenomenelor de criză din economia mondială, pentru edificarea unei noi ordini economice internaționale, care să asigure progresul economico-social al tuturor națiunilor. S-a apreciat că, în actualele împrejurări, întărirea colaborării tuturor partidelor, a forțelor democratice și muncitorești, progresiste, antiimperialiste, a popoarelor de pretutindeni constituie un factor de importanță hotărâtoare pentru oprirea cursului evenimentelor spre o catastrofă nucleară, pentru dezarmare, și în primul rînd pentru dezarmare nucleară, pentru independență și progres, pentru pace în întreaga lume.

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit miercuri, 13 februarie pe Hans-Dietrich Genscher, vicecancelar și ministru de externe al R. F. Germania. În cursul convorbirii au fost evocate cu satisfacție întîlnirile și convorbirile pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a avut în Republica Federală Germania, cu ocazia vizitelor efectuate. În cadrul întrevăderii, la care a luat parte ministrul de externe român, Ștefan Andrei, a fost exprimată dorința de a se acționa, în spiritul celor convenite cu prilejul întîlnirilor și convorbirilor la nivelul cel mai înalt, pentru dinamizarea și amplificarea relațiilor politice, economice, tehnico-

științifice și în alte domenii, dintre România și R.F. Germania, pe baza avantajului și interesului reciproc, respectării independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne. În mod deosebit a fost subliniată necesitatea extinderii și diversificării colaborării economice în producție, a dezvoltării schimburilor comerciale și cooperării între întreprinderile românești și firme vest-germane, prin promovarea unor forme moderne, în interesul comun, al cauzei păcii și conlucrării între națiuni.

În cadrul schimbului de vederi cu privire la principalele probleme ale vieții internaționale actuale a fost exprimată îngrijorarea față de situația foarte gravă la care s-a ajuns în lume, evidențindu-se că 1935 constituie un an hotărâtor pentru oprirea cursului pericolului al evenimentelor, pentru reluarea politicii de destindere, dezarmare și colaborare. S-a subliniat că întîlnirea dintre ministrul de externe ai U.R.S.S. și S.U.A. și înțelegerea la care s-a ajuns privind începerea de noi negocieri la Geneva reprezintă un factor pozitiv și că trebuie să se depună toate eforturile pentru a se ajunge la acorduri corespunzătoare, care să ducă la oprirea cursei înarmărilor, la dezarmare, în primul rînd la dezarmare nucleară. În același timp, s-a arătat că este necesar ca și celelalte state să aibă un rol activ, să contribuie la succesul negocierilor dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii, la înfăptuirea politicii de dezarmare, securitate și colaborare.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că o mare importanță pentru succesul negocierilor ar avea încetarea — pe timpul desfășurării tratativilor — a producerii și amplasării de noi arme nucleare. Totodată, președintele României a arătat că este necesar ca țările europene,

deosebi statele din cadrul Tratatului de la Varșovia și din N.A.T.O. să participe, într-o formă sau alta, la negocierile sovieto-americane, să-și aducă contribuția la desfășurarea lor cu succes, la obținerea unor rezultate pozitive în direcția dezarmării nucleare. De asemenea, s-a relevat importanța și necesitatea intensificării eforturilor pentru a se ajunge, într-un termen cât mai scurt, la înțelegerea, în cadrul Conferinței pentru dezarmare de la Geneva, al negocierilor de la Viena privind reducerea armamentelor și forțelor armate în centrul Europei, precum și al Conferinței pentru măsuri de încredere și securitate și pentru dezarmare în Europa de la Stockholm, care ar influența creșterea încrederii, ajungerea la noi acorduri, fiind, în același timp, și în interesul succesului negocierilor dintre U.R.S.S. și S.U.A.

În timpul convorbirii a fost reliefată, de asemenea, importanța abordării constructive a problemelor subdezvoltării, inclusiv a datorii țărilor în curs de dezvoltare și a dobinzilor, în vederea asigurării stabilității economiei mondiale.

A fost exprimată dorința reciprocă de a se acționa pentru întărirea conlucrării dintre cele două țări, atât pe plan bilateral, cât și pe arena internațională, pentru o politică de pace, securitate și colaborare în Europa și în întreaga lume.

Aceste întîlniri, desfășurate sub semnul cooperării, al prieteniei și al păcii în lume subliniază încă o dată, strălucitul efort depus de președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru realizarea unui climat în care să domnească pacea, încrederea între popoare, pentru ca națiunile lumii să poată contribui din plin la dezvoltarea civilizației umane pe toate meridianele globului.

Orașul grăbit

Dacă ne luăm numai după titlul gazetei care se edita săptămânal în Făgăraș înainte de război, „Brazde Făgărășene”, ne dăm seama că orașul era unul în care mai mult se făcea agricultură. De altfel, pe atunci, populația orașului trecea cu puțin de 10.000 locuitori, din care o bună parte, deși își ziceau chiar în gîndurile lor întime orașeni, și se comportau ca atare, se îndeletniceau cu agricultura și chiar trăiau din ea. În capitala de județ de atunci, dimineața și seara, pe străzile orașului se putea vedea ci-reada, ori ciurda cum i se zice pe aici, plecînd și întorcîndu-se de la pascut. Calul era principalul mijloc de locomoție. Vara, pe străzile pietruite huruia roțile căruțelor, iar iarna se auzea clinchetul clopoțelilor atînați de grumazul cailor. Pînă și hingherii orașului își făceau rondul într-o căruță pe care erau instalate cuștile în care erau îngrămădiți cîinii de pripas. Orașul era mic așa că oamenii mergeau după interese mai mult pe jos. Birjarii între două trenuri își puteau permite să tragă un pui de somn sau mai degrabă să bea un „cui” de rachiu și să schimbe o vorbă la un bufet, să afle care mai e prețul sacului de ovăz. Lumea bună se plimba spre seară pe Corso, o stradă în formă de L, care mărginea parculețul din centrul orașului, unde se afla și celebra pe atunci cofetărie Embaheer. În oraș se țineau citeva baluri pe an, al negustorilor, al ofițerilor și al juriștilor. Duminicile și sărbătorile, oamenii se mai plimbau prin parcul de lângă stadionul orașului. Unii jucau popice iar alții dansau tangouri și valsuri ori jucau invirtite după muzica fanfarei militare a garnizoanei. În centrul orașului era, parcă din totdeauna, cetatea lui Mihai Viteazul domina casa din împrejurimi. În jurul ei, un parculeț, în care se plimbau mai mult adolescenții pentru simplul motiv că acolo era mai întineric. În fața cetății, mai era o statuie, ridicată prin grija unui comitat de domni și doamne, a Doamnei Stanca. Undeva, la 3 kilometri de oraș, fabrica Nitramonia lăsa să se întrevadă, pentru cei cărora le plăcea să se gîndească la viitor, marele Combinat chimic de astăzi. În oraș își mai câștigau existența, pentru unii dintre ei destul de prosperă, meseriași de diverse specialități. Cei mai importanți erau, se pare, tăbăcarii, care aveau și o uliță a lor și care duceau meseria de la o generație la alta din timpuri străvechi. O fabrică de cărămidă era considerată industrie. Nu chiar de vîrf, e drept. Oamenii se cunoșteau între ei și, bineînțeles, se salutau. Orașul părea că își va păstra ritmul de dezvoltare molcom și nu dădea semne că se grăbea înspre ceva anume. Citeva case noi pe an care se ridicau în oraș păreau a mulțumi primăria. E drept că pe atunci oamenii nu plecau de la sat spre oraș în număr mare și că, în general, aceștia trăiau unde se năseau, mai mult sau mai puțin mulțumiți de viața lor.

Care sînt problemele de astăzi ale municipiului Făgăraș? Întrebarea i-am pus-o tovarășului Ioan Matei, vicepreședinte al Consiliului popular al municipiului.

— Dezvoltarea orașului a depins în mod direct de dezvoltarea industriei din zonă, cele două mari întreprinderi. Combinatul Chimic și Întreprinderea de utilaj chimic. În oraș au venit specialiști din toate colțurile țării. Pentru ei și familiile lor a fost nevoie de locuințe. Astăzi, în perimetrul municipiului nu mai putem construi decît prin demolarea caselor existente ori cererile de locuințe sînt încă numeroase. Căutăm o soluție care să permită construirea noilor locuințe pe terenuri neproductive din punct de vedere agricol. Am propus deja la județ, aceste terenuri. Cînd spun locuințe de care municipiul va avea nevoie cit de curînd am în vedere construcția unui important obiectiv energetic al cărui amplasament a fost stabilit în imediata vecinătate a orașului și care va începe anul acesta.

Aceasta va însemna un spor de 6 miliarde lei în planul economic al municipiului. Exploatarea va fi asigurată de 1.800 de specialiști, din care 80 la sută cu studii superioare. Deasemeni hidrocentrala de pe Olt, de la Voia, va fi o construcție deosebită, la care vor participa importante forțe umane. Lacul de acumulare se va întinde pînă în amonte de Făgăraș. Cele două construcții vor avea o pondere importantă în economia orașului. Se vor adăuga importante spații de cazare noi, ritmul de 400 de apartamente anual va crește. Sînt prevăzute, deasemeni școli, unități comerciale, o Casă de cultură a sindicatelor, un hotel, amenajări edilitare diverse. Orașul se va dezvolta, va cîștiga mult din aceste investiții. Digul de apărare de pe malul Oltului se va înălța, va fi circulabil, ceea ce va permite devierea traficului greu în afara orașului. Podul actual din lemn, de peste Olt, a cărui reparație ne costă 400 mil lei pe an, strict necesar pentru că face legătura cu un cartier al orașului, va fi înlocuit cu unul corespunzător. Centrul civic nou al municipiului-hotel, piața agro-alimentară dotată cu spații comerciale corespunzătoare, un complex

comercial cu magazine alimentare și restaurant cu o suprafață de 5000 metri pătrați, ceea ce reprezintă aproape o treime din spațiile comerciale existente, blocuri cu magazine la parter, Casa de cultură. Populația școlară este foarte numeroasă. Ea va crește odată cu începerea noilor investiții. Anul acesta va fi construită în cartierul Tăbăcari o școală cu 24 de clase. Vom fi deci un oraș în care în următorii ani se va construi mult, într-un ritm ridicat și sintem obligați să ne grăbim. Una din preocupările noastre majore este de a păstra arhitectura specifică zonei. de a asigura orașului o dezvoltare armonioasă, în care să se țină seama de cerințele moderne de confort și civilizație dar și de specificul local. După cum se știe, în mijlocul orașului se află cetatea lui Mihai Viteazul, un splendid monument istoric, restaurat și amenajat în proporție de 70 la sută. Aici se află muzeul de istorie al orașului, biblioteca municipală, un mic hotel, un restaurant-cramă și spații ale cooperăției meșteșugărești. În măsura în care fondurile ne vor permite, intenționăm să amenajăm și restul spațiilor. Credem că soluția arhitectonică adoptată a fost cu înțelepciune aleasă.

— Populația orașului a crescut în ultimii ani într-un ritm ridicat. Înțelegem că prin apariția noilor investiții va crește și mai mult. Ce a întreprins Consiliul popular în vederea unei mai bune auto-aprovizionări a oamenilor muncii?

— Subordonate consiliului sînt două unități agricole, C.A.P. Galați și I.A.S. Valea Oltului. În zona luncii Oltului, de la marginea orașului, pe un teren pe care C.A.P. nu-l folosea, am parcelat loturi de 100 metri pătrați pe care le-am dat spre cultivare celor care le-au solicitat. În schimbul acestor loturi, beneficiarii prestează zile muncă la C.A.P. Toată lumea are de cîștigat, spunem noi. Am susținut în anii trecuți o campanie susținută pentru a lămuri oamenii să-și construiască solarii. Unul demonstrativ a fost montat spre o mai directă propagandă chiar în mijlocul orașului, în parc. Clima nu este din cele mai potrivite pentru creșterea legumelor timpurii, a trifandalelor. Am reușit să atragem cîțiva producători din zonele cu tradiție în cultivarea legumelor asigurîndu-le contrast folia necesară solarilor și facilitîndu-le transportul pînă aici. La marginea orașului, în zona Beclean, consiliul popular, cu sprijinul cetățenilor a amenajat o zonă de agrement și gospodăria proprie anexă — 10 hectare luciu de apă populat cu pește care anul acesta vor începe să producă, o crescătorie de tauri pentru export, o crescătorie de porci și una de iepuri, o puierniță de păsări. Unitățile economice au sarcini precise privind ajutorul pe care-l dau în agricultură și zootehnie.

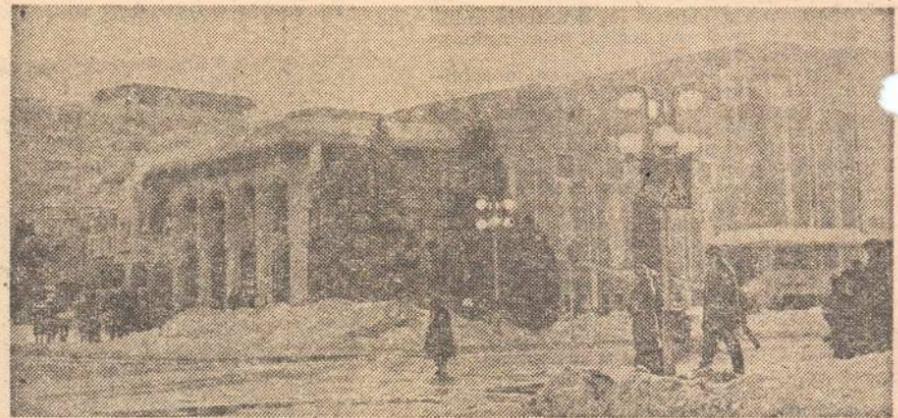
Trebuie s-o recunoaștem, planurile făgărășenilor sînt ambițioase, în oraș mai sînt multe de făcut într-un termen scurt. În toate aceste acțiuni, sînt implicați cetățenii orașului, organizațiile F.D.U.S. La recenta conferință a O.D.U.S. din municipiu, una din problemele care a stat în atenția participanților a fost cea edilitar-gospodărească. Spațiile verzi și de joacă pentru copii, munca patriotică-cetățenească prestată la demolări și la recuperarea materialelor rezultate din acestea, păstrarea curățeniei orașului, ridicarea gradului de educație civică, recuperarea materialelor refolosibile din gospodăriile personale și din cadrul întreprinderilor au stat în atenția participanților, nu numai în timpul consfățuirii, ci în tot timpul anului care a trecut. În fruntea organizațiilor au fost aleși oameni cu inițiativă, care au dat și pînă acum dovada implicării în viața organizațiilor. Președinta Comitetului municipal O.D.U.S. a fost aleasă Eugenia Talabă, deputată a Consiliului popular, care prin felul ei de a mobiliza oamenii, de le îndruma inițiativele a dovedit pricepere în această muncă. La Combinatul chimic și la I.U.C. au fost aleși ca președinți ai Comitetelor O.D.U.S. inginerul Traian Timaru și subinginerul Ioan Mindraș, cunoscuți nu numai pentru felul cum își îndeplinesc sarcinile de serviciu de fiecare zi, ci și pentru rezultatele obținute în munca obștească.

OPREA GEORGESCU

Ospitalitate
specific
moldovenească

— Tovarășe Marin Apetrel, sînteți primarul municipiului Roman. Vă mărturisesc că am trecut de foarte multe ori pe aici dar n-am oprit niciodată. Imi amintesc că, pînă nu demult, întregul oraș era în construcție. Astăzi, pînă să vin la dumneavoastră, m-am plimbat prin oraș. Îți face plăcere să privești clădirile elegante și cochete care rup, să spun așa, arhitectura cunoscută a orașelor. Astfel spus Romanul își are personalitatea sa.

— Asta a fost preocuparea cea mai importantă a edililor de a găsi o arhitectură specifică zonei noastre. Seamană pe undeva cu cea a orașului Cîmpina. Dar, nu copiată, ci filtrată prin specificul nostru. Drumul de la planșetele de lu-

cru ale proiectanților pînă la punerea în realitate a gîndurilor a fost foarte scurt. Dacă în 1965 existau în Roman doar 2.000—3.000 de apartamente, astăzi numărul lor depășește cifra de 16.000. Spus altfel, mai mult de 70 la sută din populația orașului s-a mutat în case noi. Și, putem zice, fără să greșim cu nimic, că orașul nostru și-a căpătat adevăratele valențe în ultimele două decenii. Am simțit întotdeauna, în vizitele de lucru pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, le-a făcut în orașul nostru, sprijinul și ajutorul pe care ni l-a acordat. De fapt dezvoltarea și zonele industriale se leagă tot de personalitatea secretarului general al partidului. Este doar suficient, și își aduce aminte toată lumea, de prețioasele indicații pe care le-am primit la Întreprinderea de țevi și la Întreprinderea Mecanică.

— Pe lângă aceste două mari întreprinderi din Roman, care sînt cunoscute și recunoscute pe piața internă și internațională ce se mai poate spune despre platforma industrială a orașului?

— Pe lângă Întreprinderea de țevi și cea mecanică pe platforma noastră industrială mai își desfășoară activitatea o întreprindere de industrializare a sticlei de zahăr, o întreprindere de tricotaje, una de fibre, o uzină de reparat transformatoare electrice, o fabrică de produse concentrate, o fabrică de lapte praf, două cooperative meșteșugărești, două antreprize de construcții industriale.

— Dacă ar fi să traducem totul în cifre, ce ne puteți spune?

— Valoarea producției industriale de-

pășește 11 miliarde lei. Perspectiva imediată este de a se atinge cifra de 15 miliarde. Numai la întreprinderea de țevi valoarea producției ajunge la 5 miliarde. Și fiindcă tot sîntem la acest capitol mai trebuie să spun că aici se realizează conducte unice în țară. Pentru apa grea, pentru centralele termice, țevi pentru autoturismul OLTICIT, și chiar pentru biciclete. Se realizează țevi de la mici dimensiuni și pînă la cele mai mari. Specialiștii spun, asta să n-o luați în glumă, că în viitor vom putea chiar realiza ace de seringă. Asta dovedește pregătirea celor care lucrează aici. Despre întreprinderea mecanică aș dori să vă mai spun că acele strunguri Carusel cu comandă numerică și cu magazine de scule, apreciate în toată lumea, sînt fabricate la Roman. Și, dacă imi este permisă o metaforă, aș putea spune că Romanul este un oraș universal pregătit să facă față la mai toate cerințele tehnicii actuale.

— Orașul, din cite știu, nu uită că se află și într-o importantă zonă agricolă a țării...

— Romanul are în subordine două comune. Este vorba de Horia și Cordun, cu trei C.A.P.-uri. La acestea se mai adaugă un I.A.S., un C.A.P. și un S.M.A. care sînt pe raza orașului. Respectivul unități furnizează materia primă necesară industriei și înlesnesc programele de aprovizionare a populației. De asemenea, la toate acestea se mai adaugă și două complexe de creștere și îngrijire a porcilor, o fermă avicolă, o îngrășătorie de bovine și o seră.

— Tovarășe primar, haideți să ne re-intoarcem de la ceea ce am plecat în discuție, despre oraș. Am observat o anumită culoare caracteristică a caselor.

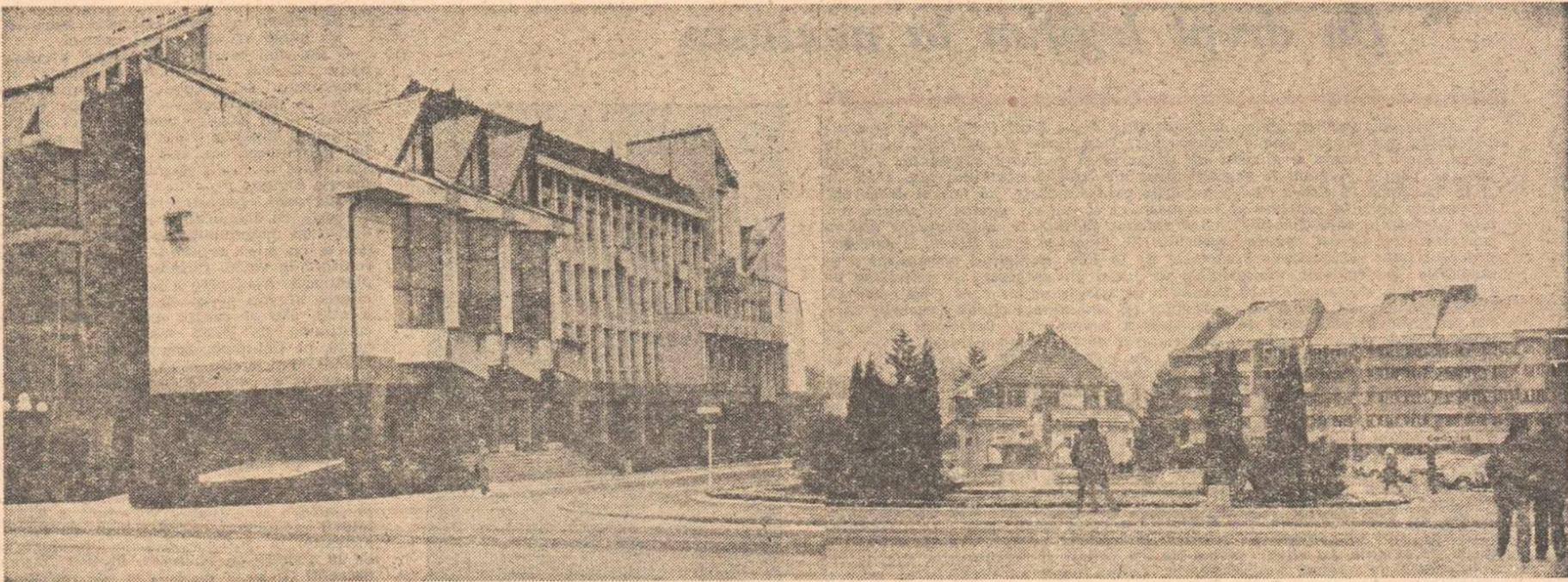
— Culoarea spicului de griu. Este cea care place româșcanilor. Face foarte bine cu țigla clădirilor și cu imensele spații verzi ale orașului. De asemenea, în centru, s-a păstrat o serie întreagă de clădiri (casa bibliotecii, banca, casa Celibidache, casa pionierilor, poșta, Liceul Roman Vodă, casa armatei) care dau o anumită personalitate orașului. Încadra-te în noua arhitectură, parcă întreg orașul.

— Despre viața spirituală a orașului ce puteți spune?

— Unul din cele mai frumoase locuri ale orașului este, fără nici un fel de discuție, casa de cultură a sindicatelor unde își desfășoară activitatea un bun teatru muncitoresc și o bibliotecă. De asemenea, în Roman, își mai desfășoară activitatea încă trei cluburi muncitorești, trei muzee, trei cinematografe și citeva baze sportive. Mai notați și șapte licee de specialitate, zece școli generale, treizeci și opt de unități preșcolare două stadioane de mare capacitate și încă multe altele. Toate acestea fac din orașul Roman, fără nici un fel de exagerare, un puternic centru pe harta Moldovei. Mai rămîne doar, și acesta-l unul din visele noastre, să-l facem și turistic. Fiindcă la Roman ai ce să vezi și mai ales că poți să simți din plin acea ospitalitate moldovenească.

SORIN POSTOLACHE
VICTOR RĂDULESCU

● Noi locuințe pe terenuri neproductive ● Imagini cu Făt-Frumos și covorul fermecat ● Drumuri cu pomi ●

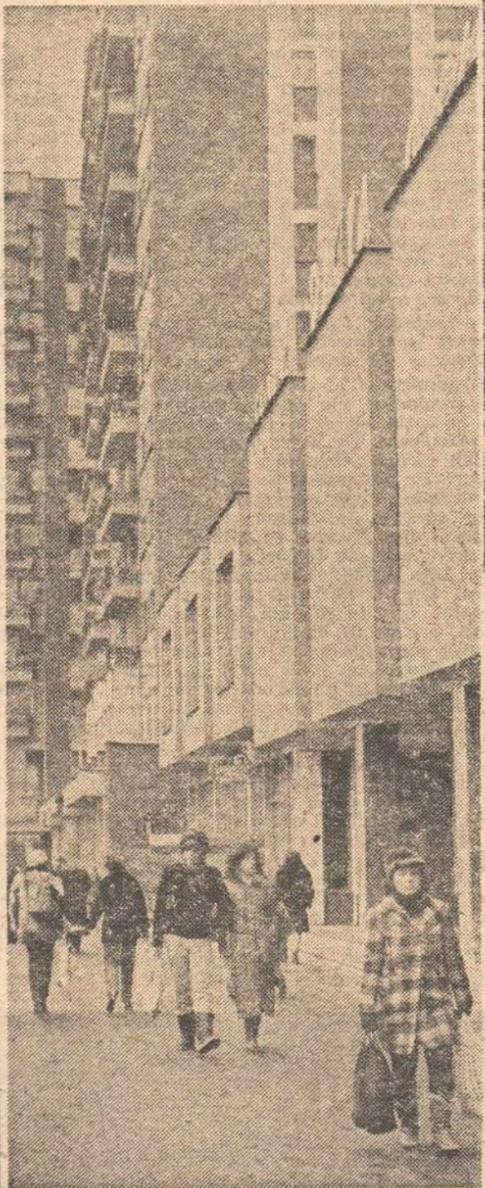
UN ORAȘ CARE CREȘTE

Acceleratul de București a-
junge la Bistrița exact la vre-
mea când se îngină ziua cu
noaptea, când se deschid ușile
primelor magazine în care oa-
menii grăbiți intră și ies cu
mâini calde sub braț sau cu
sticle cu lapte. Orașul, la ora
primului schimb, încă plutește
într-o lume incertă, sub mira-
jul fulgilor de nea greoi și le-
neși. E ora la care se trezește
dalba Bistrița! Peste două ore,
străzile se însuflețesc de glasu-
rile școlărilor, nu mai ninge,
orașul nu mai are nimic de
basm, fulgii s-au topit, sintem
în plin oraș modern al Româ-
niei secolului XX, în care oric-
are bistrițean reține, cu plă-
cere și mindrie, cuvintele spuse
de către tovarășul Nicolae
Ceaușescu, la Adunarea popu-
lară din 1981, că Bistrița crește
ca Făt-Frumos din poveste,
iar cine vrea să vadă cum se
construiește socialismul și un
oraș industrial să vină la Bis-
trița! Sint cuvinte ce rămân
întipărite adinc în inima fie-
cărui bistrițean în parte, cu-
vinte ce consființesc un fel de
a fi și de a munci al acestor
oameni.

Un oraș crescut peste noapte:
70.000 de oameni locuiesc în
18.000 apartamente; un apar-
tament revenind la mai puțin
de patru locuitori. Șapte ansam-
bluri de locuințe cu arhi-
tectură distinctă, dar toate aco-
perite cu șarpantă pentru a
păstra unitatea cu centrul isto-
ric. O platformă industrială
completă, în plus, agrementată
cu fațade, plantații și zone
verzi. Toate acestea constituind
fundamentul unei vieți ce se
desfășoară solid și armonios
în același timp.

Uzina Mecanică a invitat în
acea zi reprezentanți ai mai
multor întreprinderi din oraș
la un schimb de experiență,
făcând cunoscut — cit, unde și
cum — se pot economisi ma-
terii prime, materiale, energie
și combustibil. Operativele zil-
nice au constatat, după un timp,
nu doar un consum chibzuit și
o bună organizare a muncii, ci
și un nou mod de gândire teh-
nologică. Efortul depus pentru
asimilarea produselor de im-
port, fiind o muncă de pionierat,
moment ce se va mani-
festa ca o etapă distinctă în
conștiința politică, ideologică,
în cultura științifico-tehnică de
masă, va trebui să conducă, în
final, la satisfacerea într-un
grad cit mai înalt al tuturor
exigențelor beneficiarului. Cu
un deosebit fireșc s-a amintit,
acolo, că o cultură tehnică a-
vansată dezvoltă spiritul de
creativitate. Mai mult, cei cu
o temeinică cultură umanistă
sint cei mai capabili, au capa-
citatea de a interpreta, au po-
sibilitatea să înțeleagă, mai
profund, esența lumii.

Am părăsit uzina, locul în
care colectivitatea își pune pu-
ternic amprenta asupra omului,
minată de îndreptățita curiozi-
tate de a descoperi adevărul
fel de a fi al localnicului ca
individualitate. Intru, în cen-
trul vechi, în prima cofetărie
și rămân uimită de admirație:
Făt-Frumos și Cosinzeana, Scu-
fița-Roșie, Covorul fermecat,
Gîstele-lebede și Albă-ca-Ză-
pada în mărime, aproape, na-
turală, pictate de către Doru
Biriș, într-o cromatică vie și,

totuși, diafană. Sintem în cofe-
tăria „Gulliver”. Aici se aduc, zil-
nic, cite 1.500 de prăjituri proas-
pete, preparate special pentru
cei mici. Aici nu se bea cafea și
nu se fumează, iar maturii ne-
însoții (de copii) sint, într-un

fel, intruși. Pe stradă, un hor-
nar își salută, în mare viteză,
un concetățean, sugerindu-ne,
parcă, înverșunarea cu care
trebuie să-și respecte meseria;
meserie, încă, rentabilă în Cen-
trul vechi. La Casa de Cultură

are loc un festival interjude-
țean de folclor. Sala e plină de
oameni cărora arta le-a însu-
fleit viața. Din discuția cu
unul din ei, Al. Pugna, extra-
gem citeva frinturi edificatoa-
re: „...sint îmbrăcat cu cămașa

de mire a lui bunicu-meu, far
sumanul e de la lelea Ludo-
vica, o bătrână de 84 de ani.
Chiuiturile cu care m-am pre-
zentat în concurs mi le-a zis
tot ea: le auzise, la rîndul ei,
la un ficior cînd avea, ea, opt
anișori. Eu mi-am propus
s-ajung profesor de biologie,
să culeg și cîntece de la bătrîni
și să scot un disc, așa cum
le-am promis și bătrînilor”.

Amănunte și explicații des-
pre felul de a fi al localnicilor,
legate de ineputabila lor dis-
ponibilitate spre bine și mai
bine le-am cerut unui repre-
zentant al acestui larg cadru
democratic care este Municipiul
Bistrița, secretarului comitetului
executiv al consiliului muni-
cipal:

— Tovarășe secretar Vasile
Vasina cum ați reușit să a-
veți atît de mulți oameni buni
— pe cap de locuitor?

— În general se lucrează
mult cu cetățenii. Cu sprijinul
lor. Mina de oameni care sim-
tem la primărie nu putem face
față la volumul de muncă.
Acum doi ani am primit Ord-
nul Muncii clasa I-a în între-
cerea cu consiliile populare
municipale cu pînă la 80.000 de
locuitori. Contribuțiile cetățe-
nilor și munca patriotică s-au
desfășurat ca o interacțiune
între colectivitate și individ.
Acest lucru înseamnă, de fapt,
a conviețui. Poate ar trebui
chiar să se revină și asupra
termenului de muncă patrio-
tică; ar fi mai apropiat de rea-
litate cel de muncă obștească.
Planul în profil teritorial, in-
clusiv cel pentru fondul de stat,
a fost realizat. La recensămîn-
tul pe țară ne-am situat pe pri-
mul loc cu indicatori buni: 1,5
bovine, 2 porci, 5 oi, pe fami-
lie. Procentul de îndeplinire a
planului de carne la bovine a
fost de 170%, iar la carne de
porc de 130%. Am ajuns —
ca oraș, ca structură — la o
stabilitate, la oarecare autono-
mie; la un optim social care-ți
crează o bază pentru situațiile
viitoare.

Părăsind primăria cu o ima-
gine concisă și clară asupra
răspunsului cerut eram hotărîtă
să nu mă mai las provocată de
fapte; mai aveam de mers
încă în două comune. Dar, in-
trînd să-mi vizez delegația,
observ că șefa de cabinet a
primarului, atît de ocupată cu
telefoanele, cu căutatul diver-
selor acte, făcea o serie de ma-
nevre cu o ușurință uimitoare.
Îi zăresc scaunul: o mică ino-
vație ergonomică. O întreb
care-i istoria lui și-mi spune:
„practic, mă balansam pe scaun
de la mașina de scris la tele-
foane cînd un inginer de la în-
treprinderea de construcții
montaj, ce aștepta să intre în
audiență la primul secretar,
mi-a zis: doamna Grecu... hai
să-ți fac un scaun... Și într-o
săptămînă a fost gata”.

La ieșirea din Bistrița, spre
Maieru, mai întilnim, încă, un
fapt interesant. Pomii de pe
marginea șoselei sint sau vâ-
ruiți, sau bine înfășurați în
cirpe și plastic. Sint protejați
de frig și de rozătoare. Aflăm,
în plus, că toate drumurile spre
județele vecine au fost plantate,
cu doi ani în urmă, cu pomi fruc-
tiferi. Un adevărat tur de forță!
Dar și de omenie.

ELENA GHERA ■

● Va avea Columna lui Traian numele pe care îl merită? Istoricii italieni răspund da! ●

Un drept legitim la neuitare

Activitatea publicistică și de dramaturg a lui Emil Poenaru de la Universitatea din Brașov este binecunoscută. Deși jurist de profesie, doctor în drept, Emil Poenaru a dovedit de timpuriu și cu mare constanță, o reală pasiune pentru momentele semnificative ale istoriei neamului său. Dacă ar fi să ne oprim la câteva dintre lucrările care dovedesc, nu numai dragostea sa pentru trecutul pământului românesc, ci și ani de muncă și studiu, am cita „Dosarele semnificative”. S-a aplecat cu interes și pricepere asupra procesului lui Coresi, asupra procesului lui Șincai și a lui Horea. A cercetat procesul unui revoluționar brașovean de la 1689, împletind permanent preocupările profesionale, cunoștințele de jurist cu dragostea și neliniștea pe care i-o dau momentele încă învăluite de tăinele anilor care s-au asternut, cu uitarea lor. Ar mai fi de consemnat (și sînt numai câteva exemple) cartea sa dedicată activității în ilegalitate a comuniștilor brașoveni și, nu în ultimul rînd, volumul intitulat „Calendarul de la Sarmizegetusa Regia”, rod al cercetărilor întreprinse împreună cu colegii de la Universitatea brașoveană — Ștefan Bobancu și Cornel Samoila — la străvechile sanctuare dacice. Dar, cum despre aceste cercetări ale sale s-a mai scris în paginile revistei, altul este motivul pentru care l-am invitat pe reputatul autor la o discuție — sperăm, de larg interes. Emil Poenaru și-a pus încălătura pe un nou volum, carte ce va bucura, va uimi — poate —, va suscita, în mod sigur discuții aprinse, pornind chiar de la titlul său: LA COLONNA DI TRAIANO E DECEBALO (Columna lui Traian și Decebal).

Este numai o schimbare de titlatură a celebrului monument care a înfruntat veacurile și care este cunoscut, tot de veacuri, sub numele „Columna lui Traian”? Este, ea, acceptată această nouă denumire? Desigur, întrebări sînt numeroase, pe măsura interesului pe care-l poartă stîrni un astfel de subiect. La câteva dintre ele am primit și răspunsurile oferite cu amabilitate de autorul noului volum. Le-am notat cu credință că printre cititorii revistei vor fi foarte mulți care vor dori să se aplece cu interes asupra unui moment legat de istoria înaintașilor noștri.

— Stimate Emil Poenaru, ați afirmat, nu o dată, faptul că este departe de dumneavoastră ideea de a vă considera istoric, sau de a încerca să scrieți istorie. Cu toate acestea, multe dintre subiectele abordate în studiile și volumele dumneavoastră intră în această categorie a cunoașterii umane.

— Așa este. Dar nu mai constituie o noutate pentru nimeni faptul că examinarea trecutului nu este numai de căderea arheologilor și a istoricilor. Multe aspecte ale vestigiilor vremurilor apuse se cer a fi cercetate din alte unghiuri de specialitate: epigrafie, lingvistică, matematică, astronomie. În ceea ce mă privește, am scris despre multe momente ale istoriei ca jurist, folosind deci, cunoștințe de specialitate, cunoștințe de drept.

— Cum s-a născut această carte „Columna lui Traian și Decebal”?

— Dintotdeauna această prețioasă relictă a istoriei antice a apărut ca o enigmă. Un mare autor, Mommsen, numește monumentul „o comoară cu șapte peceti”, iar pentru alții este „o sursă de tăine”. Acea suită de basoreliefuli care spiralează trunchiul coloanei nu fusese încă înțeleasă, după părerea mea, decât la un nivel general, spunându-se că e vorba de războaiele împăratului Traian și de cucirirea Daciei. M-a frământat mult această problemă. Columna are șapte milioane

a fost unul dintre cele mai comentate monumente din istoria omenirii. Ce șanse are un autor care nu este istoric să interpreteze o asemenea măturie a trecutului, cînd există suita istoricilor care s-au pronunțat?

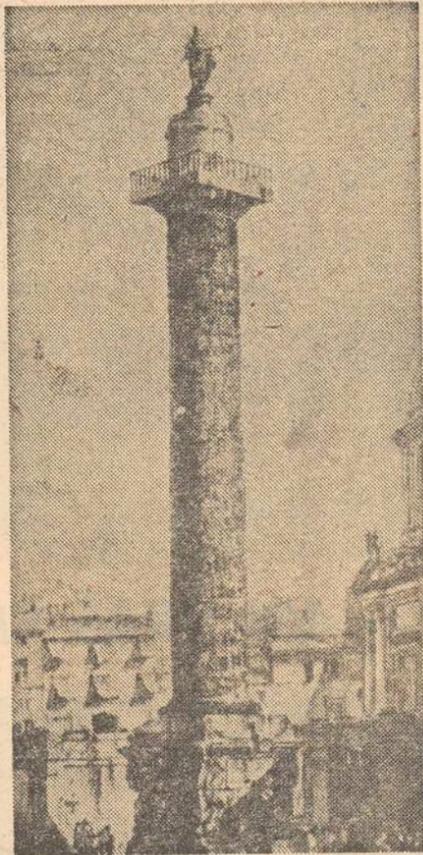
— Și nu numai a istoricilor. Și-au spus cuvîntul și marii arheologi, specialiștii în istoria culturii, în istoria artei. După un studiu îndelungat mi-am dat seama că sînt niște cărări care au fost străbătute, care pe mine nu mă tentează și pe care nici nu mă simt capabil să le urmez. Există însă, o cale nestrăbătută: aceea de a porni de la înțelegerea monumentului așa cum a fost el conceput — a avut o destinație triumfală, comemorativă. „Un monument este, după părerea mea, un sistem de comunicare, conținînd o serie întreagă de semne, fiecare avînd o semnificație. În cazul monumentelor comemorative, comunicarea se dorește a fi larg accesibilă și cu permanență în timp. Columna fiind un monument comemorativ, trebuia să aibă o asemenea comunicare. Spre deosebire de categoria largă a monumentelor comemorative, care se mulțumesc a avea doar o inscripție oarecare, Columna aduce un mare element de noutate — acea bandă care spiralează trunchiul ei și este decorată cu sculpturi organizate în scene, tablouri, acte.

— Dar există principiul narațiunii folosită în arta plastică. Phidias crease friza din Partenon, dedicată zeiței Atena.

— Da, și nu este singurul exemplu. Există și legenda lui Telep, cel rănit de lancea lui Ahile, o legendă redată în arta plastică a vremii. Dar erau tablouri izolate, momente singulare. Apollodor, căci se pare că el este genialul creator al Columnei, a dorit să depășească acest stadiu, de redare a unor momente izolate. El a vrut să „povestească” cele două războaie — o ambiție colosală în a realiza o narațiune continuă, cu un subiect atît de vast, folosind mijloacele artei plastice. Și a realizat-o în momentul în care a apelat la tehnicile structurii dramatice: a sintetizat, a crea personaje, a tipiza și a organiza relațiile dintre aceste personaje după modele dramatice.

— Deci, a crea un spectacol, dar fără text, fără replici, fără lumini artificiale, fără mișcare.

— Exact. În momentul în care privești această operă de artă ca operă dramatică realizată cu mijloacele artei plastice, există șansa de a înțelege acest monument dintr-un alt unghi de perspectivă care luminează sensuri, semnificații noi. O serie de autori subliniază trei semnificații ale Columnei: topografică (martor de nivel), funerară (aici a fost depusă urna cu cenușa împăratului Traian) și izvor de informație istorică. Nu se aminteste, însă, nimic de semnificația ei artistică. Or, informația pe care o cuprinde suita de basoreliefuli este modelată artistic. A părut ciudat că autorul Columnei

incalcă regulile perspectivei și ale proporției. Nu putea să nu facă acest lucru, pentru că avea de scos în lumină anumite idei pe care dorea să le rețină privitorul. Lucrînd după tehnicile construcției dramatice el a creat relația specifică teatrului, între personaje și cadrul în care se mișcă. Este un discurs iconografic în care în prim-plan se situează personajele. Judecînd așa opera, o serie de tablouri au o altă semnificație și întreagă această operă de artă poate fi astfel decodată. Spectatorul care voia să aflu povestea Columnei trebuia să se rotească de 23 de ori în jurul monumentului, urmînd basoreliefuli care spiralează trunchiul pe o lungime de 200 de metri, avînd 2 500 de figuri sculptate. Abia după aceea, înținea sus, statuia lui Traian. Și pentru că istoria a făcut ca personajele să fie privite izolate și nu într-un „film”, cum a fost în intenția creatorului, Columna s-a numit, firesc, a lui Traian.

— Trebuiau, totuși, aduse argumente pentru schimbarea titlaturii împămîntenite de milenii.

— Argumentele decurg din conținutul operei dramatice, ele sînt pe Columnă și așază în egală măsură cele două personaje principale. De aceea am cutedat să intitulez cartea „Columna lui Traian și Decebal”. Pe monument putem identifica, fără discuție, două personaje colective: armata romană — vitează, disciplinată, și poporul dac. Aș vrea să subliniez ceea ce mulți istorici au remarcat: acest monument este primul care umanizează adversarul Romei. Barbarul acela cu care s-a luptat armata romană este modern înarmat, are cetății bine întărite, mișcări strategice surprinzătoare, sanctuare interesante, este la un înalt nivel de civilizație. Îl suspectez pe Apollodor de simpatie pentru marele învins, care nu avea cum să plece de la el, dacă nu găsea ecou în spiritul epocii. Și apoi, Apollodor un putea să mintă pe Columnă, existau veterani războaielor, martorii oculari. Se pot remarca scene de un mare dramatism, care trădează o undă de compasiune față de cei învinși, desigur, generată de eroismul de care aceștia dăduseră dovadă în lupte. Decebal este înfățișat ca un rege demn. Marele învins nu este niciodată prezentat într-o modalitate care să-l înjosească.

— Mi se pare firesc. Să nu uităm, conducătorul dacilor n-a urmat carul

de triumf al învingătorului, ceea ce nu putea să nu impună respect.

— Da, mai presus de viața lui a cumpănit mindria regelui. În demnitate, în capacitatea de a conduce, în iubire de țară, în măreție și — mai mult decît Traian — în dăruire pentru patria sa în depășirea însăși a vieții cînd s-a pus în joc demnitatea sa, cele două personaje stau față în față: marele învingător și marele învins.

Interesant, povestea Columnei nu se sfîrșește cu triumful împăratului Traian, desi e un monument comemorativ, triumfal, ci cu superbe scene în care dacii se reîntorc la vetre, reclădesc, resădesc, replantează. Apollodor a intuit, deci, capacitatea acestui popor care rămîne pe pămîntul său și pentru care aduce sorții cantitatea de jertfă necesară. Cred că acolo, pe Columnă, este nu numai istoria Romei, ci și istoria noastră. Noi știm asta, a apărut de mult în conștiința noastră și cu mai multă claritate după ce reprezentanții Școlii Ardeleni au vorbit despre acest monument. Deci, ideea există în noi. N-o rosteam, însă cu voce tare.

— Și cînd ați rostit-o dumneavoastră?

— Prima dată, am pledat pentru această „mică”, să-i zicem, corectură a titlaturii monumentului (dar mare ca semnificație) la „Simpozionul de Tracologie” de la Palma de Mallorca, în 1981. Erau prezenți o serie de istorici de renume, care s-au arătat foarte interesați de ideile mele. Mi-am dat seama că este foarte important ca noi să spunem acest lucru și altora, în noi existînd această egalizare. E important să afle milioanele de oameni, cărțile de istorie să aducă aminte de faptul că a existat un popor al antichității formidabil în rezistența lui în fața puternicii mașini de război romane. După o muncă serioasă de studiu, de documentare, beneficiînd și de sprijinul Fundației Europene Drăgan în procurarea unor cărți și planșe asupra monumentului, beneficiînd apoi de observațiile și sugestiile lui Hadrian Daicovicu, am redactat cartea „Columna lui Traian și Decebal”, pe care am predat-o Editurii Științifice. În anul 1983, Fundația Europeană Drăgan mi-a solicitat cartea pentru a fi tradusă în limba italiană. Am predat un text rezumat — 187 de pagini — în raport cu cel predat Editurii Științifice — 389 pagini — text care a fost tradus la Ambasada Română și a apărut la Milano, sub titlul LA COLONNA DI TRAIANO E DECEBALO.

— Și se pare că specialiștii italieni au primit-o cu mare interes.

— Am avut bucuria să constat că a fost înțeleasă rațiunea scrierii acestei cărți și au fost acceptate majoritatea tezilor mele. De exemplu, Manlio Conti se arată entuziasmat de „actul de justiție” pe care-l fac, reaşezînd figura eroului dac alături de marele împărat al Romei.

Cu ocazia unei reuniuni științifice care a avut loc în palatul Roccajovine, în apropierea Columnei, s-a dat citire unei telegrame de felicitare adresată autorului, cărți de către Ministrul de Externe al Italiei, dl. Giulio Andreotti, care-și exprimă întreaga sa adeviere. Au luat apoi cuvîntul prof. dr. I. Constantin Drăgan, prof. dr. Eugenio Filippello și prof. dr. Antonio Vecchio, după care au urmat o serie de discuții purtate de specialiștii italieni pe marginea cărții. S-a luat în final hotărîrea ca, prin semnăturile tuturor participanților, să se solicite guvernului italian, schimbarea în cărțile de școală și în pliantele turistice a numelui monumentului — Columna lui Traian și Decebal — apoi, acordarea numelui Decebal unei străzi din Roma și restabilirea pe Columnă a statuii lui Traian, care, se știe, a fost distrusă de-a lungul timpului, astăzi pe Columnă aflîndu-se o statuie a Sfîntului Petru.

Să sperăm că și în România, în cărțile noastre de istorie, într-o zi, acest monument se va numi „Columna lui Traian și Decebal”. Poporul italian este proprietarul de fapt al Columnei, poporul român este și el, proprietar, un proprietar spiritual al monumentului.

— Ar însemna mult mai mult decît o simplă corectare în manuale.

— O asemenea adăugire, aparent minoră nu aduce în atenția conștiinței istorice. Se va ști mai bine c-a existat un glorios popor al dacilor, care a trăit, a muncit, a luptat, a rezistat tuturor asprămintor vremii, aici, în nordul Dunării.

LIANA MOLNAR ■

de vizitatori anual. Plecînd de la pliantele turistice și pînă la studiile și cărțile care s-au scris, rîmii cu imaginea că e un monument al lui Traian, numai al lui Traian. Mi s-a părut o nedreptate. Am dorit să impun ideea că se cuvine o reparație a unei injustiții a istoriei și a oamenilor, în sensul că, așa cum Iliada este numită opera despre Achile și Hector, sau Eneida — opera despre Aeneas și Turnus, este firesc ca și Columna, această „carte în piatră”, să fie numită a lui Traian și Decebal — demonstrînd că marele învins al lui Traian a fost înfățișat în ipostaze de măreție, vitejie, curaj, înțelepciune și capacitate de jertfire care îl situează, de drept, alături de fericitul învingător. Nu s-a spus acest lucru, dar noi, românii am simțit dintotdeauna că acest monument ne aparține în bună măsură prin conținutul său și proba a făcut-o, mai bine decît alții, Badea Cirișan care, dormind lingă monument a provocat exclamația: „Un dac a coborît de pe Columnă!”. Iată, este și o dovadă a continuității popoului nostru, ceea ce este deosebit de prețios pentru noi.

— Columna, asupra căreia s-au oprit acum cercetările dumneavoastră,

flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

La aproape 106 ani de la primul său triumf, **DESPOT VODĂ** de Vasile Alecsandri.

cunoaște din nou un mare succes pe scena Teatrului Național din București

Tineretea clasicilor

Scrisă de Vasile Alecsandri la îndemnul prietenului său prințul A. Cantacuzino („Tu care ai compus atâtea comedii, vodeviluri, cântonețe etc. pentru teatrul român, de ce nu te gîndești, în fine, a intra pe calea mult mai largă și mai atrăgătoare a dramei istorice?”) **Despot Vodă** marchează o dată importantă în istoria teatrului românesc. Ea a cucerit, la început, printre altele, și datorită unui năvalnic suflu romantic. Dar tocmai pe acesta regizoarea Anca Ovanez Dorosenco, aflată într-o inspirată formă artistică de citiva vreme încoace, (mai exact: după **Morometii**), i-l temperează dramei. În lectura sa — care e precedată, printre altele, și de parcurgerea cărții lui Jan Kott, **Shakespeare, contemporanul nostru**, ceea ce nu-i rău deloc — piesa lui Alecsandri nu mai este o istorie spusă pe indelete, într-un secol cu mult timp, unui auditoriu însetat să afle cit-mai multe detalii despre un eveniment, pentru că pînă cînd se petrece, un altul la fel de important e destul răgaz. **Despot Vodă** devine o povestă restituită precipitat, de un povestitor care pare el însuși a fi prigonit, așa că mai mult punctează datele narațiunii lăsîndu-ne deplina libertate de a umple noi, cu imaginația și experiența noastră, ceea ce ni se pare că n-a fost destul de lim-

pede. Iar cel care ne-o spune poate fi chiar acel actor (Mircea Albulescu) pe care îl vedem cum ne așteaptă pe un scaun ca să ne întîmpine la intrarea ncastră în sală, pentru ca, la un moment dat, să apară în fața noastră într-un tricou, în pantaloni reiați și adidași și, scoțîndu-și ceasul de la mîină și punîndu-l în buzunar, îmbracă un veșmint roșu, lung pînă la pămînt, iar pe cap își pune o coroană de hirtie pentru a deveni Ciubar Vodă. Din clipa asta am ieșit din timpul și spațiul nostru pentru a ne plasa într-o altă epocă și într-o altă ambianță: cea a Moldovei de la sfîrșitul secolului al XVI-lea. Urmărim înălțarea și căderea uneia din cele mai enigmatice figuri care au stăpînit tronul lăsat de Ștefan cel Mare: Despot Eraclidul cel ineztracat cu numeroase virtuți: inteligență, curaj, diplomatie, cultură, dar și cu mari și de neiertat defecte: ipocrizie, cupiditate, lipsă de lăbilitate.

Regizoarea n-a dorit să ne prezinte o superproducție cu scilpici, cu tirade sfărăitoare, cu amoruri care să ne fure mințile și cu dueluri care să ne amețească prin abilitatea cascadoriei. Ea a adoptat mai curînd atitudinea unui savant interesat să urmărească în laborator o experiență de mare efect: aceea de a afla cu mijloace riguroase, poate nu atît de strălucitoare, dar eficiente, cum se comportă un om atunci cînd pune mîna pe putere. Din această pricină, multe dintre personaje au o evoluție estompată, trec ca niște umbre fantomatice pe un ecran, fiindcă nu sînt folosite decît ca niște catalizatori ai unor reacții. Toți vin din fundal spre avanscena, ca la o întrecere, acolo unde pe un butuc acoperit cu o pinză roșie se află o sabie, un sceptru și o coroană. Ele sînt trofeele care-l răsplătesc pe învingător, dar nu e obligatoriu ca primul care ajunge la finis să le primească drept ofrandă, sau, chiar dacă le primește, să le poată păstra vreme îndelungată. În această dură competiție pentru a dobindi suzeranitatea asupra celorlalți nimic nu poate fi prevăzut cu exactitate dinainte de către oameni. Marele mecanism social de care vorbea Jan Kott își are propriul său program. Cei care reușesc să-l descifreze și să i se adapteze triumfă. ceilalți sînt striviti cu o indiferență care te-nfioară. În decorul extrem de sugestiv realizat de George Dorosenco din folii de tablă care zăngăne la cea mai ușoară atingere, se creionează un spațiu închis, sufocant, de ce nu, chiar o temniță mai vastă, cum era și Danemarca melancolicului print. Aici se petrec fapte atroce, se complotază și se scot la meza ranguri, ba chiar și o țară, cad doi domnitori dar nimic nu pare a se schimba sub al treilea din moment ce regizoarea găsește de

cuvîntă să sfîrșească piesa cu aceleași cuvinte care s-au rostit la început: „Pe această culme goală, incredințată nouă, / Mîncăm răbdări prăjite și bem numai cînd plouă...” E conturat un teritoriu izolat ermetic în care par să se repete cu alți oameni aceleași și aceleași întîmplări dictate de Marele mecanism.

Îndrăznim să credem că în **Despot Vodă** Ovidiu Iuliu Moldovan izbutește cea mai frumoasă creație a sa în teatru din ultimii ani. Într-un rol care îi vine ca o mînușă, mai bine chiar decît Caligula sau Malvolio, el intruchipează cu har pe cel care poate să-i farneze pe toți oamenii simpli sau nobili, printr-o sumedenie de mijloace învățate în peregrinările sale prin Europa sau pur și simplu descoperite în tainele sufletului său complicat. Actorul a intuit marea dramă a eroului său și și-a asumat-o pentru a ne-o înfățișa: aceea de a atrage pe oricine, dar de a nu fi atras la rîndul lui de nimic, nici de femeii, nici de averi, nici de puterea al cărei miraj îl însuflețește o vreme pentru ca apoi să-l plictisească, precum o jucărie veche. **Despot** are nevoie în permanență de alte zări, e nerăbdător și neinteresat de ceilalți, socotiți doar niște marionete. Așa cum arată Alecsandri, ceea ce-l pierde e tocmai inaderența la un loc și timp anume: „E lesne a luneca pe povîrnișul ce duce de la tron la tiranie cînd omul nu știe a se stăpîni pe sine și cînd el nu poate sta neclintit și răbdător în prezența piedicilor ce se ridică și nămolesc calea vroinței lui”.

Interesant e Alexandru Lăpușeanu (George Motoi), mai mult amar și dezgustat de nimicnicia omenească decît crud. **Moșot Vornicul** (N. Gr. Bălănescu) ne apare așa cum ni l-am închipuit întotdeauna — și e bine așa —: viclan și

iscusit în urcarea și prăbușirea domnilor. Printr-un joc interiorizat, dar numai atît cit trebuie, Traian Stănescu izbutește să ne prezinte nu numai intranzigenta lui Tomșa, dar și pofta lui, tot mai vizibilă, de a ajunge pe tron. Albert Laski e leal ca un adevărat leah sub înfățișarea lui Gheorghe Cozorici (ah, ce glas are în continuare actorul acesta care parcă atunci cînd deschide gura o face într-un templu, atît de mult răscolește, pe oricine îl aude). Toma Calabacanu (Anatol Spănu) are precizia celui care se știe sortit odată pentru totdeauna să fie o unca. Alți boieri, Spănioc (Matei Gheorghiu), Harnov (Igor Bradu), Stroici (Cristian Ștefănescu), Toroipan, (Grigore Nagacevschi) sînt mai mult sau mai puțin individualizați, dar, în orice caz, n-au trecut pe la același croitor, din moment ce unii par a fi îmbrăcați în mantia de lucru, iar alții în cea de sărbătoare. Patru actrițe înfățișează tot atitea ipostaze ale eternului feminin: Cristina Deleanu (Ruxandra Doamna) — canoarea blațină, Rodica Mureșan (Ana) — iubirea curată, Elena Sereda (Maica Fevronia) — înțelepciunea virstei, Adela Mărculescu (Carmina) — pasiunea mistuitoare. Limbă Dulce (Radu Itcus) și Jumătate (Emil Mureșan) sînt de o jovialitate incrincentată, semn că pentru ofensații ai cărei emisari sînt timpul nu mai are răbdare. În Ciubar Vodă, Mircea Albulescu nu stîrnete hohote, de ris prin giumbușlucuri neroade, ei dezvăluie scîndarea conștiinței eroului, care poate fi cînd un nebul vesel, cînd un înțelept trist, cînd un împăcat cu lumea, cînd un fanatic turbat.

Despot Vodă e un spectacol care te ține cu sufletul la gură. E o reprezentatie cu adevărat contemporană nouă, plină de idei ce impresionează, realizată cu abil meșteșug și mult drag de textul unui mare clasic de-al nostru și jucat cu deosebită bucurie. Incît, atunci cînd ea se termină și Mircea Albulescu își scoate ceasul din buzunar pentru a ne acorda din nou la timpul nostru — dar ore am lipsit vreo secundă din el? — nu se poate să nu-ți pară că totul s-a sfîrșit prea curînd...

GEORGE ARION ■

Fragmente critice

Imaginația ideilor

Ce surprinde în **Julien Green** și stră-mătușa mea (al V-lea volum din seria **Teme**) este pofta de a nara și plăcerea de a lega literatura de faptele de existență, pe scurt: imaginația ideilor. Cartea este nu numai un jurnal de lectură (în sensul cel mai strict), este și un jurnal al existenței care precede și însoțește lectura. Nicolae Manolescu își amintește cînd și în ce circumstanțe a citit prima oară o carte (**Memoriile interioare** ale lui Mauriac), citește acum corespondența lui James Joyce și gîndul îi zboară la o călătorie pe care a făcut-o în 1971 la Dublin cu Al. Ivăsiuc. Părăsește, în consecință, cartea și povestește peripețiile acelei vizite, punînd accent (aici și în alte narațiuni) pe elementul neprevăzut, pe hazardul care aranjează uneori bine lucrurile. Revine la scrisorile lui Joyce, trece apoi, din nou, la Dublin și descrie apele golfului, turnul Martells, face un salt în timp și spațiu și iată-ne în curtea Institutului teologic din Sibiu pentru a urmări întîmplările din prima zi de școală a naratorului. Întîmplările citite se amestecă, în amintire, cu întîmplările trăite. O metodă (dacă poate fi vorba aici de o metodă) pe care a folosit-o intens vechea critică. Ea incalcă în mod curent frontierele și amestecă sferele de sensibilitate. Subiectul se caută pe sine în obiect și de cele mai multe ori nu face decît să folosească obiectul (în cazul de față literatura) ca pretext pentru confesiune.

E bine, e rău? E bine dacă în spațiile acestei libertăți există o fantezie

inteligentă și dacă evaziunea spiritului are o semnificație în ordinea ideilor. Este ceea ce se vede în aceste meditații libere care trec de la Goethe la lumea poveștilor și de aici la cheștiuni de metodă și de morală. N. Manolescu, eliberat de obligația de a recenza cărțile, folosește cărțile pentru a vorbi de sine, a face un portret sau pentru a propune o soluție într-o problemă controversată. Nu are complexe, scrie cu ușurință despre lirica persană sau despre o lucrare de matematică. El își caută, în astfel de scrieri, tema lui (bănuțel de care vorbește Noica) și o găsește rapid, o aduce în spînzul său de competență (literatură) avînd grijă să-și provoace cititorul și să-i promită în cele din urmă că-i oferă interogații, nu răspunsuri. În **Esul** ca „provocare”, criticul își justifică în acest fel formula și atitudinea spiritului: „Cînd am publicat, acum aproape un deceniu și jumătate, iniția culegere de astfel de **Teme**, nu aveam o idee foarte limpede despre natura lor. Imi convenea, în schimb, formula lor lapidară, de „efemeride”, în stare să-mi ofere un spațiu publicistic pentru preocupări momentane, care nu aveau nici suita (mi se întîmpla, ca și astăzi, să sar de la una la alta, urmărînd un capricios grafic al lecturii), nici anvergura unor studii sau cărți. Cu timpul mi-am dat seama că mă exprima pe mine însumi mai profund decît aș fi crezut și că, departe de a se constitui din firimiturile căzute de la masa unor întreprinderi critice de amploare, își aveau autonomia și specificul distinct.”

Este aici un mic program critic și el merge fără ezitare în întîmpinarea impresionismului, contestat, ironizat de metodologi. N. Manolescu își înțelege bine riscul unei asemenea opțiuni și o apără în mai multe rînduri, biziindu-se pe

cîteva exemple ilustre. Unul este chiar Barthes, care a scris o carte despre plăcerea textului și o biografie a imaginației și a peronagității sale (**Roland Barthes par Roland Barthes**). Cea din urmă i-a plăcut atît de mult, mărturisește N. Manolescu în **Fragmentarium** (jurnalul de la sfîrșitul cărții sale), incît a transcris-o în bună parte. Plăcerea de a citi textul naște plăcerea de a imita textul. Multe din eseurile lui N. Manolescu sînt, în sensul cel mai bun, niște parafraze ingenioase. Iată una după Barthes: „Imi plac o mulțime de lucruri: riscul, mersul pe jos, Malraux, un vers din Rilke („Singe die Gärten, mein Herz, die du nicht kennst”), călătoriile în străinătate, aeroporturile, librăriile, muntii (vara, cînd îi colind împreună cu fiul meu), matematica, filosofia, Călinescu, rugbyul, fotbalul, handbalul, Sibiul (sătul tatălui meu), Sibiul, Monseigneur Teste, vagoanele de dormit, Creanga de aur, vapoarele (deși n-am fost decît pe un submarin al căpitanului Nemo), insulele (misterioase), femeile (inteligente), pictura lui Fra Angelico, schitul Peștera din Bucegi, jaluzelele de la hotelul Crișana, cvartetele lui Schubert, curajul intelectual, un colțisor de zid galben din romanul lui Proust, cravatele în dungii și cu buline, Joyce, **Halima**, scorusul (scorbos domestic), ploaia de august, crizantemele și pisicile”. Iată acum modelul: „J'aime: la salade, la cannelle, le fromage [...], Glen Gould, la bière excessivement glacée [...], Haendel [...], toute la musique romantique, le médoc [...], marcher en sandales le soir sur le petites routes de Sud-Ouest...” (**Roland Barthes par Roland Barthes**, pag. 120). Barthes dă și o listă a lucrurilor, acțiunilor, persoanelor care nu-i plac. Citim: femeile în pantaloni, clavecinul, Miró, tautologiile, desenele animate, după-amiezele, concertele de

Chopin, frivolitatea, spontaneitatea, serile cu indivizi pe care nu-i cunoaște etc. Totul este, evident, un joc al spiritului. Un răsfăț al imaginației și un demon al analogiei care silește pe omul codurilor să se confeseze într-un chip așa de impresionistic.

N. Manolescu impinge uneori meditația liberă în marginea literaturii spre ficțiunea pură. **Stelele-n cer** este o proză în stilul Borges. Criticul citește cartea lui Asimov **Civilizații extraterestre**, își amintește de o întîmplare din timpul cînd era elev la gimnaziu, apoi de alta recentă. E ziua lui de naștere și este trist, între altele, pentru că și-o petrecea altă dată cu prietenul său Al. Ivăsiuc. Coincidența face ca, în aceeași zi, să înregistreze la radio o emisiune despre **Păsările**. Cînd iese, este întîmpinat și condus pînă la colțul străzii de un stol de pescăruși. Șirul coincidențelor străzii continuă. O prietenă, întîlnită în aceeași zi, îi spune că a consultat un zodiac și a aflat acolo că N. Manolescu îi va aduce în dar pe cel mai bun prieten. Altădată caută o carte și n-o găsește, o află după o vreme și, apoi, cartea jucăușă dispăre misterios. În **Falsul Casanova** continuă o narațiune deja existentă, introducînd o premiză polițienească (un asasinat, o substituție și, la urmă, falsul biograf se denunță singur). Narațiunile sînt bine scrise și au acel element de surpriză pregătît cu seriozitate. Viața este influențată de cărți sau, de la un număr de lecturi, existența și literatura se amestecă și se determină. Criticul începe să-și construiască biografia în funcție de romanele și poemele pe care le-a citit. Amintirile vin, de la o virstă, însoțite de aceste fantasmă care au intrat în viața noastră și nu ne mai părăsesc niciodată.

(Continuare în pagina 10)

Constelația lirei

Nu dori

Nu dori zborul păsărilor
Și aripa obosește cindva...
Ele au calea fără urmă
Tu nu poți niciodată ști
Punctele lor cardinale
Drumul lor e fără răgaz
Aripă de aripă în cerc.
Nu dori niciodată zborul meu
Căci o aripă frântă
Rămîne o aripă frântă.
Ce mi-a rămas e mila ta omenească
Fari fericită că port în gusă
Grăunțele tale
Dar eu tot în zbor mă simt pasăre
Sus de tot pot fi
De folos inimii tale.

PAUL FINESCU ■

Atit de iubita

Era atit de iubita și de eu insumi era,
incit imi scria ea singură
toate poeziile de dragoste

Devenisem astfel un foarte mare poet
iar la trecerea mea ameteau copacii,
păsările își opreau respirația

El este, el este, spuneau cu toții,
neavind habar că de fapt
treceau cuvintele iubitei
reincarnate in mine

Atit de mult o iubeam
că incepusem să-i port aura metafizică
de intimplare și neintimplare,
de moarte și de destin

Și ferestrele caselor se deschideau
bătute de raza ființei
cind ea se arăta singură
și despovărată de raze

Numai un trup și o frumusețe
fără de nici un cuvint
ea și cum ar fi fost fără haine,
ea și cum ar fi fost fără ochi,
asemeni statuilor

RADU ULMEANU ■

Frumoasă ca o pindarie

tu ești frumoasă ca o pindarie
cind trece toamna într-un car cu oale
și-adoarme vrabia pe coderie
și țiuie lumina in ocale

cind luna in pereți e cit o nucă
și-un ciine orb mai mină turmele in văi
cind de uitare cade o ulucă
la porțile copilăriilor din noi

pune-n pământ tristețea mea o să răsară
într-o livadă blinde cimitire
și-o frunză cu cercei lucind a seară
ducind de mină umbra mea de mire

fără făclii și sănii și viori
și fără lebede aduse-n dar
să ne cunune cerul cu ninșori
într-un țirziu într-o biserică de var.

CONSTANTIN PEDA ■

Trecera

Tot mai aștepti și n-ai băgat de seamă
că frunzele ți s-au făcut de-aramă,
că vîntul una e cu boiul tău
și scapi din ochi numai păreri de rău,

nici vezi trecind ca un ingheț domol
pe zare sufletele morților in stol
din goluri peste goluri alungate
de viscolul singurătății spulberate,

ci tot aștepti și seamă n-ai băgat
că pietrele-n genunchi ți s-au urcat,
că fără zbor aripile s-au frînt
și stau de supărare plecate la pământ,

cuvintul nerostit prinde rugină
și tot aștepti, cind nimeni nu-i să vină.

ION NOJA ■

A fost un moment

A fost o seară

Mincam pietre
uitindu-mă la tine

Culoarea ta era de departe
și rochia mă durea
pe la șolduri

Mă priveai in gris-uri
și auzeam : „Niciodată !”

A fost un moment
A fost o seară

GABRIELA NEACȘU ■

Cunună

Nimeni nu cunoaște, nu
Cine-i Ea și cine Tu,
Doi străini pîndind lumină
Două luminări la cină.

Unul arde pentru altul,
Îngropări cu tot înaltul,
Joacă de pierdere și spaime,
Moartea caută reclamă.

Flori de sînge : Da și Nu
Numele in rani căzu,
Într-un infinit necaz
Cum stă marea in talaz.

Nu ne mai cunoaștem, nu
Biruit de ploii tăcu
Clopotul urcat la rang
De cunună pentru ștreang.

IOANA PROCA ■

Înșirea din destin

„Un mic tratat de avansare permanentă” pare a fi noul roman al lui Dumitru Popescu, **Muzeul de ceară** (ed. Eminescu, 1984). Cartea cuprinde o colecție impresionantă de „învățături” care, folosite în anumite condiții, pot să propulseze pe eventualii doritori spre înălțimile ierarhiei sociale. Dar, pe majoritatea acestora, un om de onoare le-ar ignora, ele avînd un caracter dubios. Ceea ce nu i se întîmplă și lui Sergiu Harnagea care nu-și dă seama decit țirziu că dacă ajungi la un țel frumos cu miinile pătate gustul victoriei e amar și mijloacele pe care le-ai folosit se întorc împotriva ta, pervertindu-ne poate iremediabil. Dumitru Popescu ne propune să parcurgem lunga confesiune a acestui „tehnocrat”, care in rivna lui de a ajunge spre virful piramidei sociale, se debarasează ca de un leș inutil de tot ce i-ar stînjeni ascensiunea: iubirea față de oameni, față de cărți, și artă, capacitatea de a se emoționa contemplînd spectacolul naturii sau de a fi îndrăgostit. Împins de la spate de soția lui Despina — care i-a intuit gustul parvenirii înainte chiar ca el să se manifeste vizibil — eroul învață cu uimitoare ușurință să-i minuiască pe ceilalți in folosul lui, pentru a-și asigura ranguri, onoruri, avere. Cu o franchețe zguduitoare, personajul central rememorează etapele pe care le-a parcurs ca într-un marș biruitor pînă cind a ajuns directorul unei centrale industriale, loc ce poate deveni oricind o posibilă rampă de lansare spre alte funcții, și mai importante. După ce și-a ingenunchiat fără scrupule adversarii — admirabil sînt descrise cele două luări de cuvint ale sale la două ședințe la care prezintă o aceeași chestiune in chip diferit ! — lui nu-i mai rămîne decit să se înconjoare de obiecte cit mai scumpe și mai sofisticate, achiziționate cu pricepere de conșoarta lui, un ghid omniscent chiar și in orientarea gustului său de decorare a unui interior, să-și umple dulapurile cu costume cu tăietură impecabilă și să colinde după vase de cristal prețioase. Toate aceste embleme ale opulenței îi dau sentimentul că e un conchistador ajuns pe pămîntul fîgăduinței. Pentru a-și întări și mai mult credința că e un suzeran atotputernic, Sergiu Harnagea, tot prin grija autorității Despina, se înconjoară de o curte docilă, formată din citiva indivizi oricind gata să se astearnă pe un chef, să se incinte de faptele și glumele lui „to'ă'ăsu”, executînd cu umilită și falsă devoțiune orice i se cere de către aceasta. Dar Sergiu Harnagea își satisface marea lui voluptate de a-i manevra pe ceilalți in special la serviciu. Funcția lui îi permite să dispună de destinele a mii de oameni, ceea ce-i creează impresia de a fi invincibil. Metodele saie de a-și domina colaboratorii devin tot mai subtile și se bazează pe viclenie, intimidare a celorlalți, chiar înjosire a lor. Gingășia, bunătatea, clemența par să lipsească din pa-noplia lui de conducător temut, dar nu iubit, ascultat, dar nu respectat, invidiat de unii pentru reușita socială, dar și urit de cei pe care i-a îndepărtat, neizbutind să fie la fel de cinici și de cruzi ca el. Ceea ce i se întîmplă lui din partea unora dintre cei aflați in funcții mai mari ca a sa, el sporește

Fragmente critice

Imaginația ideilor

(urmare din pag. 9)

Sînt citeva cărți care stimulează temele de acum : *La jeux et les hommes* de Roger Caillois, poveștile lui Andersen și ale fraților Grimm, *Le grain de la voix* (volumul de interviuri) și jurnalul lui Barthes (*Roland Barthes par Roland Barthes*), *Memoriile interioare* ale lui Mauriac și, desigur, jurnalul lui Green care i-a sugerat criticului titlul jucăuș al cărții sale. Despre ele este vorba in aceste reflecții scilicet de multe ori, trase spre zona morală (despre *frica*, *probleme morale*, *fragmentarium*.) N. Manolescu știe să-și construiască dilemele și să-și pună in pagină „provocarea”. El pleacă de la o idee acceptată și se întrebă dacă n-am putea-o citi și altfel. Se poate citi și altfel. E suficient ca imaginația să se pună in mișcare și să facă in așa fel ca

și experimentează pe seama celor pe care îi are in subordine.

Dar, la un moment dat, disoluția sistemului de valori cu care a pornit eroul in lume încetează. Sergiu Harnagea, atent ani la rînd să vadă cum funcționează doar mecanismul puterii astfel incit să prindă clipa propice pentru a-l folosi pentru sine, arc revelația că locul său in acest ansamblu urias și strivitor nu e cel pe care și l-a dorit in tinerete. El caută să se înțeleagă, să priceapă care îi sînt erorile, dacă ele îi aparțin in exclusivitate sau au fost provocate, cu bună știință sau din întimplare, de altceva. Acest om care n-a mai privit in sine însuși de nu mai știe cind pornește in căutarea celui care a fost și de care-și aduce vag aminte, ca de o promisiune ce nu s-a împlinit. El își vizitează locurile copilăriei, se întîlnește cu cei care i-au fost odată prieteni, își amintește împreună cu aceștia scene dintr-o tinerete „jemanfistă”, și curată, plină de idealuri pe care cu vremea, sub presiunea socialului le-a abandonat. Regăsindu-l pe cel care a țintit să fie bun și drept și cinstit, Sergiu Harnagea nu-l va mai părăsi, se va agăța de el cu încăpăținare, ca de unicul lui mintuitor. Chiar dacă va pierde o funcție, o căsnicie, bani și glorie, el se va instala de bună-voie in carapacea altui destin, conform aspirațiilor lui cele mai vechi.

Romanul e scris cu mult mai multă îngrijire decit cele trei volume din *Pumnul și palma* și cu o evidentă rafinare a meșteșugului artistic. Ea ține mai puțin de alternarea unor unghieri din care sînt înfățișate frământările protagonistului, cit de dobîndirea unei științe de a face ca pagina să capete o încălzură afectivă. Mai sînt și aici pasaje de un rece didacticism, dar franchețea cu care se destăinuie eroul nu poate să nu emoționeze. Ironia autorului e prezentă și in acest roman și nu e deloc supărătoare. Dar cea mai mare performanță a **Muzeului de ceară** e faptul că el nu numește doar ființe și lucruri ca să releve relațiile ce se stabilesc între ele și in virtutea căror mobiliuri; in cartea aceasta Dumitru Popescu, nu mai oferă cititorului totul de-a-gata ci-l lasă liber să viseze la biografiile eroilor. E ca și cum un pictor n-ar mai folosi la un tablou doar albul și negrul, ci ar descoperi in sfîrșit și nuanțele, de multe ori mai tulburătoare. De aceea, **Muzeul de ceară** s-ar putea să fie cea mai bună carte de proză semnată de Dumitru Popescu pînă acum.

GEORGE ARION ■

Noul album

„Cenaclul Flacăra in concert”

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, anunță pe iubitorii săi că intenționează să realizeze, cu participarea membrilor săi reprezentativi, sîmbătă, 9 martie 1985, de la orele 14, la București, probabil in sala Radio din strada Nuferilor nr. 60-62, înregistrarea noului său album „Cenaclul Flacăra in concert”.

IDEOGRAMA LIRICE

După vorbă, după port, poezia Gabrielei Negreanu pare a se trage din lirica pură și geometrică a ermeticilor, cu imaginile reci și solemne, descărnate și cristaline ale acelora, aspirînd la experiențe fundamentale, despovărate de aparențe și de acea „spumă a lucrurilor”, cum ar fi zis Valéry, unul din modelele autoarei. Nu e vorba de a vedea in volumul *Jurnal / Eul peregrin* (Editura „Eminescu”, 1984) aplicarea sirguicioasă a ideilor înfățișate de părintele domnului Teste, căci Gabriela Negreanu nu e un spirit mimetic, ci de a pune această lirică însetată de adîncimi într-o relație de afinitate care nu poate fi ignorată, oricît ne-am întoarce privirea. In *Ut pictura poesis* autoarea explică foarte limpede menirea acestei poezii, ce ar consta in căutarea esențelor. Verbul poetic trebuie să taie realitatea ca un laser pentru a da la iveală latura ascunsă a fenomenelor : „Știu, poezia e luciul apei / dar mai știu că acolo se reflectă / un munte, un nor, că vorbește / această vorbă și însăși / privirea il tulbură, il / risipește, de sacrele forme se prinde / și volbură, și întuneric // Știu, prima mișcare a poeziei / e să fixeze norul”. Tot poetul francez despre care Gabriela Negreanu a și dat un incitant eseu, cerea ca poezia să fie proiecția unui eu asupra spiritului in general, o relație de continuitate între ființă și lume, epurată de anecdotice și efemer. Cerința o găsim formulată memorabil in *Metoda lui Leonardo da Vinci* : „Un Eu și Universul său, admitînd că aceste mituri sînt utile, trebuie in orice sistem să aibă între ele aceleași relații precum o rețină cu o sursă de lumină”. Dezideratul e același și in *Jurnal / Eul peregrin* : „Mitologia mea / sînt stările de conștiință / te arunci in lumi ca-n abis / există un spectru de verde și dispariție / de indoieli și neant / de amotire și vis // Oamenii, — pete galbene, prin ele aleargă lumina / există un spațiu-timp al cuvîntelor, spiritul / îl poate curba...” (In stera lor).

Asemănările semnulate nu sînt atit de fizionomice liricii, cit de un program artistic comun, de o poetică similară pe care modernistii au transformat-o in stindard. Faptul că Gabriela Negreanu agită și ea același drapel e in firea lucrurilor, cită vreme esențializarea lirismului continuă să preocupe pe poeții contemporani. A absolutiza însă descendența aceasta înseamnă să minimalizez meritele poeziei din *Jurnal / Eul peregrin* și să nu observ că sub masca ermetismului versurile au o fervoare secretă și o incandescență pe care o sporește chiar efortul reprimării. Aerul abstract, de ideogramă lirică, tonul sacerdotal și reprezentările conceptuale sînt erodate lent de senzualitatea inchipuirii, ca o trădare involuntară : „de la-nceputuri friguroase arzînd / focuri bengale ne-au prins in plete / dansam și rideam / printre realii și ielele bete” (*Ora lunară*). Alături, Gabriela Negreanu scrie o frumoasă elegie a evanescentelor și extazului delicat, sugestie a estompării și stilizării, in fond a spiritualizării : „Oh, dimineața aceea cu stele toride / cind orașul se unpluse de fluturi (îndrăgostiți) / iar eu plutam printre lasonii și narcise / și pămîntul tremura năucit / sub tăpile mele” (*Oh, dimineața aceea*). O frumoasă poezie, *Nocturnă*, dezvăluie efortul esențializării și al epurării, de la care autoarea nu abdică in nici un fel : „O vrajă de pești a spart Luna / desculță /

semnări care privesc critica propriu-zisă. Remarc faptul că N. Manolescu este acum mai îngăduitor decit alădată cu vechii critici. Achizițiile semiotice nu-l împiedică să citească pe Taine. „Cit este criticul de fermecător, chiar și in pedantismul lui metodologic ! Izvorul farmecului este același cu al pedantismului ; utopia unei critici in stare să privească lucrurile in ansamblul lor, într-o totalitate care are in centru omul” — scrie el. Fiind de acord cu N. Manolescu in această privință, mă întreb, totuși dacă Taine face sau nu un studiu tematist și dacă putem vorbi, in genere, de „tematismul tainian”. Mai degrabă nu. Ceea ce înțelegem azi prin tematism este opus *metodei naturale* pe care o ilustrează Taine. Altă chestiune in discuție : vorbind de avangardă, N. Manolescu spune că ea face din experiment un scop in sine. Ceea ce este adevărat. Nu mai este însă adevărată propoziția următoare : „Sensibilitatea modernă in întregul ei a adoptat, s-ar zice, acest punct de vedere, identificînd creația cu experimentul”. Sînt, totuși, mari poeți care contrazic această opinie. Valéry, de pildă. Și înaintea lui, Mallarmé și,

sub tei. / Privește-o. — / paimele mele singeră". Cristalizarea poemelor în definiții scurte, memorabile, în manieră concetistă, se bazează pe o estetică a surprizei, în care intră o bună doză de ambiguitate premeditată, de tehnică a oximoronului și ermetism sintactic. **Jurnal de toamnă** e, în acest sens, admirabil, construit minuțios și stilizat, încât să se simtă mina artistului. Totuși, imaginația este mereu pindită de resortul ei real. Extazul spiritual ia forma unei descătușări incendiare, a unei explozii fastuoase și expiatoare. Decupate, imaginile pot fi citite și ca niște poeme în sine, organizate în jurul cite unei sentințe șocante și neașteptate: „printre cuvinte ca sclavul / hăituit de himere". Sau: „din iarnă învăț, din val în val / cum urcă rugina în oameni / mîmind singele cald, animal". Și încă: „...iară ochii ce m-au văzut / orbi sint acum / și bătrîni".

Ca orice tehnică poetică în care elaborarea înlocuiește inspirația, și cea profesată de Gabriela Negreanu alunecă, uneori, în stridentă și decorativism, precum în **(O maimuță)**, **Don Quijote**, **Orizont**, **Noembrie**, unde preocuparea pentru parabolă nu depășește anecdota, adică tocmai ceea ce o astfel de lirică repudiază. Scăderile sînt însă puține și, prin efortul de spiritualizare dar și prin iminenta senzație de delăsare existențială, prin imbinarea rigurii intelectuale cu extazul percepției, **Jurnal / Eul peregrin** pune în alți termeni discuția despre lirica feminină, fără proverbiale condescendențe.

RADU G. ȚEPOSU ■

Fără prejudecăți

„Poezia pentru muzică și muzica pentru poezie joacă adesea rolul prințului care trezește frumoașa adormită". Iată principiul cărții Greței Tartler, **Melopoetica** (Editura Eminescu, 1984, colecția Sinteză) — o încercare (temerară!) de interanajare, dublare, întrepătrundere a grilelor criticului de poezie și criticului muzical. Ceea ce stă la originea eseuului pare să fie nu o tentativă teoretică, ci o irepresibilă curiozitate asupra rezultatelor analitice ale unui asemenea demers. **Analiza** precede așadar **teza** și se substituie, în bună parte, **sintezei**, de aici și concentrarea preambului teoretic (**Preludiu**) care nu este, cum ne-am fi așteptat, un excurs în istoria problemei (legătura dintre poezie și muzică, consubstanțialitatea lor) ci o expunere succintă a intențiilor, cu minimum de argumentație. **Melopoetica** nu lansează un concept, o teorie, ci se preocupă să ateste viabilitatea unui sistem original de posibile analogii, din care atît poezia, cît și muzica ar trebui să iasă în câștig.

Concret, **Melopoetica** este o culegere de analize de opere muzicale și poetice, disciplinate de cerințele profilului de autor, interesându-se deci în chip aparte de problema individualității stilistice (ceva mai mult în muzică decît în poezie), dar fără să implice ierarhizări valorice. Autorii cuprinși în sumar nu fac obiectul unor clasificări, ci constituie material exemplificator pentru descrierea unor „tipuri-limită de atitudine semnificative" ale creatorului de muzică și poezie. Astfel, sub raportul finalității, eseuul Greței Tartler se apropie mai degrabă de maniera **panoramă** decît de cea a criticii o ingenioasă tipologizare a titlurilor propriu-zise. Pornind de la

dinilor creatoare pe care compozitorul Ștefan Niculescu o aplică tinerilor compozitori (fuga înainte, fuga înapoi, căutarea unei ordini individuale, căutarea unei ordini arhetipale), autoarea încearcă aplicarea ei pe teritoriul poeziei tinere (eșantionul poezilor reprezintă generațiile '70 și '80). „Am ales, în general autori mai tineri, tocmai pentru a demonstra că similitudinile melopoetice nu sînt un apanaj al creației „așezate", oarecum clasificate, unde a le dovedi ar fi fost mult mai ușor și chiar mai convingător" — sună justificarea Greței Tartler.

Criteriul departajărilor, imprumutat altui domeniu, este însă destul de vag în raport cu poezia (în special distincția retro/progressiv sau fuga înapoi/fuga înainte, care vizează în bună măsură atitudinea față de tehnicile artistice, înfinit mai greu de izolat în poezie decît în muzică). În consecință, e firesc ca încadrarea unui poet (compozitor) sau a altuia într-un anumit tip de melopoeticitate să comporte discuții. Dealtfel, în **Preludiu** se iau unele precauții, arătîndu-se că o anume doză de risc a fost acceptată ab initio. Pot fi socotii **Mariana Marin**, **Ioan Moldovan**, **Carolina Ilica**, **Doina Uricariu**, **Ion Bogdan Lefter**, **Adrian Popescu**, **Horia Bădescu** reprezentanți ai curentului **retro** în poezie în aceeași măsură ca la fel de tinerii lor colegi compozitori **Șerban Nichifor**, **Viorel Cretu**, **Vlad Opran**, **Mihaela Sturza-Gavriliță** (asupra acestora din urmă ne îndoiim cel mai tare)? Se poate răspunde „da", cu o singură condiție: să ne însușim concepția pe care Greța Tartler o dă cuvîntului **retro**, prin H. Hesse: „alfabetele spirituale care încearcă păstrarea „salvarea" unei ordini atestate de „tradiția sănătoasă" ca fiind eficiente"; nu copiere, ci „anamorfază a unor imagini ce au fost văzute cîndva". Din această perspectivă, prezența toposului numit **Castalia** în poezia **Marianei Marin**, a motivului cristalinului **beryllic** (globul de cristal) la **Ion Bogdan Lefter**, a elementelor **paradisului și infernului**, ca motive, în poemele **Doinei Uricariu** s.a.m.d. pot fi argumente pentru o poetică de tip **retro**.

Tinerii compozitori beneficiază aici de profiluri foarte atente, care vădese o bună cunoaștere a muzicii celei mai tinere școli componistice românești. Meritul nu este deloc de trecut cu vederea, spațiul cronicii muzicale care se face în presă nefiind tocmai generos cu această categorie de creație. Critica muzicală a Greței Tartler beneficiază în mod evident de abilitatea uneltelor criticului de poezie. Reciprocă e numai uneori valabilă. Interesante sînt cu deosebire textele despre **Carolina Ilica** (la care se descoperă o tehnică a canonului în oglindă), **Cezar Ivănescu** (care se apropie de mit atît prin personajul-arhetip, cît și prin muzicalizarea versului), **Dumitru M. Ion** (care folosește în poemele sale ordinea descendentă, imprumutată muzicii turcești), **Angela Marinescu** (motivul armonicilor naturale) și altele. Profiluri excelente sînt cele dedicate lui **Șerban Foartă** și **Ion Mircea**.

Dacă transferurile terminologice nasc uneori efecte admirabile în eseurile despre poezi, nu e mai puțin adevărat însă că, la nivelul comparațiilor, Greța Tartler plusează adesea riscant. Numele **Angelui Marinescu**, ale lui **Ion Bogdan Lefter**, **Adrian Popescu**, **Mariana Marin**, **Carolina Ilica**, de pildă, îi sugerează autoarei referiri la (respectiv) **Georg Trakl**, **Platon**, **Marsilio Ficino**, **Ingeborg Bachmann**, **Mallarmé**. Chiar dacă am înțeles intenția pur analogică și nu propriu-zis comparativă, riscul rămîne.

Cu acest joc de rezistență-acceptare-valorizare, la care **Melopoetica** își obligă lectorul (pe cel deschis, lipsit de prejudecăți, fi-

rește) eseuul devine extrem de interesant, în linia experimentelor benefice, deloc ortodoxe, în recepțarea cărora greșala ideilor preconceptuate merită a fi evitată.

TANIA RADU ■

Spectacol continuu

Aflat la prima sa personală, în București, după numeroase expoziții în provincie, **Ion Cârjoi**, pictor venit din lumea arhaică a Hunedoarei, adică din „pădureniimea" răsfirată pe versanții molcolmi ai munților Poiana Ruscăi, ne oferă, prin expoziția deschisă în sala galeriei **Elorie**, imaginea unei lumi ce se deslășoară ca un spectacol continuu. Liric, ironic, sentimental, persiflant, sensibil, jovial, fin observator al realului, **Ion Cârjoi** pictează ogoarele pădurenimii, adevărate covoare de culoare, sau o coastă de deal plină de câpșe de fin, un colind de iarnă, o margine de pădure etc. Se simte în astfel de lucrări plăcerea picturii și poeziei ce palpita, puternică și vie, pe retina sa interioară. Totodată, însă, **Ion Cârjoi** pictează, de exemplu, un finar și pare preocupat doar de ingeniozitatea construcției tehnice a acestei ciudate și străvechi instalații, numai că undeva, în colțul întregii schelării de lemn, un mănunchi de flori de cîmp, așezat cu sfiosenie, dar și cu căldură, dă întregii lucrări o notă omenească aparte, în plin contrast cu rigiditatea strict tehnice și geometrizantă a finarului. Într-o altă lucrare, o statueta reprezentînd un husar, un războinic; capul statuetei se detașează; chiar este detașat și așezat pe masă, iar în gîtul statuetei, al husarului, se desfășoară, din nou, un buchet de flori (de busuioac, pare-se). Contrastul acestei lucrări derivă din ornamentația naivist-folclorică a statuetei, inclusiv expresia de tîfnă teapănă și timpă a capului de husar, și căldura mănunchiului de flori. Atît prin aceste două lucrări, ce pot fi așezate în frunza unei liste destul de lungi, cît și prin peisajele și compozițiile sale, **Ion Cârjoi** se arată a fi atras, deopotrivă, de un anume spectacol al realului, dar și de transierarea sa plastică, mai mult sau mai puțin nudă. Cromatic, pictorul va oscila între o gamă intrucivă bizară, aproape stridentă, cu violențe premeditate, de factură suprarealistă, aptă să susțină anecdoticul, o gamă în care tonurile de albastru intens, de verde intens, de roșu și alb și brun, se alătură brusc, fără nici o prelucrare, de parcă ar fi luate direct din tub, și o altă, mai calmă, elaborată îndelung, cu griuri de ocru și galben, cu delicate și prețioase tonuri de verde și roșu, o gamă de factură impresionistă. Adăugînd acestor două predispoziții cromatice desenul exact și minuțios, mergînd pînă la pedanterie chiar, inclusiv latura folclorică a sugestiilor plastice, credem că am configurat în bună parte imaginea de ansamblu a acestui înzestrat pictor ce se declară, cu o emfază, totuși, juvenilă, „soldat inversunat împotriva ignoranței și a prostului gust". Expoziția sa este, fără doar și poate, un manifest în acest sens, dar care pictor nu este, în sine, lui, un astfel de soldat? Cu alte cuvînte, devisa respectivă, scrisă de mîna și semnată sub o frumoasă lucrare înfălșînd o patură statică, ni se pare redundantă și, deci, inutilă, în comparație cu demersul însuși al lucrărilor.

VICTOR NIȚA ■

în genere, o întregă direcție în poezia modernă care face din poem o sărbătoare a intelectului. Asupra ei atrag atenția Marcel Raymond și Hugo Friederich. Valéry preferă să scrie un poem modest, dar elaborat în stare de veghe a spiritului decît o capodoperă care să fie opera improvizăției (experimentului).

Admirabile sînt notațiile din **Fragmentarium**, mai ales cele care ating latura morală a lucrurilor. Cîteva pot fi reproduse ca niște aforisme reușite. Mai puțin m-au convins speculațiile despre poezia persană, pornind de la niște traduceri aproximative. Putem vorbi, cît de cît întemeiat de „figura lingvistică" a unei poezii al cărei limbaj nu este, în fond, inaccessibil? În fine, un amănunt: în **CUVINTELE** e vorba nu de tatăl lui Sartre, mort înainte ca fiul să-l cunoască, ci de bunicul în linie maternă, **Bunicul**, Charles Schweitzer se la drept **Victor Hugo** și face acest lucru de la începutul secolului nostru.

Julien Green și strămoșușa mea este o carte incântătoare în genul literaturii de idei.

EUGEN SIMION ■

Iubirea de frumos

Preplatonismul

Iată volumul doi în două cărți plus o broșură cu indici însumînd peste o mie cinci sute de pagini din gîndirea greacă veche premergătoare platonismului. Avem de acum toate aceste texte într-o ediție critică de înaltă europeană în limba română.

Am urmărit și eu de-a lungul anilor acest efort al eliniștilor români de-a expune în limba noastră aceste texte clasice pe care călătăriii români erau nevoiți să le studieze pînă acum după ediții străine.

Un mare merit revine Editurii științifice și enciclopedice ce și-a asumat tipărirea print-un de neînlocuit învățat al ei care este îngrijitorul ediției și al colecției de clasici, neostenitul îndrăgostit de carte din orice cultură ar fi ea, **Idel Segall**.

Redactorul coordonator al acestor texte este gînditorul **Ion Banu**

în colaborare cu elenista **Adelina Piatkowska**.

Un număr mare de colaboratori eloniști ce au trudit la ridicarea acestui monument de eugenie în grai românesc îmbogățesc și mai mult editia de față fiecare venind cu știința lui la cuvînt. Este ediția textelor eline pentru generațiile ce încheie cel de-al doilea mileniu. Multi vor deschide porțile inteligenței prin copertile acestor cărți de care ne bucurăm cu toți sărbătorește.

O cultură și o spiritualitate națională este mare în măsura în care se referă la spiritualități și culturi mari. Culturi naționale fără referințe la mari culturi nu există.

Trebuie să ne referim la lumile vechi eline, obrace, latine, bizantine și altele merou cu fiecare generație pentru a face un pas mai departe în propria noastră lume românească.

Drumul spre Patrie spre ființa celor de acasă spune **Hölderlin** trebuie să treacă prin străini prin ființa celor ce înseamnă ceva în patriile lor. Altă cale nu există pentru a cititori în cuget de durată.

IOAN ALEXANDRU ■

Cronica literară

Cornel Moraru

Dintre criticii care în acest an vor atinge vîrsta de 42 de ani (**Florin Manolescu**, **Dan Horia Mazilu**, **Laurențiu Ulici**, **Aurel Sasu**, **Cornel Ungureanu**, **Mircea Iorgulescu**), cel care s-a grăbit mai puțin să-și scoată un volum, de unde și mai mica sa notorietate, este **Cornel Moraru** (n. 24 octombrie 1943 în **Pietrari de Jos — Horezu**), actualul redactor șef al revistei **Valtra**. Notorietatea nefiind tot una cu autoritatea, aminarea debutului editorial n-a fost în defavoarea criticului. Întiul său volum, **Semnele realului** (Eminescu, 1981) nu era o culegere obișnuită de articole, cuprîndea niște „Secționări critice convergente", cum anunța subtitlul, ceea ce va să zică niște selecții de autori și opere oferind aspecte ale realului, desigur interior și exterior, subsumabil în ultima instanță imaginariului. Realul sau imaginariul poate fi investigat în literatură evident numai prin semnul său, acolo unde există ceea ce numim creație sau, cum spun structuraliștii, unde semnificatul trece în semnificant. Practic un critic poate pune în analiză accentul pe fond sau pe formă, știînd, bineînțeles, că fondul și forma compun un tot indivizibil. „Aspirația noastră mai veche de a investiga semnele realului, scrie și **Cornel Moraru** în postfața la cel de al doilea volum al său, **Textul și realitatea** (Eminescu, 1984), se întemeiază pe convingerea deloc gratuită că se poate vorbi la fel de bine și de o realitate a semnelor. **Textul și realitatea** ni se revelează de fiecare dată ca inseparabile". Așadar, în primul volum accentul a căzut pe semnul realității, acum cade pe realitatea semnelor, propriu-zis de fiecare dată pe creație, dar de data aceasta pe creația înțeleasă ca tehnică, „practică a scriiturii". La aceste justificări ale autorului se cade să adăugăm dorința sa de a recunoaște valoarea (singura care mediază între text și realitate) în chip deschis și într-o deplină independență de spirit, refuzul excesului de metodă și a limbajului științific supraternețnicizat, o bună cunoaștere a literaturii române actuale și un remarcabil simț critic. Văd în **Cornel Moraru** pe unul din cei mai avizați critici contemporani ale cărui judecăți au cele mai bune șanse să se impună în viitorul apropiat.

Alți se vor pronunța cu privire la ce scrie despre mine **Cornel Moraru**, ceea ce m-a surprins în chip plăcut este că nu s-a lăsat înruiat de nici o opinie, nici chiar de vechile afirmații ale lui **G. Călinescu**, de vreme ce mă consideră dintre urmașii lui „neîndoișos cel mai necălinescian". Dealtfel crede împreună cu **Mircea Zăciu** că **G. Călinescu** nu era „un lider de opinie în anii '30—'40", că, dimpotrivă, **Perpessic** a fost „cel mai des urmat dintre criticii interbelici". „Doctul" **Zăciu** e un generos. Scrie „admirativ pînă la elogiu față de **Al. Paleologu** și **Lucian Raicu**, comprehensiv și drept față de cărți remarcabile, pe nedrept sicanate uneori (**Arca lui Noe** de **Nicolae Manolescu**, **Dimineața poezilor** de **Eugen Simion**), entuziasmat sincer de mai tinerii **Mircea Martin**, **Marian Papahagi** și **Șerban Foartă**...". **Arca lui Noe**, mai zice **Cornel Moraru**, „reprezintă momentul baroc al criticii lui **Nicolae Manolescu**". Lucrarea e viabilă în totalitate, dezamăgite însă analiza în volumul al doilea a romanului lui **Ibrăileanu** (raportarea **Adelei la Jurnalul seducătorului** de **Kierkegaard** este „exorbitantă"), iar în volumul al treilea „cel mai puțin conving analiză la **Al. Ivăsiuc** și **George Bălăiță**". În general **Cornel Moraru** e de părere că „retorica romanului" (**Wayne C. Booth**) și „procedeele naratologice" (**Gérard Genette**) „nu se pot aplica decît vag și cu un risc imens prozei noastre". Pe **Eugen Simion** îl vede evoluînd „de la o critică a transparenței la o critică a profunzimilor", pe **Mircea Iorgulescu** ca pe un explorator „în straturile nocturne, nevăzute cu ochiul liber ale existenței literare", dar care „rămîne deocamdată dator cu prezentarea textelor critice propriu-zise, singurele care ar fi în măsură să ilustreze exact mijloacele criticii lui **Gheorghiu**". **Mașan Popa** „n-are înaintași: credem că nici emuli". **Dan Culcer** denunță „manipularea scriitorului tînar, inclusiv prin solidarizarea artificială (dar profitabilă) în generație, grup și alte forme de mitomanie colectivă". **Cornel Ungureanu** face geografia literară a spațiului bănețean, utilizînd interviul, comentariul critic, descripția, incursiunea etnografică, critica cotidianului (după **Henri Lefebvre**), în fine **Roxana Sorescu** e un spirit „neînhibat de cultură și nici de autoritatea (seducția) metodelor de analiză de ultimă oră, desigur curent seama de ele".

La secțiunea a doua din noul său volum, **Atitudini**, **Cornel Moraru** pledează pentru publicarea integrală a publicisticii lui **Eminescu** alcătuită o adevărată „Teodicee națională" (aluzie la **Essais de théodicée sur la bonté de Dieu, la liberté de l'homme et l'origine du mal** de **Leibniz**), subliniază independența totală față de orice fanatism a lui **E. Lovinescu**, se desolidarizează de anticălinescianismul **Heleni Vrancea** și salută apariția în a doua ediție a **Istoriei literaturii române** de **G. Călinescu**.

Nouă poezii sînt analizate cu ultimele sau primele lor cărți sub genericul **Exilul interior**. Se scoot în evidență „sentimentul poeziei neîntreupte" la **Virgil Teodorescu** care trebuie pus, după noi, în legătură cu cele două volume de **Poésie îninterrompue** (1946, 1953) de **Paul Eluard**, „luciditatea amară" din ultimele poezii ale lui **Adrian Păunescu**, a cărui stare de spirit tragică a fost mai puțin observată (altă caracterizare de reținut: poezul „e capabil parca să umple toate golurile de suflet și emoție dintr-o literatură întregă"), metafora incendiară la **Mircea Dinescu**, elanul teluric vinjos la **Gheorghie Pitul**, acordul dintre vis și trezie la **Dan Dolsiu** care a încercat o revenire prefată de **Nicolae Manolescu** în 1980, armonia și seninătatea lui **Vasile Nicolescu** interpretate ca un „naufragiu în real", sensul ironic descoperit prezent în cele trei volume de poezii ale lui **Dumitru Muresan**, interogaturile din cele patru volume de poezii ale lui **Vasile Dan**, miracolul vieții din cartea de debut a **Angelei Nache** apărută în 1982.

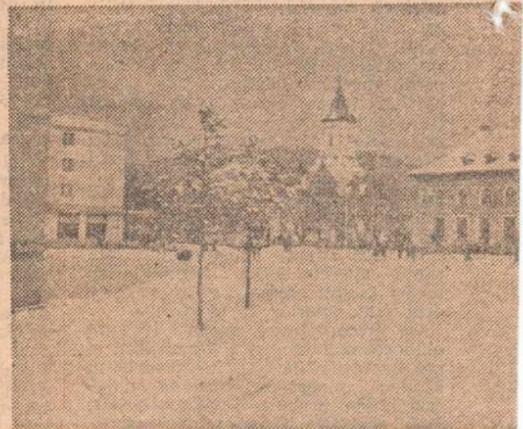
Textul și realitatea este genericul sub care sînt analizate douăzeci și doi de prozatori. Povestirile lui **D. R. Popescu** din **Leul albastru** folosesc intia oară tehnica parabolice, a parodiei și a anchetei ca metodă de analiză epică. **Supraviețuirile** lui **Radu Cosasu** aplică propoziția lui **Malraux** că „omul e sursa secretelor pe care le ascunde". **Viata pe un peron** a lui **Octavian Paler** e pe tema înfruntării desertului existențial cu sugestia din **Camus** și **Dino Buzzati** ori din picturile lui **Giorgio de Chirico**, eroul din romanele lui **Laurențiu Fulga** „își asumă prin cunoaștere himera morții ca realitate primă și ultimă", romanele lui **Dinu Săraru** privesc în cutele sufletului enigmatic și contradictoriu al revoluției, **Întorcerea lui Ulise** de **Modest Morariu** ne propune un „navigator la marginea neantului", romanul politic al lui **Dumitru Popescu** e pe ideea patosului renunțării. **Costache Olăreanu** demitizază parodiînd prețutul epic din **Biblioteca din Alexandria** e o alegorie a universului concentrat. **Mihai Sin** posedă știința construirii unui cosmar, **Eugen Uricariu** are vocația prozei mitice. „Textul ca realitate" e mai vizibil la prozatori ca **Radu Mares**, **Stefan M. Găbrăan**, **Mihail Diaconescu** (deficitar sub aspect structural), **Radu Tudulescu**, **Mircea Ghitulescu**, **Gheorghie Schwartz**, **Florin Bănescu**. În sfîrșit, strategia debutului e urmărită la **Stelian Tăbăras**, **Antoaneta Iordache**, **Gheorghie Crăciun**, **Tudor Vlad** și **Tudor Dumitru Savu** din 1981—1982. Întîmpinarea e în toate cazurile afirmativă.

AL. PIRU ■

Uitați-vă,

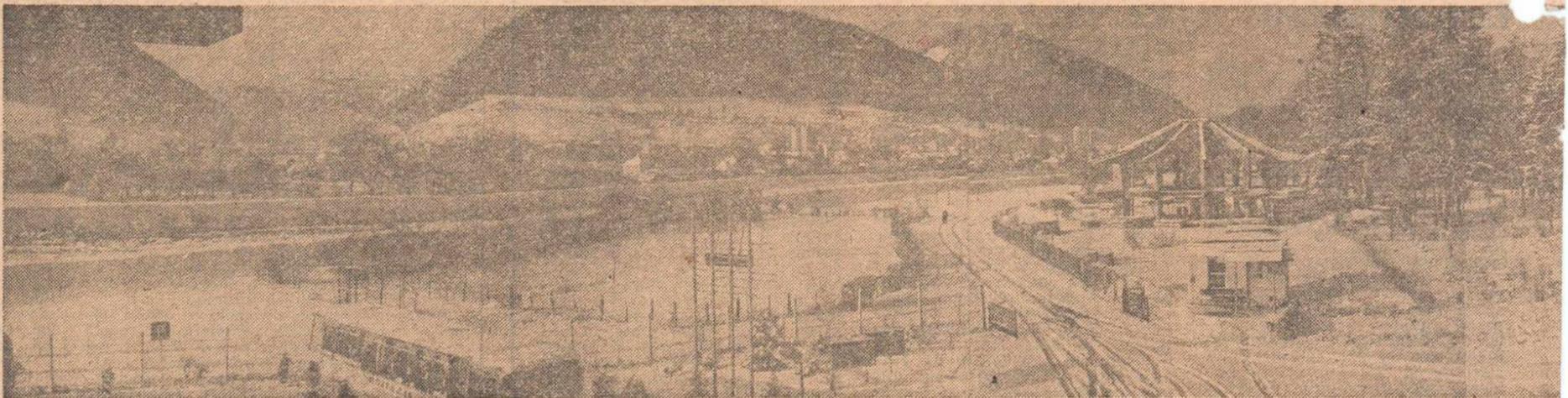
„Dragoș Vodă”, lucrare a sculptorului Ion Jalea. Spre aducere aminte!

Vechea și frumoasa clădire a bă

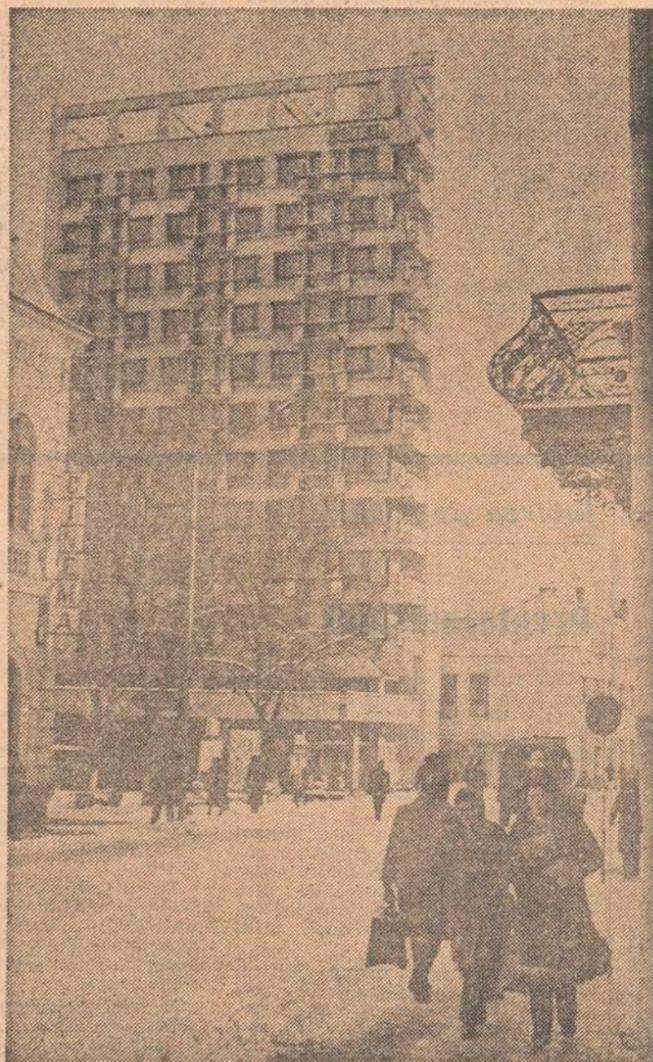
Cîmpulung

Fotoreportaj de S

Cînd Valea Moldovei se lărgeste, totul se liniștește formînd un cîmp lung și neted...

Rîul Moldova înfapt ca o săgeată separă Runcu și Hașnașul plămădînd cel mai impunător defileu: Strimtura Roșie. Legenda spune că aici și-ar fi găsit sfîrșitul Molda, cîinele de vînătoare al lui Dragoș Vodă în timp ce urmărea bourul moldovean. Atunci cînd valea se lărgeste, cînd totul se liniștește precum o vorbă din Bucovina, formînd un cîmp lung și neted — irapant cu spinările muntoase — mîngiat parcă de-o mină nevăzută, se știe că s-a ajuns la Cîmpulung Moldovenesc. Unînd parcă Bucovina cu Maramureșul, Cîmpulung Moldovenesc reprezintă, fără nici un fel de exagerare, una dintre cele mai străvechi vetre românești din țara de sus pe unde a trecut și Dragoș descălecătorul și Bogdan întemeietorul Moldovei. Dimitrie Cantemir, în Descrierea Moldovei, în anul 1716 spune că cei de aici „nu ascultă de nici un boier și alcătuiesc un fel de republică”. Așa a și fost. Cîmpulungul Moldovenesc, această așezare care îmbrățișează Moldova sprîjinindu-se de Sadova și Vama și-a avut, în timp, personalitate care s-a transmis din generație în generație. Orașul n-a uitat nici o clipă menirea sa. Aceea de a plămădi lemnul și pămîntul, de a frămînta fierul și de a crește animale. Spus altfel orașul a trebuit să facă industrie, agricultură și să-și păstreze zestrea folclorică. În prezent, o zice inimosul Dimitrie Hreciuc — primarul orașului coborît de prin Obcienele Bucovinei și care dorește să dea noi dimensiuni așezării — geologul, minerii, forestierii, cei care dau o altă înfățișare lemnului, cei din industria alimentară creează hînurii materiale de peste un miliard de lei anual. La toate acestea se mai adaugă și crescătoriile de animale. Statisticile arată că, în prezent, situația se prezintă astfel: 5 100 capete bovine, 5 000 ovine, 1 500 porcine, 45 000 păsări. Spus altfel cîmpulungeni livrează anual statului 371 tone carne, peste 13 000 hectolitri lapte, 530 capete miei și oi, 150 tone cartofi și 250 000 ouă. Toate acestea făcute de orașul Cîmpulung Moldovenesc care numără, la ora actuală, 21 000 de locuitori. Și orașul, în anii noștri, a căpătat noi dimensiuni. Dacă în anul 1944 aici era un singur medic și trei cadre medicale, în prezent orașul numără 91 de medici și 214 cadre medicale. Desigur toate comentariile sînt de prisos. La aceste date se mai adaugă și un nou spital cu 500 de paturi, o policlinică modernă, trei circumscripții sanitare și două dispensare de întreprindere. Și fiindcă tot sîntem la capitolul cifrelor mai trebuie să spunem că orașul are două gări, cinci hoteluri și cabane, trei stadioane, un nou complex sportiv, terenuri de handbal, volei, popice și trei patinoare. Toate acestea formează o puternică bază sportivă. Dacă mai adăugăm și faptul că se construiește un teatru la Izvorul Alb, că se dorește o colaborare cu herghelia de la Lucina — toate acestea duc la concluzia că orașul Cîmpulung Moldovenesc poate să devină și unul din importante puncte turistice ale țării. Mai mult decît atît. Orașul, în momentul de față, numără 5 793 de elevi și 259 cadre didactice. Biblioteca are peste 200 000 de volume iar în fazele Festivalului național „Cîntarea României” s-au obținut peste 50 de premii... Ceea ce leagă prezentul de trecut, ceea ce face să ducem mai departe, formînd o ladă de zestre o reprezentă muzeul lemnului, unic prin felul său, în care se găsesc peste 15 000 de exponate, colecția de linguri, cît și colecția de obiecte cioplite în lemn. Privit, de sus, de pe virful Runcului, orașul apare ca o frumoasă și imensă grădină unde nu i se pot ghici marginile. Brodat pe firul Moldovei — Cîmpulung Moldovenesc își deapănă viața cu personalitate caracteristică întregii Bucovine. Este un vis pînă aiungi acolo care se transformă într-o realitate palpabilă. Cîmpulung Moldovenesc te invită totdeauna la poezie, la dragoste, la viață... la tot ceea ce este omenească.

Hotel „Zimbru”, o posibilă bună gazdă

O inițiativă
de B...

Casa de cultură a sindicatului

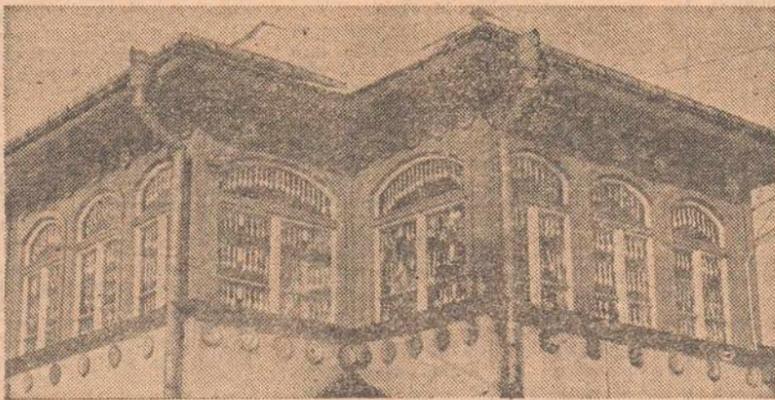
și stăruie în mijlocul noilor construcții

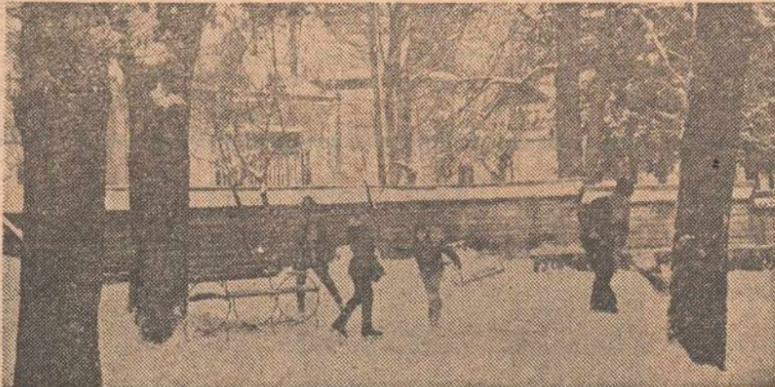
Baza turistică a B.T.T.-ului, refugiu de vacanță pentru tineret, în orice anotimp

Moldovenesc

IRIN POSTOLACHE și VICTOR RĂDULESCU

Colecția de linguri, — din toate timpurile — Ion Țugui

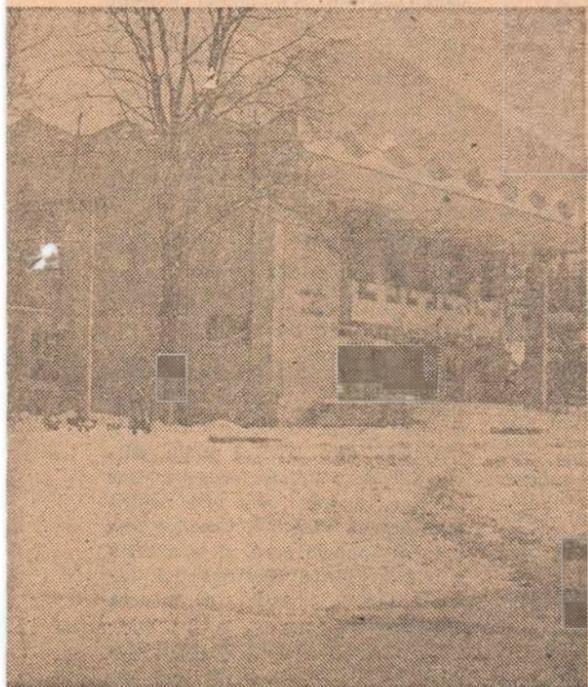

Sportul de iarnă la el acasă într-un patinoar natural

na COVINA

Noile cartiere de blocuri s-au îmbinat organic cu tradiția

lăcaș de spirit al cimpulungenilor

Parfumul vechiului vad comercial s-a păstrat

O invitație pentru musafiri

La poalele masivului Rarău, pe valea Moldovei, la altitudinea de 621 de metri, s-a construit, în ultimii ani, fără nici un fel de exagerare, unul din cele mai frumoase complexe turistice pentru tineret. Cei care rostuiesc bunul mers al lucrurilor de aici se numesc Tiberiu Gersao și Mircea Tinescu. Totul a început de la o cabană de 50 de locuri. Apoi, s-a construit un elegant hotel unde pot să-și petreacă zilele de vacanță, într-un cadru deosebit, peste 150 de tineri într-o serie. Întregul complex are cinci hectare de teren pe care gospodăria le gospodăresc cum se cade mai bine. În momentul de față se dă în folosință o saună, băi de cetină, o sală polivalentă și o popicărie. Bazinul de înot are dimensiuni olimpice, mai sînt cîteva terenuri de sport, un patinoar și ceea ce atrage cel mai mult atenția este pirtia de ski. Un mic lac este plin de păstrăvi iar cei 50 de oameni care muncesc cu dragoste zi și noapte au reușit să facă din acest colț al naturii un adevărat paradis. „De aici am descoperit Bucovina”, „Mă despart cu greu”, „Vă promit că voi reveni” sînt doar cîteva din ceea ce scrie în cărțile de impresii în limba română cit și în multe limbi ale planetei. Altfel spus, orașul Cimpulung Moldovenesc este pregătit să-și primească oaspeții de peste tot. Și martor la cele spuse de noi stau și cele aflate de la Mihai Gâlbează, șeful filialei O.J.T., care ne-a spus o mulțime de lucruri interesante pe care le-am notat. Astfel, să începem cu preparatele, Aneta Belea este maistrul în arta culinară. În specialitatea cofetărie. Știe, o spune, fără nici un fel de exagerare, cîteva sute, asta ca să nu spunem mii, de rețete păstrate cu grijă precum într-o ladă cu zestre. Dacă mîncîci o prăjitură la Cimpulung Moldovenesc o zic cei autorizați, ceri imediat rețeta. Și Gheorghe Anechiței de la „Carpați” (vis a vis de elegantul și cochetul hotel Zimbru) susține că aici se găsesc cele mai multe mîncăruri și preparate din Bucovina. Despre gustul lor vorbesc cei care au trecut prin oraș. Listele ar fi foarte mari și ar necesita un foarte mare spațiu tipografic. Cine nu crede n-are decît să facă un drum pînă la Cimpulung Moldovenesc. Dar, din alt punct de vedere, directorul Mihai Gâlbează mai are multe de spus și mai are încă multe gînduri pe care dorește să le pună în aplicare cit se poate de curînd. Astfel, la muzeul lemnului din oraș, a și luat ființă o stîină — unde turistul poate să vadă chiar și oi adevărate. Mai mult decît atît: la stîină se pot consuma și preparate într-un cadru deosebit de frumos. Tot aici, la muzeu, într-o casă din basme, cei-care vin pot să asculte tot felul de povești spuse la gura sobei. Ce mai dorește directorul? În primul rînd o colaborare cu cei de la herghelia de la Lucina. Mai ales acum iarna se dorește ca orașul să fie traversat de sîinii cu zurgălăi. Și mai așteaptă ca să construiască, cu forțe proprii, un telescaun pe Rarău, un baby-ski iar la cabana Deia un bazin cu pește. Toate acestea sînt realizabile și se așteaptă, din zi în zi, punerea lor în viață. Credem că toate acestea sînt argumente suficiente pentru o invitație la Cimpulung Moldovenesc care se vrea, cum s-a mai zis, înscris în toate ghidurile turistice ale României.

Centenar Rebreanu Necesitatea unei biografii complete

— Tiberiu Rebreanu, aveți 73 de ani și mai bine de 50 de ani de când evocați cu dragoste, cu devotament și cu o ultimă dorință de adevăr, personalitatea fratelui dumneavoastră. Care vă sint intențiile?

— Mă bucură prezența dumneavoastră în speranța că strădaniile alcătuirii unei biografii autentice a scriitorului, care își are izvoarele tocmai în această localitate, în acest orașel, Beclean, de fapt localitatea de baștină a mamei noastre, Ludovica Rebreanu, născută Diugan, vor prinde contur. Intențiile mele de a alcătui o asemenea biografie s-au concretizat abia după apariția unor încercări care lasă cu totul de dorit și care nu au făcut decât să răspîndească confuzii. Mi-am propus ca, în această încercare, în acest preludiv de biografie să utilizez nu numai documentația oficială sau corespondența, ci și amintirile din familie, mai ales pe cele aflate de la mama mea. Iată revistele la care am putut colabora cu articole mai mult sau mai puțin ample: „Steaua”, „Tribuna”, „Iașiul literar”, „Argeș”, „Cronica”. O parte din aceste articole, revăzute și completate, vor constitui aparatura acestei încercări de biografii și riscuri. Prin aceeași casă și-au cesul la tipar, mi-am concentrat și desfășurat activitatea prin conferințe desfășurate în numeroase orașe din țară: Cluj, Sibiu, Brașov, Bacău, Constanța, București, Deva etc. Numai în județul Hunedoara am ținut cincizeci de conferințe într-o lună cu prilejul aniversării a cincizeci de ani de la nașterea lui Liviu. Pretutindeni am înfipt jaloane documentare menite să precizeze adevărata biografie a lui Liviu Rebreanu, stăruind asupra importanței mediului familial în care s-a plămădit spiritualitatea prozatorului tradus în cincizeci de țări. Marea satisfacție a acestor turnee a fost entuziasmul dezlănțuit în fața miilor de elevi, culminând cu expunerea făcută la Academia militară a R.S.R., în fața a două mii de ofițeri. Pe parcurs, am încercat să public exegeze ale romanelor lui Liviu Rebreanu, printre care aceea a „Pădurii spinzuraților”. Aceasta a și fost contractată de Editura pentru literatură, dar n-a mai văzut lumina tiparului dintr-o pricină pe care n-o numesc aici. Ea își așteaptă și acum editorul. Cînd am început serialul la revista „Cronica”, la Iași, am așezat biografia fratelui sub un motto care îi aparține și care nu este prea îndepărtat ca sens nici de cel cu care intenționez să deschid întreaga biografie care, poate, va vedea lumina tiparului într-o carte: „Viața mea, ca a oricărui om de muncă și zbuicimare, e un tot, cu umbre și bucurii, cu lucruri

bune și rele, cu înălțări și scăderi”. („Jurnal” vol I, pag. 433). Așadar, un Rebreanu integral. De altfel, și în trecut, în expunerile publice, prezentam un Liviu Rebreanu necunoscut, punind în lumină episoade ignorate pînă atunci, care, însă, au constituit adevărate resorturi ale ambiției scriitorului, proiectîndu-l în lumea scrisului.

— Ce anume a fost ignorat cînd s-a scris despre Liviu Rebreanu? Din ce motive? Enumerați, vă rog, câteva dintre „amănunțele” care au scăpat biografilor.

— În general, cînd s-a scris despre Liviu Rebreanu, au fost ignorate sau omise tocmai împrejurările și condițiile în care s-a plămădit spiritualitatea tinărului Liviu Rebreanu. Uneori s-a motivat prin necunoașterea împrejurărilor, altelei prin invocarea unor date „jenan-

nare. Urcînd pe firul obirșiei sale, în scrierile timpului am putut descoperi străbunii din care coboară întreaga familie a lui Vasile Rebreanu, încheind cu ultimul descendent, născut în 1952, Ilde- rim Rebreanu. Cel mai vechi dintre înaintașii cunoscuți ai rebrenilor s-a născut în 1796. Mai departe, timpul își întinde negurile, neexistînd documente. Toți au fost țărani, pînă la tatăl sau Vasile, care a îmbrășsat cariera de învățător. Importanța rolului familiei în viața lui Liviu Rebreanu rămîne eclatantă în lumina anilor adolescenței sale și chiar a anilor copilăriei. Vasile, tatăl lui Liviu Rebreanu, s-a născut în satul Chiuza, în vecinătatea orașelului Beclean, în 1862. A urmat două clase la liceul din Năsăud, avîndu-l coleg și camarad de gazdă pe George Coșbuc, cu care, despărțîndu-se la plecarea din Năsăud, Vasile Re-

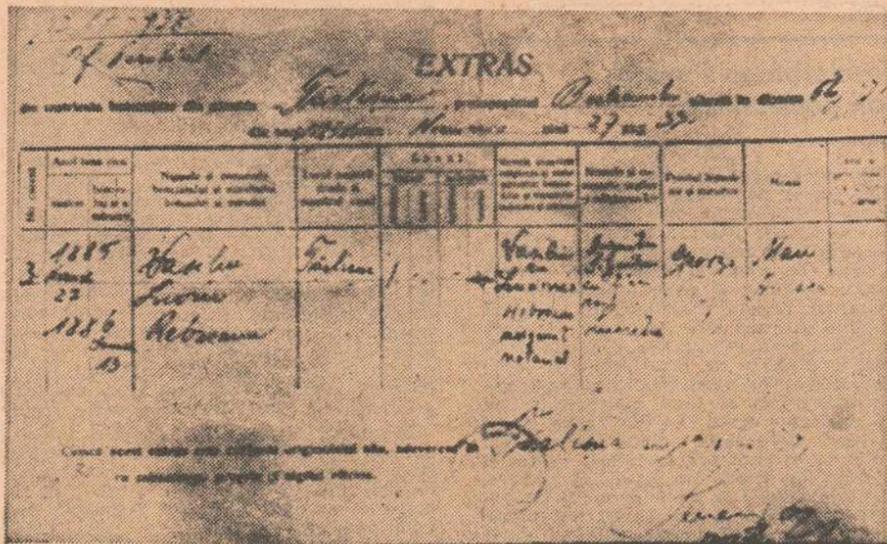
dic — literar Amicul familiei”, nr. 15, anul VII, avînd ca proprietar, redactor și editor pe Nicolae Fekete Negruțiu, din Gherla, scrie: „Toată lumea așteaptă „cu dor” spectacolul de teatru. Sala „Otelului” unde aveau loc de obicei reprezentările, este arhiplină (300 de persoane). Se joacă „Rusaliele”, vodevil, într-un act de Vasile Alecsandri. Pre scenă apără o fetiță frumoasă ca o rază gîngășă, ca amorul, îmbrăcată în haine naționale, care, precum și vocea simpatică și duioasă, a făcut din dînsa o zîină din raiul florilor”. Această fată avea să dăruiască după doi ani lumii pe Liviu Rebreanu.

Ludovica Diugan făcea parte dintr-o familie de țărani fruntași ai Becleanului, tatăl ei fiind primarul orașului, avînd doi frați învățători, care le-au introdus pe surorile lor Ludovica și Floarea în lumea artei, toți manifestîndu-se în cadrul formației teatrale de amatori înghebată de unchiul lor, învățătorul Simion Moldovan, devenit un adevărat apostol al culturii românești în urbea dominată de cele patru castele ale nobililor maghiari. Acest unchi a înființat prima școală românească, prima bibliotecă (anul acesta se vor împlini o sută de ani de la înființarea bibliotecii), primul cor mixt, singura echipă teatrală din județul Someș și a făcut parte dintre cei 300 de memorandiști. Sub oblăduirea sa spirituală au crescut numeroase generații de români beclenari cărora li se adaugă însuși Liviu Rebreanu, pe atunci elev la liceu, apoi cadet și, la urmă, chiar ofițer. În casa lui Moldovan, a avut primul contact cu revistele și cărțile sosite din România pe adresa bătrînului dascăl, iar într-un moment cu totul excepțional din tinerețea sa, Liviu Rebreanu s-a supus îndemnului acestui venerabil fruntas al vieții culturale românești și a beneficiat de sprijinul său efectiv, prin cele câteva sute de coroane ce i le-a dăruit. De la mama sa Ludovica, a moștenit de mic copil dragostea pentru teatru, una dintre pasiunile majore ale lui Liviu Rebreanu, iar de la tatăl său, dragostea pentru lectură, cultul cărților.

Casa lui Simion Moldovan din Beclean era locul de întîlnire al tuturor celor însetați de cultură română, pragul ei fiind trecut printre alții de Nicolae Iorga și Constantin Stere. Sub grinzile tavanului ei, s-au pus la cale numeroase inițiative traduse în activități publice și împărțirea din filele cărților și revistelor aduse de peste munți cu nenumărate sacrificii și riscuri. Prin această casă și-au purtat pașii Emil Rebreanu, martirul de la Ghimes, și căpitanul Procopie Strat, dezrobitorul Becleanului în 1918. Tot acolo începeau și se încheiau vacanțele de școlar ale lui Liviu, și concediile, cînd era militar. Din această căsută, s-a avîntat a doua oară spre orașul de unde răsar soarele pentru toți românii, spre București.

— Mulțumesc!

AURELIAN TITU DUMITRESCU

te” pentru biografia unui mare om. Nu este cazul, intrucît tocmai prin biruirea unor atari dificultăți și-a dovedit Liviu Rebreanu puterea de a răzbate și a triumfa. Astfel, bunăoară, momentul demisiei din armată sau renunțării la cariera militară îngrozea pur și simplu pe unii; astăzi, însuși Nicolae Gheran, editorul operelor complete, binecuvîntă ceasul în care a fost acceptată ieșirea lui Liviu Rebreanu din cadrele ofițerimii active maghiare. Să nu mai vorbim de anumite amănunte domestice care, de asemenea, trebuie elucidate pentru a-l așeza pe Liviu Rebreanu în plină lumină. Am considerat întotdeauna că, în cuprinsul unei biografii, este necesar să fie evocate toate laturile sau aspectele unei familii sau ale unei persoane pentru a putea aprecia personalitatea la justa ei valoare. Scos din mijlocul alor săi, Liviu Rebreanu își pierde rădăcinile prin care s-a alimentat din izvoarele origi-

breanu urmînd Preparandia din Gherla, nu știu să se mai fi întîlnit. Visul lui Vasile Rebreanu era să se facă avocat, jurist, carieră inaccesibilă în împrejurările de atunci. Părintele său, Simion Rebreanu, a slujit în garda împăratului de la Viena vreme de doisprezece ani, a participat la bătălia de la Solferino, unde a și surzit, era artilerist, și, înapoiat, la vată, a lîmb țîșat meseriei de dulgher și de constructor de case. În 1860, la vîrsta de 32 de ani, s-a căsătorit cu consăteanca Irina Bulea, o fată mai tinără cu aproximativ 15 ani, talentată în cusături, care i-a adus pe lume doi copii: Vasile și Teodor. În 1833, cînd Vasile Rebreanu lucra la oficiul poștal al comunei, a cunoscut-o pe tinăra Ludovica Diugan, din Beclean, al cărei frate, Ion, era învățător. Vasile Rebreanu asistase la un spectacol teatral în care evolua Ludovica Diugan, despre apariția căreia pe scenă „ziarul beletristic — enciclope-

atelier literar G. Dumitrescu

Em. Petrescu: Ceva mai bine, parcă, în general, și mai ales în „Bilanț”, „Munca”, „Ochi”. Pe viitor, vă rugăm să recurgeți la mașina de scris.

C. Nemes: O scrisoare frumoasă, care (inteligentă, sensibilă, sugestivă) vă recomandă pentru una din meseriile scrișorului. Poate nu va fi poezia, nu știm, (unde ați cam rămas în urmă, la o concepție cerebral-programatică, la mijloace de expresie desuete, de exercițiu școlar, la motive parnasian-simboliste de acum un veac, ca de pildă în „Revelație” etc.). Dar e uimitoare diferența dintre modalitățile scrișorii (fluide, moderne, firești, inteligente) și aerul înepenit, pedant, anacronic, al poezilor. (E și o diferență de vîrstă și de experiență, de gust și de cultură, ca și cum versurile ar proveni din anii liceului, ca și cum lecturile lirice s-ar fi oprit cam tot în acei ani...). Care să fie explicația?

Florin T.: Aluneșii spre manierism și calofilie. Reținem doar „In așteptarea ninsorii”. Pe viitor, pagini dactilografiate.

E. Vinski: Cîteva lucruri mai aproape de cerușă: „Să fug”, „Destin”, „Toast”.

M. Măgherusan: Pagini interesante, promițătoare, al căror merit principal nu e, însă, vinătoarea de „poante”, de efecte de șoc, nici discontinuitățile ușor delirante. Menționăm, deocamdată, „La locul faptei”, „Scena mascată”, „Minutul 85”, dar e sigur că fantezia dv. se poate alătura poeziei într-un mod și mai convingător.

B. Costin: Cele mai

multe, ca de obicei, sînt lucruri interesante, pe linia cunoscută (fără plus sau minus). Vom proceda în consecință. (Pe viitor, din motive tipografice, numai texte dactilografiate).

S. Bacori: Observațiile din scrisoare sînt pertinente, iar proiectele și planurile, serioase, întemeiate. Dar, dincolo de orice aprehensiuni și tendințe ale condeiului dv. (al cărui „destin”, firește, nu poate fi anticipat cu toată certitudinea) experiențele lirice și studiile adiacente trebuie continueate cu toată convingerea. Pentru că rezultatele lor de pînă acum („Din lumi apuse”, „Cerc”, „Tăceri”) sînt departe de a fi lipsite de interes și de perspective. Așteptăm, așadar, vești din ce în ce mai bune.

Mihai Surdu: Unele semne bune, printre neșiguranțe și naivități ce arată lipsa de experiență, dar și lipsa unei pregătiri suficiente în domeniul abordat.

Dinel Stemoș: Continuați, desigur, dar încercați să căutați un cadru mai potrivit de manifestare pentru fantezia dv. năstrusnică, astfel ca lucrurile să nu rămînă la stadiul unor extravagante îndoielnice, al unui joc minor, fără urmări convingătoare în planul creației literare. Condeiul dv. pare înzestrat și pentru asemenea performanțe serioase.

Cezar Vogner, T. D. Rățana, Ion Chiata, Marin Florescu, Bogdan Georgescu: E ceva, încă nu de ajuns. Continuați. **Laura Antohi, Dolina Uță, Ghiuler Bolat, D. Pietraru, Dan Draiă, M. Bădă, I. Lucici, Viorel Angheliescu, I. Negruțiu, Ni-**

coleta Micu, R. Cirstea, Nana Mirea: Nimic nou! **G. Droantă, Ianăi Nistor, Mitiță P.R.T., G. Lăriben, L. Ariadna, Marioara Maxim, I. Mucuiță, Gh. Căpățînă, Monica Sima, Lemi Roins, Mihaela Irim, Anuța Mureșan, D. Mircioiu** (ceva, în „Casa părintească”), **Tecarp Cella, Vician, Cristina C., Carmen Birsan, N. Radomir, Cornelia Preda, T. Naidin, Iona Stăvăr, Ecaterina Micu, Aurora-R. Panit, Luna Betiluna, Dora Minodora, D. Cocarță, Richard Laurențiu, Oana S. Oprea, Irina Radu, M. Crissalb, D. C. Ionescu, Ioan Lăzar, Stan- cu Florin, Chirilă Ioan, Silviu Sava, N. V. Negoescu, Don Quijote, Ion Doralin, Costel Roșu, Ana Gheorghiu, Elena H. Dumbravă, A. Vasvari, Beatrice P., Rend, Ego, Ion D. Daniel Dincă, A. A. Mădălina, A. S. Roland, Vintilă Ion, Dușa Ghe. Virgil Dumitrescu, Laura Gulescu, Edres Sedreanu, Loredana I., G. Duhalnu, W. G. — Piatra Neamț, Aladin, Atanase R. Z. Ion, Grama A., Melania Bădic, Mădălina Soare, Elena Bălțoi, Fernanda B., Cornelia Zan, N. Ardeleanu-Severin, Daniela Paraschiv, Silvia — Craiova, D. Bălănoiu, Sorin Simionescu, Miu Cristian, Iulian Zăpădă (ceva, în „Pace”), Elena Miliian, Angela Rădulescu, V. F., Adina Lucuța, Marțon Alexandru, E.—G. Todirașcu, Sandi Paraschiv, Bujor C., E. Surda, Alin Dănaț, L. Cosmeanu, Adrian R. Ivănescu, Laura Ulmu: Încercări de nivel modest.**

GEO DUMITRESCU

N.R.: Manuscrisele nu se înapoiază.

AM SĂ MĂ INTORC

Am să mă întor în această lume
Cînd vor fi mai bune toate la un loc.
Cînd va fi iubirea mare cît o piine,
Cu o piine mare am să mă întorc!

Am să mă întor în această casă
Cînd vor fi ai casei toți pe lingă foc
Voi cosi atunci iarba verde deasă
Și c-o piine mare am să mă întorc!

Am să mă întor și la tine mamă
Cînd voi fi eu tată fără de noroc.
Îți voi fi copil, dar vom fi de-o seamă:
C-un copil pe umeri am să mă întorc!

Am să mă întor și la tine suflet
Cînd uitat de viață îți voi fi proroc.
Cînd voi fi eu ploaie, tu să fii un tunet
Cu zăpadă multă am să mă întorc!

Și-am să mă întor în sfîrșit la mine
Cînd voi fi același început de foc
Un copil timid însetat de piine
Dar cu mina goală am să mă întorc.
G. IONIȚA

DISCUȚIE CU O STATUIE

„Există cu adevărat pietre cu lumina lor proprie”,
afirmă profesorul în mijlocul pieței pustii,
„zilele și nopțile sînt simbolizate prin
adevăr și speranță la fel de bine
ca și prin minciună și disperare”,
afirmă profesorul mai făcînd doi-trei pași,
„simț limpede că în lucruri a crescut o stavilă”,
adaugă profesorul urcînd pe bordura trotuarului,
„dragonii meditați călătorînd cu gîndul într-o sferă”,
spuse profesorul aprinzîndu-și luleaua masivă,
„paralel cu istoria omenirii se desfășoară o altă istorie”,
spuse apoi oprindu-se în fața unei vitrine,
„munții sînt fantastici, aerul lor rarefiat te îmbătă”, sughiță profesorul
și-n clipa aceea am observat că
statuia cu care vorbea se clatină.
BORIS MEHR

SEARĂ ÎN PADURE

În pădure copacii
s-au luat de crengi
și dansează și rid ea dracii
copacii.
Luna o țîn
deasupra roții de frunze
ca pe un felinar de
pepene
și e foșnet muzical peste tot
ca-n mersul balerinelor
CELIA BĂNUȚ

INTERIOR CU SINGURATATE DE FATA

Dantelă îngălbenită de vreme, rochie
roasă de molii,
Cuvintele mele tremurînd de ger în
marginea colii.
Odaia încălzită, parfum de ceai cu rom
Tristețea mă apasă cu liniștea-i de dom.

Buze sărutînd euminte porțelanul
firbinte,
Aura trupului tău ireal mi se destramă
în minte.
Îmi șoptesc lin: toamnă de fată — fată
de toamnă,
Mă privesc serios în oglindă, mă înclin
și-mi spun „doamnă”.

În vază așezat buchet bogat de flori —
Nu tu mi l-ai adus, tu îmi aduci flori;
Cuțitul de argint cu care uneori desfac
cîte-o scrisoare,
Nu de la tine, nu! — și-aș vrea să
obosesc de-atîta așteptare.

Degetele mele doar ele singure mă
mingie —
De gol de tine, amintirile toate prînd
încet să se tînguie
Și uite, de urît părul pe umeri mi-l
răsfir,
În așteptarea ta, printre coastele subțiri
mi-a răsărit un trandafir.

Colier catifelat de molii împodobeste
rochia bunicii,
Degetele înghețate mi le alintă tandru
blana pisicii...

ILEANA BIJA

INTRECERE ÎNTRE ROBOȚI

E clar ca bună ziua că nu va fi ușor
să pipăim văzduhul croindu-ni-l prin nori
De fum și de pucioasă cu flăcări împrejur
așa cum vrem să fie: albastru și mai
pur.

Cînd alții dau cu zarul în lumea de
roboți
să-i facă ași de treflă și generali pe toți

Noi dăm cu truda frunții pe muchii de
frumos
De-un creier electronic să nu fim mai
prejos

Și crîncenă e lupta în zilele de marș
cu mii de cai putere cu lasere și wași...

Izbînzile de mîine rolesc și se răsfrîng
din vămile de suflet pe brațul nostru
stîng.

GH. DUMITRESCU

Știința de a fi sănătos (7)

(Urmare din pag. 24)

Dat fiind că fiecare al treilea om moare de cancer și dat fiind că până acum cercetarea cancerului nu fost alocată este datorită absolută a cercetătorului să recunoască în sfârșit aportul celor ce au cercetat în domeniul enzimelor și faptul că numeroasele vindecări ale cancerului se explică prin hrana crudă, iar cercetarea lor să se orienteze spre acest domeniu. Numeroasele vindecări ale cancerului în întreaga lume sunt acum fapte incontestabile și nu mai trebuie ascunse. Dintre toate cărțile apărute privind vindecarea cancerului prin regim alimentar de crudități vreau să menționez cartea deja amintită a lui Gerson și să-l îndrum pe scepticii spre ea: „Relatări despre 50 de cazuri de cancer vindecate”. Și acest medic vindecă și cancerul cu precădere cu crudități. Atita timp cât cauza principală a cancerului nu este recunoscută și înlăturată nu vor ajuta nici operațiile, nici iradierile, ci dimpotrivă tesutul iradiat este foarte greu de vindecat chiar dacă s-a trecut la alimentația cu crudități. Trebuie să prevenim aceste superficialități.

În toamna anului 1968 au fost consultate în spitalul Arau mame. S-a făcut îngrozitoare constatare că laptele de mamă în medie conține de 15 ori mai multe insecticide decât este internațional admis pentru laptele de vacă pentru adulți.

Tot felul de vindecări

Prin hrana crudă și regim se pot vindeca tot felul de boli. O deosebită impresie mi-a făcut vindecarea propriului meu tată care suferea în cel mai înalt grad de anasarca și astm cardiac. Atunci încă nu practicăm regimul alimentar de crudități și aveam puțina experiență în metodele de vindecare naturală. Mîntea organoasă a omului îmi spunea totuși că organele pacientilor noștri necesită o curățire temeinică și odihnă, că hrana formată din carne și sare trebuie evitată în întregime. Tatăl meu avea doar 56 de ani și era de cîtva timp bolnav. Sfarurile mele nu au fost acceptate, deci a fost chemat cel mai bun medic din regiune și rugat să se ocupe de vindecarea lui. El administră pacientului din cînd în cînd cite o injecție, mai tîrziu tot mai des. În plus i-a prescris o hrană cit mai săracă în carne și sare, lucru foarte neclar pentru că noțiunea de „sărac în carne” este cit se poate de subiectivă. Starea bolnavului se înrătățește vizibil. Medicul pare să nu mai creadă nici el în vindecare căci făcînd abstracție de injecții nu mai făcea nimic. Picioarele pacientului se umflaseră ca două butoaie. Pentru că pacientul de mult nu se mai putea duce la medic acesta trebuia în final să vină de două ori zilnic pentru a da injecțiile. Din cauza apei apar astmul cardiac care se înrătățește în așa măsură încît ziua și noaptea nu se mai putea gîndi la somn. Fără a întreba medicul am încercat cu ceaiuri din plante, dar nici acestea nu i-au putut aduce vreun ajutor sau alinare atîta timp cit stomacul bolnavului era încercat cu mincăruri care-l intoxica singele și care de la bun început reprezentau cauza bolii. Otrava injectată ajută la intoxicare în loc să vindecă. De fiecare dată cînd încercam să-l conving pe tată să treacă la alt regim îmi spunea prompt că medicul stie mai bine. Vedeam aici pentru prima oară tenacitatea omului legată de primele lui obiceiuri de mincare; cite unul fără să știe se sinucidea prin pofta de mincare. Adeseori mi se părea că nu pot exista chinuri mai mari decît cele pe care trebuia să le suporte acesta. Toată noaptea se văita. Abia cînd suferința a ajuns la apogeul iar sfîrșitul pare să fie aproape tatăl meu întrebă: „La ce te referi cînd spui de alt regim alimentar?” În sfîrșit era docil și dornic să asculte sfaturile mele. De acum înainte n-a mai avut voie să se așeze la masă cu familia pentru că nu s-ar fi putut abține de la gustoasele mincăruri. Nu mai primea nimic altceva decît citeva linguri de ceapă locată pe o felie subțire de pâine cu unt și o ceașcă de ceai concentrat pentru tîrziu. La fiecare masă minca deocamdată același lucru. Între ele trebuia să facă foame. Obisnuit să mînce picant își iubea mincarea cu ceapă. Ai fi înțeles că dacă l-ai fi lăsat. În 24 de ore apa din picioare dispăruse. Deja în a doua noapte pacientul a putut dormi de la un cap la altul și astmul cardiac dispăruse complet. O rană deschisă la gambă ce o avea de 2 ani de zile se vindecă în 7 zile și în săptămîna următoare tatăl meu mergea deja 2 km pînă în satul vecin. Totul era ca o minune după această boală grea. Jur că nu exagerez nimic. Injecțiile nu s-au mai făcut după schimbarea regimului alimentar. Încet, încet rețetele de mincare au fost variate desi foamea mai trebuia să mai persiste puțin. Convalescentul participa cu entuziasm. Nu numai boli grele se pot vindeca cu regim, dar și mici suferințe care nu pot fi numite boli, cum sînt de exemplu durerile de cap, respirația urt mirositoare, oboseala și constipația. Unde este vorba de cafelei și fumători, sau alcoolici se recomandă la început o cură. În plus cineva a afirmat că hrana crudă ar putea înlocui lipsa de somn. A doua zi după insomnie se simțea totuși odihnit și în puteri.

Boli de alimentație propriu-zise ca apendicita, pietrele la fiere, artrita și multe altele se pot vindeca tot prin regim, necesită însă din cauza pericolului și durerilor un proces de vindecare mai rapid.

Să nu uităm că cei loviți nu erau vegetarieni și că la trecerea la hrana alcă-

tuită din crudități este necesar un anumit timp pînă cînd forța ei de curățire poate să se desfășoare. Mai bună decît vindecarea este prevenirea bolilor prin hrana vie. Automat aduce cu sine un mod de viață sănătos unde soarele, aerul, apa, respirația corectă, mișcarea suficientă și măsura, chiar și la savurarea hranei crude, joacă un rol important. Hrana crudă parțială poate deja să creze unele forțe de apărare, dar se vor evita următoarele alimente fierțe: piinea albă, semialbă, prăjiturile, carnea zilnică (cel mult 1-2 zile pe săptămîna), ouă fierțe, lapte fierț sau pasteurizat, mincăruri cu grăsimi sau fierțe în grăsimi slănină, zahărul, ciocolata și prea multă sare.

Devalorizarea laptelui prin pasteurizare

Pasteurizarea a fost descoperită în secolul trecut de Louis Pasteur. Prin încălzirea alimentelor (80°C) trebuia omorîte bacteriile. Faptul că astfel alimentele erau mai mult sau mai puțin devalorizate, ba chiar deveneau un pericol pentru sănătate, îl arată o încercare relatată în revista editată la Oxford (Anglia) în iunie 1958 „Mind and Matter”. În Scotia s-au efectuat la o școală agricolă încercări cu lapte crud și lapte pasteurizat. Opt viței nou născuți au primit din prima zi lapte pasteurizat, iar alți opt lapte crud. Doi din prima grupă au murit deja după o lună. Unul a fost scutit de continuarea încercării pentru a fi ținut în viață. Un al 4-lea vițel a murit la două zile după periboda de încercare, în timp ce ceilalți au mai putut fi salvați cu lapte nepasteurizat. Vițelii din a doua grupă, care au primit lapte nepasteurizat, erau în cea mai bună stare.

„Scrisoarea sănătății” relatează în nr. 2/1972 următoarele: „Doi oameni de știință americani, Potenger și Simonsen, au efectuat încercări cu lapte pasteurizat la pisici. Aceste încercări s-au extins la mai multe generații de pisici. Pisicile hrănite cu lapte crud s-au dezvoltat normal. Laptele pasteurizat drept aliment principal la micuțele pisici a dus la ihtism, care în majoritatea cazurilor a fost cauza decesului. La toate pisicile care nu au primit lapte crud deja la prima generație s-au constatat avorturi. Animalele aveau un fel de a fi foarte schimbate. Deveneau periculoase, zgîriaș, muscau. La 53% din animale tiroida era subdezvoltată. La a treia generație animalele erau aproape în întregime degenerațe.

După cum rezultă din aceste încercări laptele pierde forța lui nutritivă de îndată ce este încălzit sau fierț. Biologul canadian renumit H. Tobe scrie în cartea lui „Enzyme the Spark of Life („Enzimele scintei vieții”) că prin încălzire sau pasteurizare și la fel prin procesele de fabricație și chimicalizare a alimentelor se distrug toate enzimele importante pentru viață. De aceea elementele principale ale laptelui, mai ales calciul și fosforul, pot fi preluate numai într-o foarte mică parte de corpul nostru. Restul intoxică singele. Germeii bolilor care în ciuda pasteurizării stau peste tot la pîndă găsesc în singele intoxicat prin pasteurizarea laptelui un cîmp fertil de dezvoltare. Astfel apar bolile. Pasteurizarea condiționează deci contrariul celor așteptate.

Un cercetător englez, J. H. Oliver, confirmă aceste adevăruri în cartea sa „Proven Remedies” în felul următor: „O creangă uscată este atacată de viermi și bacterii, de ce nu una sănătoasă plină de sevă și viață?” Bacteriile sînt create pentru înlăturarea resturilor moarte și îndeplinesc astfel o datorie foarte importantă a naturii. Deîndată ce atacă substanțele descompuse acumulate în singele nostru și în tesutul celular le învinovățim de cauzarea bolii, desi nu sînt vinovatii propriu-zisi. În această privință astăzi toți medicii gîndesc la fel. Pentru a demonstra acest lucru profesorul Emerich a înghițit un întreg flacon de bacili ai holerei care nu i-au făcut nici un rău.

O mamă foarte îngrijorată de copilul ei insistă ca odorul ei să primească numai lapte crud de la o anumită vacă din grajdul unui prieten avînd convingerea că se poate baza pe el. După un anumit timp s-a aflat că tocmai această vacă era tuberculoasă în cel mai înalt grad. Copilul a înghițit milioane de germeni de tuberculoză. I-a dăuna? De loc. Copilul s'a afla într-o stare atît de bună datorită consumului de lapte crud și a altor crudități încît bacteriile nu au găsit în el un teren fertil. Oliver scrie în continuare că laptele ar fi o „operă dietetică”. Dacă-l pasteurizează devine o sursă de boli și moarte.

În revista engleză Pub Health 47, 1934, Dr. Evelyn de la spitalul din Londra face unele relatări despre cariile dentare la copiii orfani din diferite orfelinate. El a găsit că laptele crud creă o protecție împotriva acestei boli. Încercări în această privință la 750 de băieți au arătat după 3-4 ani rezultate uimitoare. La un alt grup de 58 de copii care de la vîrsta de 6 ani au primit regulat lapte crud s-a găsit un singur caz de boală dentară. Alte încercări au arătat rezultate asemănătoare.

Arnold de Vries, un cercetător american, relatează în cartea sa „The Elixir of Life” despre tot felul de încercări efectuate în Anglia și America la universități și în spitale. Copiii cărora li s-a dat în exclusivitate lapte pasteurizat au fost după scurt timp victime ale scorbutului (lipsă de vitamină C), rahi-

tismului (lipsa de calciu), ale deranjamentelor digestiei, diareei și altor boli.

În loc ca laptele pasteurizat să protejeze împotriva tuberculozei, încercările au demonstrat exact contrariul: într-un cîmîn de copii în Anglia 14 băieți dintr-o grupă mai mare s-au îmbolnăvit de tuberculoză după ce un anumit timp au fost hrăniți regulat cu lapte pasteurizat, în timp ce în altă grupă de încercare care a primit lapte crud numai un singur băiat a fost victima acestei boli. Arnold de Vries descrie totul amănunțit și cu date.

Toate aceste prezentări clarifică atît faptul că pasteurizarea cit și fierul laptelui sînt dăunătoare. Nu numai sănătatea oamenilor suferă prin aceasta, dar prin devalorizarea laptelui se pierd miliarde. Am locuit cîtiva ani în Florida, S.U.A. O dată am făcut eforturi să primesc pentru copii bolnavi lapte crud, dar a fost imposibil. Chiar și tîrșanii nu voiau să-mi vindă pentru că legea de acolo interzice acest lucru. Nestiinta poporului a folosit citorva oameni să elaboreze o asemenea lege. Singurul avantaj al pasteurizării constă în aceea că laptele se poate păstra mai mult timp și poate fi transportat fără a se acri. Consumatorului însă nu-i este de nici un folos, în schimb îi dăunează. Să nu uităm că laptele crud conține mai mult calciu decît oricare alt aliment. Calciul este cel mai important din toate sărurile nutritive, mai ales pentru oase și nervi. 90% din populație suferă de lipsă de calciu. Multe boli chiar și sciatica, artroza, boli ale coloanei vertebrale, ale articulațiilor, inimii și nervilor, dar și fracturile sînt o urmare a acestei lipse de calciu. Pentru a înlătura acest neajuns avem nevoie zilnic de puțin lapte crud.

În multe părți ale Germaniei nu se mai poate obține lapte crud. În Elveția stăm deocamdată mai bine, desi și aici lăptarii dispar unul după altul. Dacă poporul nu este ajutat să înțeleagă nu vom mai găsi în curînd nici aici lapte crud. Deja de acum se consumă mai mult lapte pasteurizat, desi este mai scump. Nici nu se știe că o cură de lapte crud poate vindeca boli grele. Chiar și ca băutură împotriva setei este unică și mai ieftină decît oricare altă băutură, apă gazoasă zaharisită și pe deasupra dăunătoare. Chiar și berii îi este superioră în această privință. Cine vrea să se hrănească mai ieftin, dar foarte sănătos, consumă mult lapte crud.

Iaurtul este în parte devalorizat prin fierbere, în plus acidul puternic fură corpului calciul. În schimb laptele crud este cea mai bună sursă de calciu, este în proporție de 80% bazic și neutralizează asemănător ca legumele acizii dăunători din corp. Nici un dușman al laptelui crud nu poate nega acest lucru. Laptele gros, în măsura în care nu este prea acru și consumat cu măsură, nu este periculos. Reumaticii îl evită.

Acestea toate ar fi bune dacă nu ar exista riscul, poate obiecta cineva. Care risc? Pe baza exemplelor am recunoscut că riscul trebuie căutat mai degrabă în laptele pasteurizat nu în cel crud. În unele state laptele crud și acru trece drept hrană principală, aici nici un om nu se gîndește la risc. Dacă acolo multi oameni trec peste 100 de ani, atunci o datorează laptelui crud. Dacă trebuie să atragem atenția asupra laptelui crud sau să-l interzicem atunci să fie interzisă mai întii mașina care nu numai că este cauza a nenunțatelor accidente, dar ridică numărul celor răniți, schilodiți și cel al invalizilor și mortilor. În ce privește avantajele laptelui crud acestea pot fi cel puțin comparate cu cele ale mersului cu mașina. Laptele crud are un efect de curățire, de aceea este foarte igienic. Bacteriile ce se dezvoltă aici nu sînt periculoase și nu au vreo importanță pentru că laptele nu se strică și nu putrezeste ci se crește. Acest lucru îl datorează bacteriilor acidului lactic. Deci nici o frică, dacă laptele nu mai este proaspăt. Are totuși efect de curățire și nu pierde nimic din valoarea lui. Laptele crud nu se curăță doar pe sine, dar după consum curăție chiar interiorul intestinului de germeii descompunerii și bolilor, în timp ce laptele fierț și pasteurizat se descompune. Este mort și nu are nici o forță de curățire sau vindecare. Se spune că modul de mulgere nu ar fi igienic, dar nu se știe că azi deja 2/3 din lapte se mulge cu mașina de muls, iar peste cîtiva ani așa cum se întîmplă în America tot laptele se va mulge automat. Nu s-a observat că laptele este filtrat? Eu cred că este doar un pretext al adversarilor laptelui crud. Dealtfel, prin pasteurizare laptele nu se face mai curat, dimpotrivă, „politistii” curățeniei, enzimele și acidul lactic sînt distrusi și s-a terminat cu igiena. Eu personal consum zilnic lapte crud. De ce? Este alimentul cel mai comod, mai gustos și cel mai bun, cel mai ușor digerabil, cel mai ieftin și cel mai valoros. În familia noastră desertul se compune cel mai des dintr-o cană de lapte crud. Mica mea fetiță care acum are 7 ani a primit din prima ei săptămîna de viață lapte de vacă obisnuit. Pînă azi a fost scutită de toate bolile de copii și s-a dezvoltat extraordinar. Nu a fost niciodată vaccinată.

Vrem aici să protestăm cit se poate de energic împotriva afirmațiilor lui Walter Sommer conform cărora copiii se îmbolnăvesc datorită consumului de lapte crud, de pojar, vîrsat de vînt, scarlatină etc. La propriul meu copil avem dovada că toate acestea sînt niste închipuirii. Tocmai contrariul este de așteptat: laptele crud vindecă pentru că leagă acizii. În plus este pentru convalescentii alimentul cel mai ușor digerabil.

Tot fără nici o bază este teoria lui Sommer conform căreia omul adult nu poate digera laptele crud (numai sugarii) sau că acesta deîndată ce ajunge în contact cu aerul nu ar mai fi crud!!!

Simplul fapt că oamenii din acele locuri, unde laptele crud este alimentul principal, ajung la o vîrstă mult mai înaintată decît în altă parte distruge această teorie a lui Sommer privind laptele crud.

De ce trăiesc azi oamenii mai mult?

Predomină părerea că strămoșii noștri cu 100 de ani înainte se hrăneau mai sănătos. Pentru că de atunci media de vîrstă a crescut se crede că totul este în ordine cu actualul mod de hrănire și că extrem de dezvoltata artă culinară nu poate avea nici o influență negativă asupra sănătății. Unul spunea chiar că industria chimică și farmaceutică ar contribui în mod esențial la creșterea vîrstei omului. Vrem să vedem în ce măsură aceste lucruri sînt adevărate.

Este sigur că în urmă cu 50-100 de ani strămoșii noștri consumau toată hrana, cu excepția unor fructe, care nici măcar nu erau considerate alimente, sub formă fiartă. Pe atunci fierberea era considerată o pre-digestie. Deci, cu cit se fierbea mai mult cu atît era mai avantajos. Cînd cu circa 100 de ani în urmă Louis Pasteur a inventat pasteurizarea împotriva germeilor de boală, lumea a fost străbătută de o mare spaimă față de microbi, spaimă care mai ține și azi. Prin ziare, cărți, cursuri de artă culinară, chiar și medicii strigau peste tot că totul trebuie fierț și pasteurizat. Abia cînd marale medic și pionier al sănătății, Dr. Bercher, a inventat cu cîtiva ani înainte Müsseli Bircher și s-a recunoscut înalta valoare a salatelor și fructelor crude precum și a grăunțelor a început o eră a modului de viață sănătos.

În tinerețea mea, cu 50 de ani în urmă, se mincau la masa noastră numai alimente fierțe și copturi, o hrană care în mare parte era devalorizată. Mi s-a interzis să beau lapte crud desi aveam acasă vaci în grajd. Cu laptele fierț, piine și zahăr alb nu se făcea economie. După concepția de atunci eram hrăniți foarte sănătos și totuși am suferit adeseori de frisoane și a trebuit să trec prin multe boli grele caracteristice copiilor. Deja la șase ani am fost la dentist. Mai tîrziu, în ciuda deselor controale dentare am suferit de carii. La vîrsta de 16 ani a trebuit să port ochelari. La școală sufeream de trac și eram foarte uituc, ambele semne ale nervilor slăbiți. Mai tîrziu a urmat o criză de nervi cu urmări pentru toată viața. O sciatică gravă urmată de un ischias puternic au putut fi vindecate prin trecerea la hrana formată din crudități.

Laptele și cerealele conțin foarte mult fosfor care, după cum se știe, sînt foarte importante pentru hrănirea nervilor. La atita lapte și piine cit am primit eu în copilărie nervii, ochii, dinții etc. trebuiau să fie perfect sănătoși și rezistenți. În schimb nervii mei erau subnutriți la fel ca și dinții. De la natură eram mare și puternic, totuși numeroasele mele îmbolnăviri dovedeau subnutriția. Azi, după ce mi s-au deschis ochii, afirm că toate bolile amintite, dinții artificiali, ochelarii și multe altele ar fi putut fi evitate dacă aș fi fost hrănit corect. În plus sînt convins că aș fi plins în copilărie mai puțin și aș fi fost un elev mult mai bun. Pot să observ aici că, copilul meu care de la 3 săptămîni a fost hrănit cu crudități abia dacă a plins ca sugar.

Povestea tragică a copilăriei mele s-a repetat la mii și mii de copii și se repetă și azi. Nenumărați au murit în urma aceleiași condamnabile alimentații. Se spune că în urmă cu 100 de ani fiecare al treilea copil muria înaintea vîrstei de 6 ani. Îmi permit chiar să afirm că la cei mai mulți bolnavi care se distrug cu timpul în ospicii și în alte instituții asemănătoare nu s-ar fi ajuns aici dacă ar fi primit suficientă hrană vie. Ereditatea poate avea și ea rolul ei, dar în cele mai multe cazuri cauza adevărată a bolii este mai ales o subnutriție a nervilor. Cea mai mică emoție sufletească poate atunci declanșa răul. Trebuie să vezi cum înfloresc bolnavii deîndată ce primesc hrană crudă. Hrana formată din carne nu este o hrană pentru bolnavi pentru că în majoritatea cazurilor tocmai aceasta a cauzat boala.

La ridicarea mediei de vîrstă au contribuit multe. Cu 50 de ani în urmă a început să se explice în ce constă modul de viață sănătos. S-au înființat uniuni ale sănătății și case de reformă. Literatura privind știința vindecării naturale și alimentația sănătoasă a început să fie editată. Mult efect au avut conferințele și cursurile pe această temă. Și unii medici și-au schimbat părerea. Sportul, igiena, instalațiile sanitare personale și multe altele au contribuit la aceasta. Mulțumită chirurgiei moderne și unei îngrijiri mai bune cite unui bolnav i s-a mai putut dăruî încă un an de sănătate. Hotărîtoare a fost scăderea rapidă a mortalității infantile pentru că azi copiii se hrănesc cu lapte praf crud, banane și alte fructe crude în locul laptelui fierț amestecat cu ceai de mușetel și terciurile fierțe. Din păcate mincărurile fierțe mai joacă un rol foarte mare.

Industria farmaceutică a contribuit la prelungirea vieții omului prin faptul că produsele ei prelungesc durata bolilor, dar nu le vindecă. Astfel bolnavii nu pot nici trăi, nici muri. Așa cum s-a spus deja, se încearcă vindecarea simptomelor în loc să se vindece întreg organismul. În plus substanțele chimice au o reacție secundară negativă. Dacă dispăre o boală, fie că apare mai tîrziu din nou, fie apar în locul ei alte două. Cauza unei boli trebuie mai întii înlăturată, altfel nu-și are sens nici un alt procedeu de vindecare. Oricare ar fi cauza, de natură sufletească sau altă natură, alimentația greșită a contribuit sigur pentru că prin ea bolile au găsit un punct de atac.

„Centrul Teritorial de Calcul Electronic Ploiești și Întreprinderea Județeană de Transport Local Prahova sînt singurele unități cu acest profil din țară, după cite sîntem informați, care prelucerează integral pe calculator informații în transportul de persoane cu autobuzele. Acest produs informatic nou este pus în practică de circa 12 luni și la Întreprinderea de Transport Auto Ploiești și dă bune rezultate. Începînd cu documentul primar,

care este introducerea unei noi foi de parcurs și continuînd cu mai buna disciplinare și dirijarea transportului în comun, de care beneficiază cetățenii, introducerea informaticii în transportul în comun poate să atragă interesul cel mai larg cu putință”. (Sorio Geroșanu, inginer analist II la C.T.C.E. Ploiești, b-dul București, nr. 29).

Flacăra la dispoziția dumneavoastră

Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități

■ Vă rog să-mi publicați aceste rânduri în sensul de a mă ajuta în procurarea a două manuale — GEOGRAFIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA și ECONOMIA POLITICĂ — pe care nu am reușit să le gășesc în librării pînă la această oră, deși le-am căutat în mai multe localități. Aceste manuale imi sînt necesare cit mai urgent intrucit doresc să mă pregătesc pentru a candida la examenul de învățămînt superior, Studiul economic, sesiunea 1985. În speranța că se va găsi cineva care să mă ajute, menționez că voi suporta toate cheltuielile necesare. Cu multă stimă, Neta Munteanu, comuna Liești, județul Galați, cod 6235, telefon: 935/50. 157.

■ Consiliul popular al sectorului 4, Comitetul executiv: „Referitor la scrisoarea Enei Lupescu, domiciliată în București, Alea Ucea 4, bloc P.4, etaj 1, care a solicitat sprijin pentru a i se aproba închirierea din fondul locativ de stat a unei alte locuințe, vă informăm următoarele: conducerea Consiliului popular al sectorului 4 i-a aprobat închirierea apartamentului 3 de două camere din blocul 45 Alea Uioara 3, sectorul 4.

■ Ana Bantas, economistă la IMPPP Iași și domiciliată în șoseaua Tușora nr. 33, în numele dînzei și al colegilor de serviciu, participante la „valorosul” spectacol extraordinar „VARIETAȚII CU... SURPRIZE” în calitate de spectatoare, cu biletul achitat și pipărat (35 lei), ne scrie că respectivul spectacol, care, conform programului trimis la redacția noastră și editat de către Filarmonica de stat MOLDOVA și Asociația sportivă CONSTRUCȚORUL din Iași, trebuia să fi fost cu totul altceva decît acela pe care ele l-au vizionat. Surprizele s-au ținut lanț: în loc de 12 ianuarie, cum era anunțat, spectacolul a fost amînat pe data de 19 ianuarie; în locul orchestrei conduse de Sile Dinicu, s-a prezentat, destul de jalnic, o formație de lăutari de la „Doina Moldovei”; și fără nici o scuză din partea organizatorilor — pentru că nici măcar nu a existat un prezentator! — în locul anunțatilor Angela Similea sau Mirabela Dauer, s-au prezentat pe rînd Ileana Constantinescu, frații Dolănescu și Victor Socaciu, care nici măcar nu erau trecuți în program... „Cum e posibil, ca într-un centru cultural precum Iașul, să se prezinte un astfel de spectacol, în condiții mult sub nivelul unor formații de amatori, fără reflectoare, cu microfoane stricate etc.?”

Nu cumva „Surprizele” se numesc „șușă”?
Bravo, Victor Socaciu la frumos destin ai rivnit și, în fine, l-ai atins. La mai mare, că de-aia a investit Cenaclul Flacăra în dumneata.

■ Primim, din partea PROCURATURII REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA: „În legătură cu scrisoarea adresată redacției de către un grup de cetățeni din strada Dunavăț 18, sectorul 5 (prin care se semnala atitudinea de-a dreptul criminală a unor părinți față de unul dintr-e copiii lor — N.N.), vă facem cunoscut: s-au început cercetările penale sub aspectul săvîrșirii infracțiunii de rele tratamente aplicate minorului, prevăzute de art. 306 c.p., împotriva invinuților Luncean Vasile și a soției sale. A fost anunțat biroul de autoritate tutelară al Consiliului popular la sectorului 5 București, pentru a lua măsuri de ocrotire a minorului Luncean Costel care este supus, de către părinții săi, unui tratament nemilos.”

■ „Au trecut aproape doi ani de cînd ne-am mutat în locuințe noi, frumoase și spațioase (ne scrie, în numele mai multor cetățeni din zonă, Elena Marian din Timișoara, strada Leandruului nr. 15, Calea Lipovei) și ne-am bucura din plin de condițiile ce ni s-au oferit aici, dacă nu am avea un mare necaz: cel al ridicării resturilor menajere, pe de o parte, pe de alta, șanțurile și barăcile rămase încă de la terminarea construcției, la care se adaugă și obiectele aruncate pe ferestrele unui cămin de nefamiliști din apropiere, printre care obiecte fiind paturi și suluri întregi de linoleum. Am făcut numeroase reclamații la IGOT, dar zadarnic.”

■ Gabriel Constantinescu, din Cluj-Napoca, tatăl unui copil în vîrstă de 13 ani care are unele probleme cu sistemul nervos și care mai ales are neapărată nevoie de medicamentul „TRIMAG”, produs de Fabrica de antibiotice Iași, caută de circa trei luni de zile acest produs, fără de care nu-i poate face copilului tratamentul prescris de medici. „Cu mulțumirile anticipata ale unui părinte”, dînsul apelează atît la organele în drept, cit și la bunăvoința cititorilor noștri care posedă și au disponibil acest medicament, să-i trimită — contra cost — 2 cutii, copilul avînd lipsă de „Mg” în sine, fiind tare nervos, aceiași medicament putînd să-i ajute și foarte mult la școală. Adresa lui Gabriel C.: Strada 6 Martie 2, etaj 1, apartament 3 — Cluj-Napoca, 3400.

■ REGIONALA C.F. BUCUREȘTI, Divizia comercială: „Urmare scrisorii apărute în revista Flacăra din 21 decembrie '84 și semnate

de Alexandru Chiornița, Tatiana Vlad și Camelia Moga, vinzătorii de bilete la Halta CFR Motăieni — Fieni, Dimbovița, vă comunicăm că, în prezent, programul de lucru în Halta Motăieni a fost stabilit în conformitate cu prevederile din schema de normare 8/16 ore, iar tov. Chiornița Alexandru va fi trecut în stația Fieni într-o funcție unde se execută programul în tură de 12/24 ore.”

■ Urmare publicației apărute în săptămînalul nr. 3 (1544) din 18.01.1985 la rubrica „Tot felul” vă facem cunoscut următoarele:

Fapta comisă de conducătorul autotaximetruului 19-B-4055 din noaptea de 6/7.01.1985 a fost prelucrată cu toți șoferii din cadrul garajului pentru a se preîntîmpina pe viitor comiterea unei asemenea fapte.

Pe linie administrativă conducătorul auto a fost sancționat cu diminuarea retribuției pe 30 zile.

Vă mulțumim pentru sprijinul acordat.

■ Într-o scrisoare adresată redacției noastre, Dănuț Terinte din București, strada Grădiștei nr. 7, blocul B. scara C, apartamentul 48, ne sesiza că în urma unei verificări superficiale efectuate de către agentul constatator Spiridon Dumitru, fusese amendat cu 500 lei, conform procesului verbal nr. 396/1984, pentru folosirea paraajului auto al blocului, fără a avea autorizația respectivă; culmea, însă: D.T. „nu era posesor de autoturism! Trîmișînd scrisoarea spre competență rezolvare Consiliului popular al sectorului 4, acesta ne-a răspuns că situația sesizată este reală, respectiv proces verbal pierzîndu-și valabilitatea și fiind anulat; pentru superficialitate în rezolvarea sarcinilor, tov. Dumitru Spiridon a fost sancționat administrativ prin diminuarea retribuiției pe timp de o lună.

■ „Mă numesc Marian Petronius, sînt absolventul clasei a X-a al (subl. noastră) Liceului industrial nr. 3 C.F. Brașov. Aș dori să-mi răspundeți ce pregătire trebuie să am ca să pot deveni comentator sportiv radio-tv. Îmi place foarte mult sportul mai ales fotbalul și prefer (subl. noastră) foarte mult acest lucru.”

N.R. — În primul rînd, trebuie să „preferați” scrierea corectă în limba română.

■ „Mă numesc Viorel Dache, am 16 ani, locuiesc în Roman, strada Cuza Vodă nr. 58, județul Neamț și vă rog să mă credeți că nu sînt unul dintre aceia care atunci cînd vîd un vinzător sau un gestionar că își cumpără mașina sau casa, trîmit anonime împoșînd cu noroi respective persoane, dar ceea ce mi s-a întîmplat mie la magazinul „VICTORIA” din strada Ștefan cel Mare frizează ridicolul ori inchipuirea. Simbătă 26 ianuarie a.c. am fost să cumpăr piine de la menționatul magazin, am cumpărat trei piine de 4,25 lei iar din 25 lei dați, am primit numai 11 lei. La insistențele mele de a mi se înapoia restul, tovarășă vinzătoare Mihăilescu Adela m-a apostrofaț cu niște cuvinte care nu suportă hirtia. Cazul meu nu constituie o excepție, dacă îi ceri un rest, un „mizilic” de 25—50 bani, care îți se cuvin, te alegi cu un scandal incît data viitoare îi dai cit îți cere!”

■ Primim din partea U.G.S.R.:

„Referitor la scrisoarea adresată redacției de către Maria Urduzan, om al muncii la ISPS Buzău, prin care se solicita trecerea într-un loc de muncă cu activitate într-un singur schimb, în urma cercetărilor efectuate și a discuțiilor purtate cu conducerea întreprinderii, s-a stabilit ca M.U. să fie trecută la microcantina unității, începînd cu data de 1 februarie a.c., persoana ce ocupa acel post urmînd să se pensioneze.”

■ Marin Mircea din București, strada Episcop Radu, nr. 8, ne scrie că în data de 12 decembrie anul trecut a cumpărat de la agenția de voiaj Brezoianu biletul de călătorie clasa I nr. 2617 pentru trenul personal nr. 3001 pe distanța București — Războieni, Alba. În Gara de Nord, după ce a căutat zadarnic vagonul de clasa I-a, a fost nevoit să călătorească cu clasa a II-a; același lucru i s-a întîmplat și la data de 5 noiembrie, călătorînd pe ruta Unirea h., Alba — București tot cu clasa a II-a, în lipsa vagonului de clasa I pentru care plătiese biletul. Omul se întrebă pe bună dreptate — și odată cu el ne întrebăm și noi: cine se face vinovat de astfel de lucruri? Ce se întîmplă cu diferența de prețuri a biletelor?

■ În ultima vreme, primim la redacție mai multe scrisori prin care ni se sesizează reparația unor practici condamnabile în unele unități din comerțul de stat, și anume cele legate de vînzarea condiționată a unor produse sau mărfuri: iați cîteva cazuri:

— Livia Ciubotaru, din Galați: la restaurantul din micro 8, peste drum de Spitalul județean Galați, o cutie de compot de ananas, atunci cînd se găsește, nu se vinde decît împreună cu 3 (trei) pachete de țigări „Amiral” (menționăm că în familia cititoarei noastre nu fumează nimeni!); tot în Galați, revistele de cîntec deosebite, ba chiar și Flacăra, sau vederile cu artiști și cîntăreți îndrăgiiți, nu se pot procura decît împreună cu achitarea a 4—5 ziare vechi, scoase din vînzare.

— Petre Stelian, din Arad: deși în revista noastră a apărut un răspuns al C.P.M. Arad la o primă sesizare a aceleiași P.S. (în nr. 51/21.XII.84), cum că s-au luat măsuri împotriva vînzărilor condiționate, realitatea este că, în preajma sărbătorilor de iarnă, situația a persistat (bomboanele „salon” pentru pom s-au vîndut numai cu pachete de biscuiți scoși din uz; portocalele — numai cu borcane de fasole cu cîrnați; lămiile — cu conserve de pește, etc. (Petre Stelian — Arad).

— Nucu Pinzaru, din Alba Iulia ne scrie că pentru a cumpăra din librărie „Istoria literaturii române” de G. Călinescu, a fost nevoit să mai achite și prețul destul de pipărat al unui voluminos pachet de cărți-balast, „opera” depozitului central...

Exemplele pot continua... Ceva nu-i în regulă cu aceste practici condamnate, la urma urmei, de către legislația țării!

■ Din partea Ministerului Educației și Învățămîntului:

„Referitor la scrisoarea nr. 9362/13.II.84, prin care se arată unele neajunsuri din activitatea Casei de copii din Sinaia, vă informăm că cele sesizate se confirmă în parte (...) Față de lipsurile constatate s-au luat următoarele măsuri: 1) Direcțtoarea Casei de copii „30 Decembrie” va fi pusă în discuția adunării generale și sancționată cu „muștrare” pentru nerespectarea unor prevederi ale legislației în vigoare. 2) S-au luat măsuri pentru recuperarea sumelor datorate de persoanele particulare cazate în cele trei tabere de pe litoral asupra cărora s-a făcut sesizarea.

■ O situație aproape incredibilă este relatată în scrisoarea cetățeanului S.V., pe care o rezumăm cit mai scurt: în ziua de 10 aprilie 1978 acestuia i se fură din casă — împreună cu buletinele de identitate, al său și al soției — carnetul C.E.C. Nr. 11-371-1146, pe care era depusă suma de 27 000 lei, economiile unei familii cu patru copii minori. În ziua următoare furtul este anunțat organelor în drept. Controlîndu-se fișa de evidență, C.E.C.-ul central Constanța constată că din suma respectivă nu s-a scos nici un ban. După o perioadă de timp, același C.E.C. îi anunță pe S.V. că s-a găsit carnetul respectiv, avînd suma intactă. I se propune să mai aștepte: poate că apar și buletinele, așa cum a apărut și carnetul!... Prins în toată campania agricolă, omul își vede deci liniștit de treabă. Buletinele însă nu mai apar, se fac forme pentru obținerea celor noi, acestea se eliberează. Mergînd cu buletinul cel nou la C.E.C., pentru a-și reglementa contul, S.V. află cu stupeoare că de pe respectivul carnet fusese retrasă suma de... 25 000 lei! De atunci și pînă astăzi, deși s-a adresat organelor în drept, omul nostru nu a mai primit nici un răspuns! În speranța că totuși cineva se va ocupa și de acest caz, iați și adresa completă a cetățeanului păgubit: Gheorghe Siriteanu, I.A.S. Pecineaga, județul Constanța, cod 8179. Care C.E.C. răspunde și plătește?

■ „Cu cîtăva vreme în urmă am sesizat redacția că aveam o comandă la Cooperativa Muncă și Artă din Calea Moșilor — o vestă matlasată. Probabil că în urma intervenției dv. — după 5 luni și ceva! — vesta mea, iață a fost gata. Vreau să vă mulțumesc în acest caz: mai bine mai tîrziu decît niciodată — lozinca maestrului Popescu” (!? — care Popescu — N.N.) — ne scrie C.A. Stănescu din București, strada Avram Iancu 9.

■ Oficiul Județean de Turism — Brașov!

„În legătură cu articolul apărut în Flacăra la pagina „Flacăra la dispoziția dv.”, privind reorganizarea sectoarelor de vile din stațiunea Predeal, vă comunicăm următoarele: organizarea formațiilor de lucru s-a făcut în baza prevederilor legale privind normativul de personal pentru activitatea de cazare și alimentație publică, conform H.C.M. nr. 228/1965 aprobate prin Ordinul Ministerului Turismului nr. 820/1976.”

■ Olga Lutman, din Brăila, bd. Karl Marx nr. 95, ne scrie că, în ziua de 6 ianuarie a cumpărat un compot de vișine. Din nefericire, nu s-a uitat pe eticheta compotului (data fabricării: 31 iulie 1982 — deci avînd conținutul expirat la 20 iulie 1984!), astfel că, îmbolnăvindu-se grav, copilul ei a fost internat în spital. Borcanul — a cărui etichetă se află la redacție — a fost cumpărat de la Alimentara din Halele mari ale municipiului, de pe strada Republicii (asta pentru cei ce vor verifica starea comerțului în unitatea respectivă, în urma publicării acestei sesizări...)

■ Sîntem doi bătrîni, eu și soția, în vîrstă de 74 ani, amîndoi bolnavi grav de

inimă, nu avem pe nimeni decît un fiu care muncește zi-albă la Canalul Dunărea—M. Neagră, nu are cînd să se intereseze de drepturile noastre: încă din anul 1978 — sînt deci aproape zece ani de atunci! — mutîndu-ne la o nouă adresă, am făcut cerere pentru instalarea unui post telefonic, am revenit apoi în scris în neamărate rânduri, nici pînă astăzi însă cererea nu ni s-a rezolvat. Apelez prin bunăvoința dv., la cei în drept, în sensul a mă înțelege că pentru noi acest telefon nu este un lux, ci o necesitate absolut vitală, pentru a putea apela la un medic în cazul unor situații critice, situații în care ne trezim destul de des, din păcate. (Vasile Bălan, strada Strejnic L bloc A. 14, scara B, apartament 29 — Ploiești Vest).

■ De la ROMVARED: „În legătură cu sesizarea cetățeanului Ionei Valeriu din Brăila și răspunsul nostru la aceasta, apărute în revista Flacăra nr. 3/1985 (ambele reproduse și comentate de colegul Dorin Gherghinescu — N.A.), în care se arătau unele aspecte necorespunzătoare în activitatea brigăzii de serviciu ce deservea vagonul-bar al trenului 725/31.08.1984 revenim cu următoarele: reanalizînd acest caz, precum și primul răspuns succint trimis dv., vă facem cunoscut că datorită unor cauze subiective, cercetarea a fost efectuată în afara termenului Legal prevăzut de Legea 1/1978 (...) Lucrătorul gestionar în cauză, RADAN NICOLAE, a fost sancționat disciplinar cu MUSTRARE, potrivit art. 35 lit. A din...” etc.

N.A. — parțial, întrebările puse de Dorin Gherghinescu au primit răspunsul cuvenit (semnat de către același „director Gh. Vină, sau Vină, nu se înțelege”, precum afirma colegul meu), adică se știe acum numele barmanului, precum și gradul sancțiunii. Cum rămîne însă cu faptul că numitul R.N., fără ecuson, atunci, și sfidînd nu numai regulile unui comerț civilizată, dar și un organ de control — și, mai ales, avînd „ochii înțepoșți de alcool” (atenție!: există niște legi drastice asupra acestui aspect, mai ales în C.F.R.!), s-a ales numai cu atît?!

■ În numărul 4 al revistei „Flacăra” din 25 ianuarie 1985 publicăm scrisoarea lui Ilie Mișovan din Arad, str. Flacăra nr. 12, în care semnatarul se plîngea de necazurile pe care le are de cînd garajul din curtea sa a fost închiriat de Cornel Bațura. Solicitant atunci organelor locale cercetarea stării de tensiune creată și, bineînțeles un răspuns. Iață, am primit zilele acestea o nouă scrisoare, semnată de data aceasta de Ana Bațura, soția chirișului garajului în care aceasta afirmă că lucrurile nu stau de loc așa cum afirma Ilie Mișovan. Așteptăm în continuare un răspuns din partea organelor de ordine din Arad, care să aducă adevărul la lumină.

Pagină realizată de HORIA PATRAȘCU

Poșta redacției

Maria Drăgan — Pitești: Nu se pot cumula fracțiunile de luni de absență din imobil de la o lună la alta, de la o persoană la alta sau de la mai multe persoane, în cadrul aceleiași luni calendaristice. Maria Lupașcu — Miorcani (Botoșani): Pentru a putea beneficia de pensie pentru limită de vîrstă și muncă depusă, trebuie să realizați în minimum 10 ani norme stabilite de adunarea generală a C.A.P. Irina Scafeci — Drobeta-Tr. Severin: Urmăriți revista „Forum”. Victor Turcu — Buhuși: Adresați-vă Ministerului Educației și Învățămîntului. Viorel Ionescu — Timișoara: În articolul 35 din Legea nr. 5/1973 la care vă referiți, este prevăzut că persoanele încadrate cu contract de muncă sau pensionarii cu un venit mediu pe membru de familie mai mare de 1500 lei lunar, chiria calculată se majorează cu 50% cînd retribuiția, respectiv pensia, care a constituit baza de calcul a chiriei este de pînă la 1800 lei; cu 75% cînd retribuiția (pensia) este de la 1801—2200 lei și cu 100% cînd retribuiția (pensia) este mai mare de 2200 lei. Ion Bîndea — București: Îi puteți acționa în judecată Vasile Ionescu — București: Nu se poate. Ioan Munteanu — Blaj: Legal vi s-a sistat plata pensiei IOVR gradul III, pentru că ați fost înscris la pensie de invaliditate gradul II. Ioana Anghel — Bolintinu-Deal (Giurgiu): Admiterea în învățămîntul superior. Ștefan Drăghici — Giurgiu: Din cele scrise reiese că ați fost trecut din gradul II în gradul III de invaliditate, situație în care trebuia să vă încadrați cu 1/2 normă în muncă pentru a putea beneficia de pensie.

MARGA NEDELEA

„Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10—13.

— Acum, profesore, am s-o iau țărănește: „Și ce mă interesează pe mine, cititorul Cutare și Cutare, apele dumitale, Ion Mânzatu, și cuvintele dumitale, Adrian Păunescu? Ia mai lăsați-mă dracului! Ce rezultă pentru mine din apele acestea?”

ADRIAN PĂUNESCU: Prietenia nu lasă, de cele mai multe ori, pe oameni să-și vadă adevăratele dimensiuni — nici cele mici, nici cele mari. Mărturisesc, la începutul acestui dialog, că din prea multă prietenie cu profesorul doctor Ion Mânzatu am uitat să-i măsoz dimensiunea reală și l-am iubit fără a și-l mai pretui. Obişnuința îmi obosise criteriile. Și, iată, duminică, 10 februarie 1985, după ce am văzut tot felul de miracole la mal mare sau mică distanță de casa mea, la doi pași de mine, fîntinile cu apă vie ale lui Ion Mânzatu. Le priveam uimit; uimit era și remarcabilul medic, eminentul dr. Constantin Ionescu-Tirgoviste, pe care aceste ape îl luminează și dinspre partea de medicină integratoare pentru care nu în puține rânduri a militat. Toată ziua m-am gândit la aceste ape. Laboratorul însuși m-a impresionat. Acest laborator, această stație de piloți a Centralei Industriale de medicamente din cadrul Ministerului Industriei Chimice, de o exemplară curățenie, de un admirabil confort al ideilor, ca o stație-pilot a viitorului lumii. A viitorului lumii prin oel mai îndepărtat trecut al ei — apa. Și cititorii sint, probabil, — cum am fost și eu — tentați să treacă repede peste acest capitol banal — apa, ca să ajungă la capitole mai palpabile. Totuși, trebuie să spun acum, după ce — prin pură intuiție — am cercetat eu însumi cu bucată de hirtie de turnesol apa din mai multe zone prin care am trecut, că una e situația de fond a celor ce trăiesc consumind apă cu pH-ul 9, alcalin, și alta situația celor ce consumă apă cu pH-ul 5, acid. Sint orașe pe malul Dunării cu alcalinitate în exces, sint orașe în munte cu aciditate în exces. Mai echilibrate, mai aproape de parametrii normali sint zonele de deal, la Breaza, spre exemplu, pH-ul fiind 7,30—7,35.

Nu-mi închipuim însă că voi ajunge chiar să văd fabricându-se, într-un stil modern, precursor al unui stil industrial, chiar larg industrial, apele din ulcioarele ce se aflau în legenda cu Făt-Frumos în fața lui. Spre seară, duminică, nu m-am putut abține, și, iată motivul dialogului cu savantul Ion Mânzatu. Vă rog, profesore, să ne spuneți povestea apei.

ION MÂNZATU: Așa cum ați spus, apele pe care le producem, pe care le-ați văzut că reușim să le dăm naștere în instalații de structurare, plecând de la apa neutră, cu pH-ul în jur de 7, sint coincidente — se pare — cu conținutul celor trei ulcioare din legendă. O apă acidă, care poate ajunge la pH 2,4...

— Ați de jos?

— Da, da.

— De fapt mi-ați arătat, 2,7.

— Există și posibilitatea de-a coborî, după cum producem și o apă cu pH de peste 11, aproape de 12, și, sigur, între aceste două, prin instalații curge și o apă neutră, cu pH-ul aproape de apa pură.

— O scurtă observație: soarta acestor ape de mijloc — apa neutră — ar putea fi mai bună. Cred eu că, în viitor, cu cit vor ajunge să prețuim mai mult apa, așa cum se întâmplă mai în toate țările civilizate, unde se vind cubulețe de apă la pachet, — apa aceasta a dumneavoastră, neutră, pe care astăzi nu vă propuneți s-o valorificați, ar putea deveni ceea ce numim cu o glumă „aqua pura”, apa de masă.

— Cred că aveți dreptate, pentru că unele experiențe făcute de alții au arătat că și această apă, pe care noi am numit-o neutră, spre deosebire de apa neutră din punctul de vedere al pH-ului...

— Și ați dat-o să se și ducă, să se piardă...

— ...de regulă ea este considerată ca un produs inutilizabil în scopurile noastre. Deci, spunem că testările făcute de alții au arătat că apa neutră poate fi un solvent ideal pentru producția industrială de cristale foarte pure, după cum ar putea să fie și un solvent mult mai echilibrat ca apa distilată pentru soluțiile injectabile.

— Iată, ați și găsit câteva întrebări legate tot de minuirea industrială, dar eu vă întreb eu ce ne-ar deranja, într-o situație de viitor, cind apele tot mai impure ale bucătărilor vor fi inutilizabile pentru băut, pentru gătit — să luăm în seamă această apă, care nu are nici măcar dezavantajul apelor minerale sau gazoase care, oricum ai da-o, tot unei părți a lumii se adresează, fiindcă au ori alcalinitate în exces, ori aciditate în exces. Adică vreau să pledez pentru considerarea ca importantă a întregii dumneavoastră activități și anume, crearea apei vii antialcaline, crearea apei vii antiacide și crearea apei curate, apei normale pe care natura n-o mai poate păstra în echilibru datorită diverselor agresiuni ale industriei.

— Mărturisesc că, astăzi, cind în laborator ați vorbit despre o „apă echilibrată”, referindu-vă la această apă neutră, pentru prima oară mi-am dat seama că s-ar putea să aveți perfectă dreptate, în sensul că apa neutră, pe care încă o dată fac confesiunea, nu am cercetat-o în adîncime, ar putea să constituie o componentă extrem de importantă pentru alimentarea viitoare cu acest lichid al vieții.

— Aceasta este chestiunea, cred eu, cea mai palpabilă, că preparînd atît apă alcalină cit și apa acidă, să vă rămînă în cea mai mare măsură apa neutră. Știți cum e? Ca și cum te-ai duce la un magazin să cumperi un stilou, un creion și fi-ar da rest zece automobile.

— Este într-adevăr un „rest” foarte mare. Furați de ideea aplicativă a celorlalte două ape — apa acidă și apa alcalină — care sint în proporție mai mică în produsul final, am uitat de această uriașă resursă, care, în condițiile noilor tehnologii pe care le vom aplica în curînd, va căpăta importanța cuvenită. Nu este vorba de o simplă apă neutră, cu niște valențe pe care deocamdată nu le putem preciza, pentru că nu le-am cercetat în întregime, dar cred că aceasta, conform intuiției dumneavoastră deosebită...

— Vreau să explic în câteva vorbe cititorilor că era și firesc ca în acest laborator fascinant problema apei neutre să treacă în plan secund, din moment ce o asemenea fascinantă realitate, cum este crearea apelor acide și alcaline la ochii și sufletul în primul rînd făcătorilor lor. Este o realitate mai tulburătoare ca Niagara.

— Aveți dreptate. Este îngrozitor de fascinantă... Intorcîndu-ne însă la propunerea pe care ați făcut-o la începutul dialogului, de-a rezuma această povestea a apei, de-a schița, reproducînd un titlu de carte — „Strălucirile apei” — trebuie să vă spun că ar fi nedrept să nu menționez, ar fi o impietate să nu reamintesc aici și pentru noi, pentru mine personal, începutul preocupării se inscrie din anii 1970—1971, cind conducătorul mult stimat și iubit al partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a cerut fizicienilor și chimiștilor români să se aplece cu mai multă atenție asupra problemelor apei care, după cum spunea domnia sa, conține încă multe taine, multe legi necunoscute de oameni.

— Așa zicea tovarășul Nicolae Ceaușescu?

— Exact.

— Extraordinar! Acum 14 ani vorbea despre o problemă care este acum o problemă cheie.

— O intuiție într-adevăr genială, care la vremea aceea ne-a dirijat pe un drum, e drept, ceva mai îngust — apa ca sursă de energie.

— Cred că nu numai intuiția.

— Această propunere, de a ne apleca asupra apei, unii au luat-o ca îndemn de la studia apa ca sursă de energie. Împreună cu colegul Gheorghe Lucaei, coautor la toate brevetele și descoperiri-

poet. Este prima dată cind am o comparație exactă a ceea ce înseamnă tendința vieții de a se opune distrugerii și curgerii timpului care ne duce mereu spre echilibru, spre stagnare. Viața nu este echilibrul, este opusă staticului, opusă echilibrului. Dacă-mi îngăduiți...

— Vă rog.

— Aș vrea să mai adaug la introducerea pe care mi-ați cerut-o, cu privire la povestea apei, că primele rezultate au fost comunicate la un congres internațional, în 1981, la Innsbruck, în Austria, că s-a acordat brevetul românesc nr. 77 382 și astăzi se găsește în examinarea multor birouri de invenții din alte state și că el aparține celor doi autori pe care nu-i mai menționez fiindcă deja numele lor reies din contextul dialogului...

— Ion Mânzatu și Gheorghe Lucaei.

— ...și că acest brevet a fost cesionat Centralei Industriale de medicamente București în cadrul căreia s-a dezvoltat apoi, în mod susținut, începînd cu anul 1982, un program ale cărui roade, desigur rezumativ, le-ați văzut astăzi ilustrate concret. Numărăm acum peste 35 de noi descoperiri și invenții, toate realizate în mai puțin de doi ani.

— Vă bucurați de sprijin integral?

— Nu numai că ne-am bucurat de sprijin, dar trebuie să vă spun că, dacă anul 1971 a însemnat începutul unei gândiri dincolo de obișnuit, cu privire la proprietățile apei, 4 octombrie 1982 a însemnat revirimentul și începutul unui urcuș cu perspective pe care nu le mai pot dimensiona acum și pe care îl datorăm sprijinului și încurajării de imensă valoare pe care le-am primit din partea conducerii partidului și a statului, din partea tovarășului secretar general Nicolae Ceaușescu și a tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu. Desigur, programul a fost în mod constant sprijinit atît de conducerea Ministerului Industriei Chimice cit și, mai ales, de conducerea Centralei industriale de medicamente, în ciuda unor suspiciuni și neîncredere colaterale și, dacă vreți, chiar și a unor răutăți.

— „Ce face Mânzatu este apă de ploaie”.

— Într-adevăr, am auzit asemenea exprimări, dar nu le-am luat în seamă, pentru că știăm că avem în mină una

— Nimeni altul decît savantul român Eugen Macovschi, pe care îl omagiem și pe această cale și sintem mindri că ne este contemporan.

— Mai mult decît atît, am să reproduc aici citatul fundamental care ilustrează modul în care vede acad. E. Macovschi rolul apei în structura viului:

„In celulele vii apa se află în trei stări diferite: liberă, legată și biostructurată. Apa biostructurată este apa integrată în materia biostructurată; ea există numai în celulele vii și prezintă însușiri și comportări distincte de aclele ale apei libere și legate”.

Intorcîndu-ne acum, din nou, la începuturile nedumeririlor și speranțelor noastre cu privire la existența unor ape care au structură mult mai complexă decît molecula cu un oxigen și doi hidrogeni, trebuie să vă subliniez momentul esențial al găsirii unor criterii obiective, prin care să putem evidenția că există asemenea stări ale apei, pe care nu le mai găsim în mod curent în apele de suprafață și nici măcar în izvoare într-o cantitate în care am putea să le decelăm prin mijlocirea instrumentelor de laborator.

— Dar în adîncime se găsesc?

— Există încă păstrate, așa cum menționam într-un articol din revista „Flacăra” la sfîrșitul anului 1984 („Apa care moare”), din apele primare în care au luat naștere primele semne de viață, rezervoare întregi, din care colegul meu Gheorghe Lucaei, în preocupările sale cu petrolul, a și scos la suprafață cantități suficiente pentru a ne da seama că aceste ape au în conținutul lor structuri care permit ca în ele să se poată naște germeii vieții.

— Lucrați deci mină în mină și cu adîncimea.

— E un fel de a spune cu adîncimea, pentru că lucrăm și cu înălțimea... Unul din primele criterii, prin care am putut pune în evidență existența acestor structuri, se află la îndemina oricui. Există cristale, cum este sulfatul de cupru, care încorporează în ele molecule de apă. Aceste cristale, dacă sint privite la microscop arată ca niște prisme regulate, fără nici un fel de structură deosebită. Dacă era adevărată ipoteza noastră...

— Și anume?

— ...anume că există două forme de apă — una cu structură spiralată rotită spre dreapta și una cu ea rotită spre stînga. Felul în care cristalizează sulfatul de cupru, cu una dintre acestea era obligatoriu să se vadă efectul respectiv și într-adevăr apa acidă sau cu structură dextrogiră a modificat drastic formele de cristalizare a sulfatului de cupru, oferindu-ne spirale superbe cu rotire spre dreapta.

— Le-am observat, desigur.

— Au fost publicate și în revista „Flacăra”.

— Din păcate, nu se vede pe hirtia noastră miraculoasă convertire în virturi aproape suprarrealiste...

— Am putea eventual să mai dăm câteva mostre din aceste spirale, în viitor.

— Puțin mai mari însă.

— La fel, apa alcalină cu structură levogiră rotește, la cristalizare, brațele sulfatului de cupru spre stînga, invers acelor de ceasornic, așa cum observați astăzi și cum în dialogul de față ați formulat una dintre cele mai frumoase comparații, că ea se opune sensului scurgerii timpului. Nu voi putea reproduce aici — nici spațiul, nici timpul nu ne permit — ați văzut cu proprii dv. ochi, lumea fascinantă a formelor pe care o generează aceste ape cind cristalizează, nu numai cu sulfatul de cupru, ci și cu sulfatul de magneziu sau, ceea ce ați văzut la microscop, cu miraculoasa vitamină C.

— Experiența cu vitamina C, care este obsesia dv., mi s-a părut foarte interesantă. Ea modifică puțin desenul.

— Evident modifică, pentru că vitamina C are o structură rotitoare de dreapta și ceea ce ați văzut dv. este o suprapunere de structură tot de dreapta. Formele pe care le realizează sint practic nesfîrșit de multe. Mai mult decît atît, ați observat că sint și colorate, iar atunci cind apa este foarte bogată în structuri, practic se reproduc tablouri întregi din ceea ce am vedea dacă am îngheța viul în tipare de stîncă, în straturi geologice sau în simple fotografii ale unor peisaje de iarnă sau de vară.

— Spuneți-mi, profesore, orice structură acidă văzută la microscop are o rotire spre stînga?

— Nici într-un caz. Bănuiesc că dv. vă referiți la structurile acide din organism. Vedeti, aici problema este ceva mai complicată. Ceea ce este esențial pentru celula vie, evoluția și dezvoltarea vieții presupune participarea unor cămămi, ca aminoacizii, cu structură rotitoare spre stînga, cu toate că unii dintre aceștia sint acizi.

— Știți care este miracolul: că structurile rotitoare spre stînga, pe care dv. le numiți structuri ale vieții, coincid în mișcarea lor cu mișcarea pămîntului.

— Posibil, dar este un aspect pe care eu nu l-am aprofundat.

— Nemergînd prea des în emisfera sudică.

— Al doilea criteriu pe care l-am descoperit pentru a obiectiviza această structură și poate cel mai frumos, deși nu este și cel mai spectaculos pentru imagistică, este legat de următorul procedeu: purificăm apele structurate, pe care le producem și ajungînd la un nivel, la un grad de purificare cu sub două părți impurități la un milion, sur-

EXISTĂ APĂ VIE?

rile privind aceste ape, pe baza unor încercări ale sale, am pornit pe un drum care, la vremea aceea, nu știăm că va exploda în cîțiva ani. Bănuiam că este ceva deosebit, pentru că fuseseră văzute primele mărgelice microscopice de apă pulsînd ca o inimă pe firele unor electrozi. Dar marile fulgerări aveau să vină mai tirziu, după 1978.

— Este așa de frumos de parcă este povestea vieții însăși.

— Este într-adevăr, într-un fel, concentrată la nivelul citorva ani, o istorie de multe miliarde de ani. Apoi, treptat, într-un laborator extrem de mic și neadevrat, făcînd naveta între București și Timișoara, încercînd continuu și sprijinînd un program în care nimeni nu credea să aibă șanse, au venit roadele anilor 1978—1979.

— Au venit și au și trecut.

— Au venit și au și trecut, printr-o neașteptată confirmare a unei ipoteze, recunoscut, nebunștii, dar care ne-a fost foarte dragă de la început.

— Care este ipoteza?

— Știăm și se știe că elementele fundamentale, cărămizile de bază ale vieții — proteinele — sint constituite dintr-un număr de aproximativ 22 de aminoacizi, care toți au structură levogiră.

— Ce înseamnă structură levogiră?

— Adică a o asimetrie structurală de stînga. Dacă am lua o axă atunci în structura lor există dispunerea unor molecule care se așază spre stînga și rotesc planul de polarizare a luminii spre stînga.

— Stînga față de ce?

— Față de o direcție arbitrar aleasă. Sigur, dacă am fi ales sensul acelor de ceasornic, o direcție în care se propagă.

— Proteinele au și ele o structură levogiră?

— Elementele lor de structură, după cum și elementele fundamentale ale substratului genetic — acizii nucleici — sint și ei structurați asimetric.

— La dreapta sau la stînga?

— Acizii dezoxiribonucleici au o dublă spirală cu înfășurare opusă una față de alta. Oricum cărămizile vieții sint rotite spre stînga.

— Și eu zic în sensul invers al acelor de ceasornic, ceea ce îmi permite să fac observația că timpul se împotrivesc în fiecare clipă vieții, că viața este chiar lupta dintre felul cum curge timpul și felul cum noi am vrea să accedem spre un timp aflat la originea timpului.

— Observația dumneavoastră mă face să mă abat de la povestea apei și să-mi exprim admirarea pentru această comparație a unei strălucite minți de

dintre cele mai fascinante legi sau poate un mănunchi de legi care ne conduc direct la mecanismele fundamentale ale vieții și apoi înapoi la posibilitățile practice de a ajuta viața în toate compartimentele ei.

— Despre mecanismele fundamentale vorbeau, dacă nu mă înșel, și cei pe care mi i-ați pus la dispoziție, prin scrierile lor, Eugen Macovschi și Albert Szentgyörgyi, care nu mai consideră apa drept un, cum zic ei, simplu solvent, un vehicul...

— ...un simplu element inert...

— ...care duce de oolo-colo celele sau materiale, ci o componentă activă, fundamentală, a vieții.

— Dacă îmi îngăduiți, aș reproduce și pentru cititorii ceea ce dumneavoastră ați aflat din cartea lui A. Szentgyörgyi „Bioenergetica”, publicată la noi acum 23 de ani. Acest laureat al Premiului Nobel a ajuns la următoarea concluzie:

„Studierea apei în raporturile ei cu structurile biologice și cu procesele de excitare electronică deschide o perspectivă fascinantă și promițătoare cercetării și ne poate duce departe pe calea înțelgerii proceselor normale și patologice. De fapt, aceste structuri ale apei sugerează o nouă concepție asupra vieții însăși. Pînă acum apa era privită mai mult sau mai puțin ca un mediu neutru, care ar umple spațiile între elementele structurale din interiorul celulei. Structurile apei și interacțiunile acestora cu excitările electronice sint intim corelate cu însăși esența stărilor vii...”

Materia vie apare ca un sistem de apă și substanță organică care formează o unitate singulară, inseparabilă, un sistem asemănător rotitelor dintr-un ceasornic. Apa nu este numai mater, mama, ci și matricea vieții și biologia poate că nu a înțeles funcțiile fundamentale ale ei, ale vieții, pentru că și-a concentrat atenția asupra unor substanțe sub formă de particule separîndu-le de cele două matrici ale lor — apa și cimpul electromagnetic”.

— Dar în ceea ce-l privește pe academicianul Macovschi?

— Ciudată coincidență. Tocmai mă gîndeam ca într-un număr viitor al revistei, la rubrica mea, să propun o atragere de atenție, dacă vreți, cu privire la o mare teorie românească, confirmată experimental de alții.

— Avînd în vedere superbia gîndirii acestuia vom încerca să dedicăm în „Flacăra” viitoare un spațiu mai larg operei prof. Macovschi.

— Din păcate, cei de peste hotare, care i-au găsit confirmarea, uită să menționeze cine este adevăratul autor al acestei teorii într-adevăr revoluționare.

— Mai întâi, este un lucru extraordinar că omul — și șansa ne-a suris nouă, românilor —

poate să reproducă și în laborator ceea ce natura a conferit ca proprietate intrinsecă organismului viu

priza este că structurile nu se distrug și dacă aceste ape — fie dextrogire sau levogire — sînt investigate cu spectrofotometrul în lumină ultravioletă, se constată că, spre deosebire de o apă de robinet, purificată prin distilare sau prin demineralizare, adusă la același grad de puritate, apele structurate absorb practic întregul fascicul de lumină ultravioletă, în timp ce apa purificată de la robinet...

— Dar fără structuri alcaline sau acide.
— ... lasă să treacă complet lumina ultravioletă, deci transmisie sută la sută.

— Parcă 98-99 la sută.
— Transmisia ca și absorbția depind de gradul de îmbogățire în structuri.
— Aceasta arată într-adevăr existența unor structuri foarte puternic legate.

— Și care dăinuie chiar după procesul de distilare, deci nu se rup.

— Acest lucru este extrem de important, să mai subliniem: dăinuie chiar în procesul de distilare.
— Și pentru noi a fost o surpriză, în momentul cînd am supus apele structurate acestui proces, destul de brutal și am văzut că ele își păstrează practic edificiul, fără a se denatura. Aceasta ne-a arătat că de fapt ele constituie niște legături cuantice extrem de puternice.

— Acum, profesore, am s-o iau fără-nește: „Și ce mă interesează de mine, cititorul Cutare și Cutare, apele dumitale, Adrian Păunescu? Ia mai lăsați-mă dracului! Ce rezultă pentru mine din apele acestea?”

— Mai întâi, este un lucru extraordinar că omul — și șansa ne-a suris nouă, românilor — poate să reproducă și în laborator ceea ce natura a conferit ca proprietate intrinsecă organismului viu.
— Sper să nu văd una dintre luptele împotriva naturii.

— Nu tocmai.
— Pentru că m-am săturat cum luptă unii împotriva naturii și de abia a dat un ger și de abia a căzut o zăpadă că natura ne-a și ajutat s-o înțelegem.
— Nu există o concepție mai proastă, decît aceea, că trebuie să cucerim natura.

— S-o învingem.
— Noi înșine sîntem natură.
— Ar însemna să ne privim în oglindă în fiecare dimineață, înainte de a ne bărbieri, și să ne tragem pumnii în cap...
— Nu este vorba de infringementa naturii, ci de a ne echilibra cu ea, de a vedea toate legăturile ei. Dacă vom ajunge demiuși, dacă vom crea și legi care să fie corespunzătoare naturii, atunci cînd vom crea și condițiile...

— Professore, este minunat ceea ce ați spus. Ați fi primul prieten al meu care ar ajunge dumnezeu, dar nu cred că este o problemă de perspectivă nici a viitoarelor două milioane de ani, să creăm noi legi care să modifice natura în esența ei.

— Dacă îmi îngăduiți, v-aș propune pentru următoarele numere ale revistei „Flacăra” o poveste în care aș aborda, de pe pozițiile științei, această idee fascinantă și dacă veți fi de acord...

— Sigur că da, povestiri vă pot propune și eu, chiar sînt plin de povestiri colcătoare, dar în realitate, oricare gest pe care l-ar face, omul se supune naturii, este un gest al naturii către ea însăși. Omul este natura condensată, atîta vreme cît cele mai frumoase elicoptere din lume se străduiesc să reproducă libelula, vă rog să-mi permiteți să spun că orice fel de tendință a omului de a supune natura nu este decît tendința naturii de a se descoperi prin ea însăși, prin om.

— Sînt de acord cu dv. în ceea ce privește acest principiu fundamental, că omul trebuie să se racordeze, să rezoneze armonice cu natura, dar sînt uimit că tocmai Adrian Păunescu, de această dată pune la îndoială posibilitățile extraordinare — adjectivul poate fi și altul — pe care le are mintea genială omenească și care trebuie să tindă și spre ideea de a putea ca, într-o zi, să creeze legi și să le implanteze în natură, cum sădește azi flori și boabe de griu pentru a da naștere unor plante utile.

— N-am spus că sînt împotriva omului, împotriva ideii că omul va crea legi care să guverneze natura.
— Deocamdată, doar le descoperă.
— O clipă. Am spus — și n-ați fost atent — că omul este în fiecare clipă natură. Toate fac parte din natură. Orice gest de subeție a omului față de natură, mintea genială a omului nu poate fi ruptă din natură, nu este decît unul între capetele de șir ale naturii.

— Este evident superior naturii materiale, palpabile.
— Ați spus dv. în vreo adresare anterioară „natură materială”?

— Substanțială.
— Eu pot să vă spun: în natura omului este și zborul cosmic. Eu vreau să vă reamintesc oă e străveche și strădania aceasta pe care oamenii cu care sîntem contemporani o au să se rupă de pămînt. Ce nu pot accepta și nu cred că mi-ar trebui îndrăzneală pentru aceasta, ci mi-ar trebui imprudență ca să accept, este ideea că omul trebuie să se împotrivescă naturii.

— Natura poate fi corectată și trebuie să fie corectată atunci cînd unele defecțiuni ale ei, în raport cu o serie de idealuri pe care ea însăși, în evoluția materiei, le-a generat la nivelul conștiinței și supraconștiinței și tot ea se opune evoluției, în anumite situații de dezechilibru, cu factori care nu concurează, nu sînt sinergici, cu țelurile și idealurile umane.
— Îmi pare rău, profesore Mănzatu, nu natura e dezechilibrată, ci tot omul a dezechilibrat-o. Vă rog să-mi dați un

exemplu de defecțiuni intrinseci ale naturii.

— Presupunînd o omenire care se găsește la apogeul dezvoltării ei și brusc, prin legități ale naturii, sursa stelară de energie, deci soarele ei, începe colapsul gravitațional, ea se va găsi în pericol fatal. Acela omenire ipotetică trebuie să-și creeze un nou soare, trebuie să corecteze spațiul cosmic, prevenind dezastul care s-ar putea petrece, pe de o parte, prin explozia stelară și pe de altă parte ceea ce ar însemna lipsa de energie.

— Hai să fim serioși, profesore. Putem noi pe pămînt să suplînim absența atracției universale? Cum?

— Mărturisesc că da.
— Mărturișiți că da, pentru că nu pămîntul este în cauză. În primul rînd, că nu este normal ca eu să vă pun o întrebare precisă și dv. să-mi răspundeți cu prezumții.

— Bolile genetice.
— Sînt ale naturii?
— Nu sînt ale naturii.

— Un profesor universitar față în față cu un poet. Bolile genetice sînt ale omului și nu pot fi puse pe seama naturii. De ce le decontăm noi în natură?

— Ale omului care este parte a naturii.

— Ați venit în ograda mea. Atunci orice victorie a omului asupra naturii este o victorie a naturii asupra naturii, pentru că omul este agentul naturii.

— Conștient.
— Nu mă interesează ce termen, mă interesează opozitul.

— Se vede în filogenie.
— Dacă dv. considerați, alături de mine, că omul face parte din natură, orice fel de defecțiune a condiției umane este o defecțiune și a naturii. Atunci orice victorie asupra condiției umane este o victorie a naturii asupra ei însăși, pentru că noi nu gîndim decît pînă la nivelul la care sîntem. O carte pe care ar merita s-o citim din cînd în cînd cu voce tare — „Profunzimile lumii materiale” de Mihai Drăgănescu. Probabil că dacă am fi oameni la nivelul maxim al condiției umane, ca să înțelegem oare sîntem, ar trebui să fim oameni puțin ceva. Dv. chiar în ce faceți, în această fabuloasă, nemuritoare și atît de la îndemîna bășcăliei balcanice acțiune și anume să faceți apă vie, dv. nu vă dați seama că nu faceți decît să reproduceți o legendă și să dați intruchipare unei situații care a existat în natură și pe care noi am distrus-o. Dv. ați zis că apa îmbătrînește și că apa moare. De aceea este vorba să economisim în fiecare clipă resursele pămîntului. Este cu atît mai important să economisim resursele de fond fiindcă apa, după cum am putut vedea cu ochii mei și după cum există demonstrații teoretice, practice este foarte greu de păstrat la nivelul calităților optime. În ce proporție conține corpul omenească apă?

— La copil peste 90 la sută, la matur peste 60 la sută.
— Deci apa nu este numai 60 la sută din corpul nostru, ci este resursa care odată distrusă în fond, îmi permit să cred este atînsă chiar acea cale a zestrei genetice.

— Așa este. După cum am observat unii autori și după cum v-am dat cîteva documente să le citiți, patologia majorității bolilor pe care le acuzăm că sînt determinate de anumiți factori de risc, are la bază o deteriorare a stării apei din organism.
— Ceea ce înseamnă și reciproca, anume că redresarea organismului aflat în stare de boală, readucerea în stare de echilibru presupune obligatoriu reechilibrarea apei structurate din organism.

— Iată că dv. mi-ați luat vorba din gură, enunțînd ceea ce vreau să spun cititorilor: ne dăm seama că aceste ape structurate permit să gîndim un principiu nou pentru medicină și anume că ele constituie factorul cu ajutorul căruia venim în întîmpinarea nevoilor organismului, în sensul de a preveni deteriorarea stărilor de sănătate sau de a reechilibra stările de sănătate în cazul căderii în stare de boală.

— Știu că s-au făcut niște experiențe cu apa dv. în legătură cu dezvoltarea microorganismelor, a plantelor, chiar și în cazul unor situații de boală.

— S-au făcut foarte multe experiențe. Mă refer la ceea ce constituie un bagaj de date confirmate. Microorganismele și acești prieteni și dușmani ai omului — pot fi ameliorate, selecționate și puse la treabă, în condiții controlate, cu ajutorul acestor ape structurate, deci ne putem face niște aliați deosebiți, chiar pentru producție. Putem să le îmbunătățim caracteristicile genetice astfel încît să realizăm ceea ce dorește omul. Este de fapt una dintre marile deschideri pe care biotehnologiile, această mare cucerire a omului actual, le presupune, iar noi românii dispunem de o pirghie extrem de eficientă pentru ca ansamblul mecanismelor care stau la baza proceselor biotehnologice să poată fi regîndite în sensul de a utiliza tocmai aceste ape structurate ca factori de creștere a calității eficiente, randamentelor de conversie și, dacă vreți, de eliminare a unor produse secundare care constituie încă pericole pentru viața omului.

— Înțeleg că în industria medicamentului și mai cu seamă a medicamentului cum îl vedem noi în pledoariile noastre din „Flacăra”, a medicamentului pe baze naturale, apele dv. vor avea o întrebuintare extrem de largă.

— Vă pot menționa cel puțin trei domenii în care aceste ape vor juca un rol

excepțional. Deși nu sînt un băutor de bere, experiențele care s-au făcut la unele fabrici au demonstrat că întrebuintarea apei stimulatorie alcaline...

— Zău, la bere?!

— ...a condus la creșterea substanțială de randament în fermentație și scurtarea perioadei acesteia.

— Nu puteți să faceți dv. acolo și niște capace de bere?

— Aceasta este mai greu cu apă. În al doilea rînd, în perspectiva pe care o vedem noi, sînt posibile aplicații esențiale la nivel de industrie, lucru dealtfel confirmat, în ceea ce privește producerea de antibiotice, de bioproteine și de alte substanțe biologice active, de mare importanță pentru sănătate. În al treilea rînd, propunem ginecologilor și obstetricienilor spre verificare următoarea ipoteză de lucru: odată format embrionul, după cum se cunoaște, el se înconjoară cu foarte multe membrane. Aceste membrane sînt sediul unor procese biochimice încă destul de puțin elucidate. Afirmăm că la începutul existenței sale, embrionul are nevoie de o mare cantitate de apă levogiră-stimulatorie, care se produce în membranele sacului vitelin. Pe măsură ce fătul evoluează și se apropie momentul nașterii, membranele respective produc din ce în ce mai mult și apă dextrogiră inhibitoare a dezvoltării celulare. Momentul nașterii culminează cu egalizarea acestor ape, ca și cantități, după care viața copilului și apoi a adultului se caracterizează prin tot mai mare preponderență a apei acide-dextrogire (frină) și relativ tot mai redusă cantitate de apă alcalină levogiră (stimulatorie). În momentul în care apa-frină (dextrogiră) nu mai poate fi compensată de apa-motor (levogiră) apare finalul vieții.

— Prin urmare, profesore, dv. propuneți următoarea concluzie, că de fapt noi sîntem condamnați la moarte încă din momentul concepției.

— Se pare că este o lege implacabilă a vieții în colțul nostru de univers.

— Și v-am întreat, profesore, ca țărânul român: eu cu ce mă aleg din chestiunea aceasta?

— Dacă ar fi să rezum exact cum doști dv., pe limba cea mai la îndemînă, aș putea să vă spun așa: în primul rînd, probabil se va schimba și apa pe care o vom bea în viitor.

— Eu vă mulțumesc pentru ce mărturișiți cu apa, dar sper să nu fie cum se întîmplă uneori: cu cît vine mai puțină pe țevă, cu atît costă mai mult.

— Probabil că vă interesează costul. Să știți că aceasta este frumusețea lucrurilor: costul apelor structurate este foarte mic, adică la îndemîna noastră, la îndemîna oricui. Și dacă se va produce industrial, problema nu se va mai pune.

— În orice caz, după vizita pe care am fost foarte inspirat s-o fac astăzi la dv. în laborator, profesore Ion Mănzatu, vreau să vă rog să regîndiți numele apelor pe care le produceți și să nu credeți că produceți și apă vie și apă moartă, pentru că nu este adevărat. Apa pe care o produceți este vie în totalitate pentru diverse structuri care vi se lreesează. Apa vie acidă găsește structura celulară apăsată de alcooloză. Apa vie alcalină desface, redă înfloririi structura blocată de acidoză.

— Într-adevăr, apa dextrogiră care se asociază cu caracterul acid este un factor care permite celulei să scape de excesul de energie internă atunci cînd aceasta s-a alcalinizat și invers, apa alcalină îi permite celulei să refacă energia necesară proceselor intracelulare.

— Se mai produce al treilea tin — apa vie neutră, apă vie prin aceea că fără a avea ca țintă un exces care a dezechilibrat organismul, asigură continuitatea vieții — apa neutră; pe care de fapt o cere organismul aflat în echilibru pentru a o supune structurilor.

— Inclîn să cred că aveți dreptate. Mai ales că vom produce multe forme de ape structurate, inclusiv neutre.

— 62 la sută din Adrian Păunescu salută 62 la sută din Ion Mănzatu, 62 la sută din fiecare colaborator al său, ca de la apă la apă.

— Nu aș vrea ca din acest dialog să reiasă pentru cititorii revistei „Flacăra”, că domeniile aplicative ale apelor structurate se limitează numai la procesele vieții. Există un cîmp extrem de larg în care ele și-au găsit deja întrebuintarea — e adevărat, la nivel de laborator — cum ar fi domeniul energetic, jocul cu cîmpul gravitațional, sinteza unor noi materiale, deosebiți de tip polimeric și, dacă vreți, chiar în cosmetică. Aș cita aici unele experiențe care s-au făcut, bunăoară, cu aceeași juvenilă.

— Dacă lipsiți adolescenții de aceeași juvenilă, sînteti un dur.

— Este adevărat că aceeași juvenilă este un apanaj al adolescenței, dar se pare că nici un adolescent și nici o adolescentă nu și-o doresc.

— Cu permisiunea dv., aș mai dori să înformez cititorii revistei „Flacăra” că, nici eu și nici colaboratorul meu, Gheorghe Lucaci, nu dorim să facem din mulțimea de descoperiri și invenții care s-au desprins din acest program un monopol, o avere ascunsă, ci dimpotrivă, ne-am propus — și avem tot sprijinul în acest sens — să colaborăm tot mai intens cu întreprinderi industriale, cu întreprinderi agricole, cu institute de cercetare fizică, chimică sau biologică, cu unități spitalicești și cu altele. Speranța noastră este ca tot ceea ce am discutat astăzi, ca date certe sau ipoteze de lucru, ca gin-

duri și țeluri de viitor, prin sprijinul pe care îl avem în continuare din partea conducerii Ministerului Industriei Chimice, a Centralei Industriale de medicamente, din partea organelor de partid ale sectorului 2 și ale Capitalei, precum și din partea Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie să putem să le aducem la împlinire în spiritul și în litera strălucitului program de creație științifică și tehnică, aprobat de Congresul al XIII-lea al partidului.

— Nu cumva apa eie la care lucrați reproduce apa din celula vieții? Nu cumva dumneavoastră fabricați viața?

— După convingerea noastră și după o serie de verificări pe care le-am făcut în laborator, apele structurate pe care le producem sînt practic identice cu cele din celulele vii, cît și cu cele care în oceanul primar au născut primii germeni de viață pe pămînt.

— Nu știu dacă apa structurată e chiar generatoarea vieții.

— Ea este precursora vieții și fără ea nu se poate naște viața nicăieri pe pămînt.

— Eu n-am spus că apa nu este precursora vieții, am spus doar că nu este suficientă, doar că nu am elemente să cred că este generatoarea vieții.

— Pentru a vă răspunde, ar fi trebuit să rămîneți peste trei ore în laborator și să realizați la scară mică ceea ce s-a petrecut acum citeva miliarde de ani în oceanul primar. Atunci ați fi acceptat că ea este generatoarea vieții.

— Puțin îi pasă oceanului primar că accept sau nu apa structurată ca precursora a vieții.

— Aici nu e vorba numai de oceanul primar, ci de ceea ce se poate acum realiza, cînd descoperirile noastre, e drept, nu numai cu apă structurată ci, cum spuneți dumneavoastră, și cu alte elemente participante la geneza vieții — carbon, azot, oxigen, hidrogen, fosfor și puțin sulf.

— Și cu sprijinul nemijlocit al autorităților locale.

— Toate cele spuse de mine, la o altă, sterilizată într-o etuvă, la peste 120 de grade Celsius, și peste două atmosfere la care orice fenomen de viață dispăre...

— Ei bine, ce fac toate acestea?

— După răcire, la 24-25 de grade, supuse unei iluminări adecvate conduc la formele prebiotice care, desigur, încă nu au o formă genetică dar manifestă primele semne ale vieții.

— Deci nu există vreun pericol ca după un concediu al dumneavoastră prelungit, lăsînd laboratoarele cu apă vie în ele, să vă treziți la întoarcere cu o persoană în plus, născută în etuvele în care ați lăsat ape structurate, spălîndu-se pe dinți cu apă vie.

— Asta ar fi posibil numai dacă cineva, știind exact la ce lucrăm, ar structura în soluțiile respective și o zestre genetică umană.

— Care ape nasc viața?

— Intotdeauna, toate cele trei împreună.

— Deci toate sînt ape vii? Aici voiam să ajung, dar basmul e mai lung. Mulțumesc profesore.

— Îngăduiți-mi numai o clipă. În cadrul atmosferei militante în care acționează și revista „Flacăra” și dv., dragul nostru poet Adrian Păunescu, nu mă pot abține de la acest sfîrșit de poate, prim dialog să nu vă mărturisesc că am devenit un fanatic în sensul cel mai pozitiv al cuvîntului, că viața mea, într-o proporție covârșitoare...

— 62 la sută.

— Mult peste 62 la sută din timpul disponibil îi este dedicat cercetării și aplicațiilor acestui aparent atît de banal și totuși atît de complex element al naturii, care este apa, cu tot ceea ce vine din aceasta și că nu poate fi mai mare bucurie decît de a vedea, împreună cu colaboratorii mei atît de tineri, cum pas cu pas, se apropie clipa în care beneficiul uman de care vorbeați dv., beneficiul pentru fiecare om...

— Aia e!

— ...să fie realmente simțit la nivelul cel mai direct posibil. Și, de-fapt, în ciuda oricăror păreri, mai mult sau mai puțin favorabile, sîntem atît de înverșunati și atît de convinși de adevărul pe care îl urmăm încît numai intreruperea firului vieții noastre ar putea — deși nici aceasta nu cred că ar putea pînă la urmă — să sfîrșească ceea ce am început. Asta se continuă în eternitate, atîta vreme cît mai este viață, cît va exista omul.

— Eu vă mulțumesc frumos pentru acest inedit dialog, născut atît dintr-o îndelungată și fructuoasă colaborare cît și din bucuria pe care am văzut că ați simțit-o astăzi în fața strălucirilor apelor. Bănuiesc că acum v-ați consolidat convingerea, ca și alții, că nu ați susținut o hiperă atunci cînd ați pus umărul în situații mai dificile.

— Și ce vă propuneți pentru viitorul programului de apă vie?

— Un institut în zona dealurilor subcarpatice, la Breaza, unde apa de adîncime este mai bogată în structuri de apă vie.

— Professore, vă propun, dacă eșuăm cu acest program al apei, să lucrați cu mine la o berărie, că tot am văzut că la bere este bună apa pe care o faceți sau dacă s-ar putea considera prin imaginea respectivă că nu merit să mă îmbogățesc la o berărie, să deschidem amîndoi o fîntînă.

ADRIAN PAUNESCU

Adevărul se poate vedea și într-o fotografie

● O mamă caută argumente ● Un tată intimplător ● Afacere incheiată cu accident ●

**Un certificat medical
cu surprize**

Cu o lingură mestecă în cratița de pe sobă. Iși șterge lacrimile. N-a apucat să spună prea multe, c-a izbucnit în plins. Erau încă tineri, ani de zile și-au dorit amindoi un copil. Credeau că ea e de vină, așa că a început să umble pe la doctori, să se caute. Ultima dată era la Cluj-Napoca și a vizitat-o soțul iar medicului care o trata i-a venit ideea să-i trimită și pe el la analize. A fost îndrumat la Spitalul municipal din Turda și la scurtă vreme s-a întors acasă cu un bilet în care medicul scriseseră negru pe alb că suferă de sterilitate primară. Atunci el a înțeles că degeaba și-a purtat soția prin spitale, fiindcă neputința era a lui. „Am trecut peste supărarea asta, în definitiv nu eram noi nici primii, nici ultimii care rămăneau fără copii, și ne-am văzut mai departe de treburi. Ne-am cumpărat o casă și-am început s-o dichisim. Dar n-a trecut mult și-am simțit că mi-a luat cineva puterile când am auzit că soțul are un copil cu colega mea de serviciu. Nu știam ce să mai cred. De la un timp, ea nici nu se mai ferea de mine, ba chiar îmi făcea în ciudă, spunându-mi că așa a vrut ea, c-o să-i plătim pensie alimentară și-o să ne lase fără mașină...”

Trebuia să poarte un nume

În a cincea lună de sarcină, când nimic nu mai era de făcut, Helga Renate Brădac de la Institutul de cercetări pentru viticultură și vinificație Valea Călugărească dă zvon printre colegii de serviciu că este gravidă cu maestrul mecanic Constantin Șerbulea. Vestea cade ca un trăsnet iar colegii de muncă încep să șușotească și să se mire. Nu-i vorba, s-au mai intimplat astfel de cazuri dar asta parcă prea e de tot. Lucrând alături de soție, cine și-ar fi inchipuit că omul e în stare de o asemenea boacăna? Și tocmai cu o femeie necăsătorită s-a încurcat! Nimeni n-avea de unde să știe însă că cel declarat tată pe nepusă masă nu putea avea copii, chiar din pricina lui, așa încît Constantin Șerbulea fu silit să îndure rușinea față de cei din jur iar soția lui să suporte toate jignirile tinerei mame care nu se sfia să i se infățiseze în fiecare zi. Asta se intimpla prin vara anului 1977. În toamna aceluiași an, la 12 noiembrie, se naște copilul pe care mama lui îl botează Bruno Andrei, după care, despovărată de greutatele sarcinii, pornește acțiunea judecătorească, fiindcă Bruno Andrei, ca toți copiii, trebuia să poarte un nume, adică să aibă un tată, cel puțin pe hirtie.

Unde se vede**că nu actele vorbesc**

La dosarul nr. 11433/1984, care e de fapt un maldăr întreg de dosare, Helga

Brădac a depus în sprijinul acțiunii ei citeva declarații de martori, prin care se încearcă acreditarea ideii că Constantin Șerbulea a recunoscut paternitatea și chiar a încercat întreruperea sarcinii, desigur cu sprijinul cadrelor medicale. Reclamanta susține, prin urmare, că s-au deplasat împreună la Tândărei în acest scop și, pentru a face dovada, aduce în instanță schița unui apartament în care ar fi fost cazați. Apoi, ca să întărească demonstrația, reclamanta aduce și trei martori care declară că chiar Constantin Șerbulea a intervenit pe lângă medicul stomatolog Tănase, de la dispensarul întreprinderii „Dorobanțul” din Ploiești, pentru ca acesta, la rîndul lui, să pună o vorbă bună pe lângă medicul ginecolog Voinea, de la aceeași întreprindere, pentru a purcede la întreruperea sarcinii. Instanța de judecată respinge amindouă probele, deoarece în momentul în care se pretindea că încușul fusese cu reclamanta la Tândărei acesta se afla, de fapt, la locul de muncă. Lucru dovedit cu declarația martorului Ion Nan și cu adeverința de la

încăpășinează să facă plauzibilă paternitatea și declară, mai întâi, că a fost violată de Constantin Șerbulea în casa bătrinei Floarea Maria, de pe strada Bălcescu din Ploiești, ipoteză hilară pe care organele de cercetare penală o și înapătează. Se fac totuși investigații, e audiată sora bătrinei decedate între timp, Florița Dobrescu, dar nimic nu se confirmă. Procesul ajunge la ultimul recurs, după șapte ani de freamăt și zbuțiu, și se hotărăște ca de astă dată acțiunea să nu se mai judece la Ploiești, ci la Tribunalul Suprem.

**Cu ce se mai îndeletnicește
între timp tinăra mamă**

Pentru a da conflictului mai multă tensiune și pentru a învrăjbi și mai mult spiritele, Helga Brădac îl învață pe micul Bruno Andrei să spună tuturor cine e tatăl lui și, ca să fie mai convingătoare, îl îndeamnă s-o scuie și să

paternității. În instanță apare și adevăratul destinatar, Argentina Dobre, care declară că biletul i-a fost înmănat ei: „Înțelegind ce am de făcut, am rupt biletul, considerându-l fără importanță, și l-am aruncat la coș cu alte hirtii peste care mi-am scuturat stiloul de cerneala veche”. Cum a ajuns Helga Brădac în posesia biletului, iată o întrebare la care nu e greu să răspundem. Știm doar că cele două erau colege de serviciu.

Explicația nu convinge pe nimeni. Între timp, în plină desfășurare a procesului, piritul se vede părăsit și de avocatul său, Silviu Anghel, care găsește de cuviință să plece în vilegiatură tocmai acum. Trăgînd linie și socotînd, completul de judecată consideră că relațiile dintre cei doi nu mai pot fi puse la îndoială, dovadă și biletul respectiv, așa încît paternitatea se subînțelege. Subtilitatea acuzei nu poate însă să nu sară în ochi, fiindcă instanța n-a făcut decît să schimbe discret obiectul procesului. În cauză era stabilirea paternității iar nu dovedirea relațiilor dintre cei doi, chiar admițînd că acestea au avut loc. Totuși, de fiecare dată problema care s-a pus a fost de a proba dacă piritul și reclamanta au avut contacte, în loc de a judeca argumentele paternității. E de înțeles că trebuie făcut tot ce e posibil pentru ca un copil să nu rămînă fără tată însă cît de folositoare îi va fi lui Bruno Andrei atribuirea unui tată fals, numai de dragul de a i se smulge acestuia o pensie? Va veni o vreme cînd copilul se va maturiza și va încerca el singur să afle adevărul, care e destul de simplu de altfel pentru cine are urechi de auzit. Cînd va suferi mai mult copilul acesta: cînd va afla că are un tată necunoscut sau cînd își va da seama că are un părinte băgat pe git? Se vede treaba însă că nu latura morală a interesat-o pe Helga Brădac, ci aceea materială, fiindcă de undecîndeva ar fi putut cere pensie alimentară decît de la un om înstărit și fără copii?

După ce l-a declarat tată pe Constantin Șerbulea, instanța de judecată a trecut la stabilirea pensiei de întreținere, unde de asemenea lucrurile sînt destul de încolțite. Ambicioasă și răzbuțitoare, reclamanta vrea bani mulți, chiar împotriva actelor. Dacă s-ar putea să-l lase și fără mașină pe Constantin Șerbulea, Helga Brădac ar fi fericită.

Niște fotografii

Piritul scoate din buzunar două fotografii și mi le întinde neliniștit. Într-una e chipul lui Bruno Andrei, zîmbitor, zglobiu, cu sprîncene proeminente, deși fața e fragedă și dolofană. În cealaltă, privește imaginea unui bărbat vigoșos, cu părul scurt și sprîncenele stufoase, cu privirea hotărîtă și severă. Mă uit din nou la copilul durduț și am pentru o clipă portretul bărbatului în copilărie. Altu decît cel al lui Constantin Șerbulea. Posesorul acestor fotografii nu face un secret din ele. E dispus să le arate celor în drept, singurii care ar putea solicita o expertiză antropologică și pentru alte persoane din institutul unde s-au petrecut toate acestea. În liniștea unei fotografii se poate ascunde chiar adevărul.

RADU G. ȚEPOSU

Tată cu anasîna

locul de muncă. Cît despre cea de-a doua acuză, organele de procuratură cercetează cazul, ajung la concluzia că a fost vorba de o mărturie mincinoasă și hotărăsc sancționarea infracțiunii cu amendă penală. Nemulțumit de cursul intimplărilor, tatăl proaspelui mame face însă o intimplare și cercetarea penală se relansează. Acușele rămîn totuși simple ipoteze, căci probele propriu-zise întirzie să apară. Constantin Șerbulea face la rîndul său dovada nevinovăției cu certificatul medical în care se precizează că suferă de sterilitate primară. Deși era de dator să instanței să ceară o expertiză în acest sens, reclamantul solicită Institutului medico-legal din București un nou certificat. Diagnosticul este formulat nițel altfel, fără ca să schimbe în vreun fel datele problemei.

Procesul e lung, hotărîrile se schimbă de la un an la altul și, după șapte ani de hărțuială, dosarul acestui caz înregistrează trei recursuri extraordinare, fiindcă Helga Brădac, nemulțumită de hotărîrile Judecătorei Ploiești, cere ca numitul Constantin Șerbulea să fie declarat tată cu orice preț. Între timp, copilul crește și piritul solicită expertiză antropologică. În raportul de expertiză, întocmit la București, putem citi că numărul caracterelor cu valoare absolută este insuficient pentru stabilirea paternității, ceea ce, cu alte cuvinte, infirmă pretenția reclamantei. Mai ciudat este că instanța n-a cerut expertiză serologică, mult mai relevantă decît cea antropologică.

Cu toată valoarea probatorie a actelor oficiale invocate de pirit, reclamanta se

dea cu pietre după soția lui Constantin Șerbulea, așa, ca să știe ce-o așteaptă. Copilul e foarte ascultător și de fiecare dată cînd o întîlnește pe soția fratinsului său tată, nu uită să pună mina pe bolovani, fiindcă așa i-a spus mama.

O scrisoare pierdută

Nemulțumită de felul cum s-a desfășurat procesul atîta amar de ani, Helga Brădac obține deci un nou recurs extraordinar, cu prilejul căruia invocă un document despre care nu suflase o vorbă pînă acum. Reclamanta arată instanței un bilet de la bibicu, rupt în patru și stropit cu cerneală, care ia drumul expertizei pentru a se stabili autorul. Se dovedește că semnatarul este Constantin Șerbulea, ceea ce pentru instanță devine împedecă că tot el este și tatăl copilului! Iată ce conține biletul devenit între timp un petic de hirtie mototolită: „Scumpa mea, vino te rog la pod la nea Petre. Vino fără grijă, soția are treburi înterioare. Am de discutat cu tine, Costel”. De nicăieri nu se poate deduce că buclucașă de eșă i-a fost adresată reclamantei, deși ea susține contrariul. Întrebată în instanță dacă s-a prezentat la întîlnirea propusă de reclamant, admițînd că el i-a fost adresat biletul, Helga Brădac infirmă, declarînd că propunerea a rămas fără nici un efect. Totuși, existența acestei scrisoare devine o probă de netăgăduit în favoarea relațiilor dintre cei doi și, în consecință, în favoarea

Cronica șoselei**Moartea
unui taximetrist**

Cocoțat în cabina giganticului autotren, Remus, șoferul, recapitulă în gînd traseul ce avea să-l urmeze. Făcuse drumul acesta de atîtea ori încît îl știa pe dinafară. Fiecare curbă, fiecare riu și chiar piriu îl erau cunoscute. Avea în imagine pînă și casele care se înșirau de-o parte și de alta a șoselei. Îi spunea adesea ajutorului său, uite, după curba asta înfilnim cutare sau cutare statuie, monument etc. Memorase pînă și inscripțiile de pe acestea. Era curios să cunoască orice lucru nou, din orice domeniu, îi plăcea să știe cît mai multe. Adesea îl puteai vedea pe șofer oprit în apropierea unei case memoriale ori a unui monument, documentîndu-se asupra acestora cu pasiunea unui cercetător sau, în tot cazul, cu setea de a afla aspecte inedite a turistului pornit în călătorii de explorare.

Îi plăcea să asculte istoria tulburătoare chiar și a unor evenimente și fapte de importanță locală. Retinea, cu bucuria proprie copiilor, povestirile, legendele, descrierile despre obiceiuri și fapte de vitejie petrecute de demult cu savoarea pe care le-o dă trecerea timpului. Abia cînd ajutorul său îi amintea de posibilitatea întîrzierii, Remus își lua rămas bun, cu părere de rău, de la interlocutorii ale căror povestiri îl fascinau.

Acum era frămîntat de alteceva: ce

surprize îi va rezerva drumul în această noapte de februarie, atît de capricios și de schimbător? Liana, tinăra lui soție, obișnuia să-l asemene cu luna lui Făurar. „Și tu și el sîntei la fel de schimbători și cu toane, așa că ai în vedere surprizele ce ți le poate oferi vremea în această lună. A, uitasem că ești născut în zodia vîrsătorului, deci tot în februarie. Prea multe te leagă, deci, de această lună”.

„Nu uită că „vîrsătorii” au multe calități. Sînt ei visători, lirici dar, în același timp, oameni practici, inventivi, răzbătători, așa că mă descurc eu și la drumul ăsta, recunosc, nu țîșor”.

Perspectivă de a cîștiga într-o noapte 2000 de lei nu era de neglijat. În timp ce soția îl dăscălea ce să facă și cum să dreagă, să se îmbrace gros, să nu uite cutare ori cutare lucru etc., Remus se gîndea numai și numai la aranjamentul cu maestrul care fabrica „covoare fermecate”. „De ce le spui așa?” îl întrebă pe omul negricios, atînci cînd încheiase afacerea și se obligase să-l transporte cei 100 de metri de mochetă de la oraș pînă la izlota comună, unde locuia. „Le spun „fermecate” pentru simplul motiv că, aranjată, dichisită de mine cu franjuri și alte podoabe, mocheta decupată în bucăți își înzecește valoarea... Materialul mă costă cam 100 de lei, și eu vind covorașele în comună cu aproape 1000 per bucată”. I-a pus în mină 2000 de lei cu nonsalanță. La fel cum Remus îi dă băiețului său 10 lei să vadă un film. „La sosire îți pun în palmă restul de 2000, plus o damigeană de palincă!”

Gîndurile au continuat să-l chinuiescă pe „vîrsător” și în timp ce rula la volanul gigantului. „Cum o fi drumul de la șoseaua națională pînă în comună?

O fi desfundat, nu? Cred că este. Doar zilnic merg zeci de mașini la fabrica de mobilă. Totuși e un drum de munte, greu, cu serpentine, pante. Știa el, „brunetul”, de ce îmi oferă atîția bani. Cine mai e prostul să bată atîta drum, în plină iarnă, pentru a-i aduce materialul la nas?”

A predat marfa. Noroc că forestierii curățaseră drumul. A călătorit tot timpul cu frică. După ce a predat imensul sul oacheșului meșter, parcă i s-a luat o piatră de pe inimă. „No, hai, bea și mata o palincă, mîncîncă, uite ce bună-tăți. Așa slană, pită și ceapă nu găsești la oraș. Hai, dormi la noi, că n-o fi foc. Oi pleca dimineață, odihniți”. Era bine dacă primea propunerea. În fond, de drept, trebuia să plece abia la 7 dimineața. Totuși refuzase tot: băutura, mîncare, odihnă, numai să iasă cît de repede la drumul principal.

S-a odihnit apoi două ore la un hotel în primul orașel întîlnit, și din nou la drum. Visase urit. Se făcea că măgăoaia lui se răsturnase într-o prăpastie. Zgomotul ca de butoi care se rostogolește pe un drum de piatră nu era altceva decît eșapamentul unui „TIR” al căru motor era încălzit de șofer, exact sub fereastra camerei. „Hai, Gligor, e două”. A fost greu pînă l-a trezit pe tinărul ajutor, tocmai cînd somnul îi era mai dulce. „Nu știu cum se face că sînt mai obosit decît înainte de a mă culca”, se destăinuia Remus ajutorului, care continua să doarmă în picioare, îndreptîndu-se spre spațioasa cabină.

Mijeau zorile cînd puternicul autovehicul rula pe o porțiune dreaptă, în imediata apropiere a marelui oraș, ultima haltă înainte de a ajunge la destinație. „În fond, maistre, de ce ne grăbim așa? Avem un avans de aproape 10 ore.

Trebuia să ajungem la finis abia diseară, iar la încercat tocmai mine dimineață”. „Din două motive, prisleo! Primul, asemenea treburi nu se fac decît noaptea, cînd sînt mai puțini ochi deschiși; al doilea: trebuie să încercăm ceva „special” pentru „Codita”, îl știi doar, vecinul nostru de apartament. Cum pentru asta este nevoie să facem în plus vreo 40 de kilometri, îți dai seama care e rostul sosirii noastre în devans la destinație”. „Ahaa, acum am priceput” răspunde Gligor.

„Meștere, le cam ațipești la volan, fii atent!” „Cum, cum, ce zici?” întrebă speriat Remus. „Nu uită că într-o secundă, la viteza asta, trenul nostru parcurge 10 metri”. „Bine că ți-ai găsit timpul să-mi dai lecții!”

„În momentul cînd se apropia de taximetru rămăs în pană, am zărit, preț de o secundă, capul șoferului de la autotren căzîndu-i pe piept. Stăteam la rînd la ziare. Am văzut tot, povestea tinărului muncitor abia ieșit din schimb. I-a acroșat, trîntindu-l la pămînt. N-au mai apucat, săraei, nici să strige. Șoferul taximetruului tocmai scotea roata cu pană de cauciuc.”

Pasagerul privea cum se desfășoară depanarea. Cînd la telefon, soției taximetristului i s-a spus cu o voce ciudată, tristă, care voia să menajeze: „Soțul dv. e la spital, a avut un accident, da, grav, foarte grav”, femeia a rămas blocată. Primul care a priceput crudul adevăr a fost băiatul, un puști de 10 ani. „Nu-i adevărat, ne minte! Tata a murit!” a strigat el. Apoi încă o dată, mai puternic, cînd s-a precipitat spre scări. „Tata a murit...”, „...a murit taaaa...”

VICTOR BEDA

Boxul este o meserie grea

Sport

● Timp pentru titlul mondial ● Joe Louis : „Gindește-te la viitor” ●● Autostopiști nefericiți ●

Campioni și recorduri

Intilnirile dintre marii campioni au fost întotdeauna viu disputate. Cu toate acestea, cind disputa a avut loc în cadrul unui turneu internațional, majoritatea partidelor s-au încheiat remiză. Alta este situația cind se joacă un meci. O înfringere pe durata unui meci în doi poate avea consecințe catastrofale mai ales dacă meciul are un număr fix de partide. Nu orice jucător strălucit de turneu poate face față condițiilor cu totul speciale în care se luptă atunci cind adversarul avut de înfruntat rămîne unul și același jucător tenace. De-a lungul vremii s-au organizat în jur de 30 de meciuri în doi, meciuri susținute pe rind fie de către campionul mondial împotriva jucătorului ce devenea șalanger, fie de către jucători ce aspirau la un duel cu cel mai bun șahist al lumii. Niciodată pînă la actualul meci pentru titlul mondial dintre A. Karpov și G. Kasparov nu s-a ajuns la o luptă atît de îndelungată. Recordul cel mai apropiat ca număr de partide jucate, revenea meciului de la Bagio din 1978, unde A. Karpov și-a adjudecat victoria de-abia după 32 de partide. Acum s-a depășit prin dublare numărul partidelor ce se jucasă de obicei, 24 la număr, în cadrul unui meci conform vechiului regulament de desfășurare a campionatului mondial.

Dacă în prezent se stabilește un record inegalabil, probabil în materie de partide, la începutul disputării meciurilor pentru supremația individuală mondială recordurile se stabileau prin atragerea unui număr cît mai mare de spectatori. Astfel partidele se jucasă pe rînd în mai multe localități. Primul meci pentru titlul mondial poate fi considerat cel din anul 1889 dintre Steinitz și Zuker-

tort. S-au jucat atunci 20 de partide și victoria a revenit la un scor categoric lui Steinitz: 12,5 — 7,5 prin zece victorii, cinci remize și cinci înfringeri. Adversarii s-au întilnit la New York în cinci partide, perioadă în care Zukertort conducea detașat cu 4—1, apoi la Saint Louis și ultimele 11 partide s-au desfășurat la New Orleans. Steinitz a fost provocat la un duel de către marele maestru Cigorin pentru a se vedea cine va obține cel mai bun rezultat din 20 de partide. S-au jucat doar 17. A fost cel mai dur meci: s-a înregistrat o singură remiză, partida a 17-a ce a avut loc la 24 februarie 1889 în Gambitul Evans. Steinitz a câștigat 10 partide iar Cigorin doar 6. La cumpăna anilor 1890—1891 Cigorin și-a luat într-un fel, pe moment, revanșa într-un meci telegrafic, câștigînd ambele partide. Adevărata revanșă a început s-o obțină Cigorin în 1892. Dar pînă atunci, fiind epoca romantică a șahului, campionul mondial era extrem de activ și a susținut din 9 decembrie 1890 pînă în 22 ianuarie 1891 un meci contra lui Günsberg. Pentru prima oară au apărut în număr mare remizele. Steinitz a găștigat cu 6 : 4 și 9 egaluri. Cel de-al doilea meci dintre Steinitz și Cigorin a avut o evoluție curiosă. S-a jucat pînă la zece victorii. Pînă la partida a 19-a a condus Cigorin, apoi rorurile s-au inversat și Steinitz conducea cu 8 : 7. Partida cea mai dramatică a fost desigur, ultima din meci, adică cea de-a 23-a. S-a jucat la 28 februarie și situația în meci era de 9 : 8, dacă Cigorin câștiga, lupta continua cu alte partide, pînă la acumularea a trei victorii de către un jucător. Cigorin era extrem de nervos: juca pentru prima oară în meci Gambitul regelui, o variantă foarte rară, periculoasă. Steinitz era agitat, nemulțumit fiind de poziția sa pe muchi de cutit. La mutarea a 26-a Cigorin avea câștig ușor dar în următoarele citeva mutații a scăpat o parte din avantaj. Mai avea încă șanse cind s-a ajuns la controlul timpului, pe atunci la mutarea a 30-a, la mutarea a 31-a lui Cigorin i-au cedat definitiv nervii: gîndea și gîndea neputînd efectua mutarea. Într-un tirziu, după 20 de minute de gîndire, a efectuat o mutare sinucigașă. Steinitz a

reacționat rapid și a obținut victoria la mutarea a 35-a, iar Cigorin era distrus: „Mi-am permis în partidă luxul de-a nu da mat în două mutații. Este de necrezut!”.

Cîtiva ani mai tirziu și Steinitz a trecut prin aceeași situație critică fiind învins de către Lasker, cel care a dominat arena mondială a șahului stabilind și recordul de-a fi deținut titlul mondial de-a lungul a 26 de ani. Cind Steinitz a răspuns provocării lui Lasker, șalangerului nu i se dădea nici o șansă, cei dornici de insinuări explicînd alegerea lui Lasker de către Steinitz pentru a evita un adversar mai puternic. Meciul s-a jucat la New York, în Philadelphia și apoi la Montreal dîrînd din 15 martie 1894 pînă la 26 mai același an. Lasker și-a dominat adversarul, s-au consemnat doar patru partide egale, se juca violent, pentru victorie. Lasker a câștigat meciul prin 10 victorii, suferînd doar patru înfringeri. Steinitz a fost „demolat” de cele 5 victorii ale lui Lasker de la mijlocul meciului. Doi ani mai tirziu, în meciul revanșă, Steinitz nu a reușit să-i țină piept campionului mondial, care a obținut victoria categorică prin 12,5 : 4,5. Doar cinci remize au fost consemnate. O dată cu venirea lui Lasker în postura de cel mai bun jucător, meciurile pentru punerea în joc a titlului suprem, s-au rărit. Pe Marshall l-a învins în 1907 plimbîndu-l prin șase localități din America la scorul de 11,5 : 3,5, fără a fi învins. Intilnirea dintre Lasker și Tarrasch a fost considerată ca un duel dintre pragmatism (Lasker) și dogmatism (Tarrasch, autor al mai multor principii fundamentale ale șahului). A învins Lasker cu 10,5 : 5,5 învînzîndu-l oarecum pe Tarrasch care căuta vesnica logică a mutațiilor mai mult decît eficacitatea lor. Cel mai clar duel a fost încheiat de Lasker în fața lui Janovski prin 9,5 : 1,5, lăsînd doar trei remize, iar cel mai slab meci al fostului campion mondial a fost cel de la Viena și Berlin din 1910, cind Lasker a câștigat doar 5 partide, pierzînd tot atîtea în fața lui Schlechter.

MARGARETA MUREȘAN ■

Comportare palidă

Viareggio, 12 februarie (prin telefon). La ora la care intru în legătură cu redacția, marți seară, turneul internațional de fotbal pentru tineret de la Viareggio a ieșit din prima turnantă, îndreptîndu-se spre faza optimilor de finală. Sita a cerut și jumătate din cele 16 participante, 9 italiene și 7 din Europa, au ieșit din cursă. Din păcate, printre ele se află și Universitatea Craiova, al cărei palmares aici este mai degrabă nesatisfăcător: 0—2 cu Atalanta, 0—3 cu Fiorentina și, azi, 2—2 cu Aberdeen. Firește, nu lipsesc explicațiile pentru această comportare dezamăgitoare, ele fiind legate mai ales de vîrsta foarte fragedă a fotbalistilor noștri (majoritatea juniori, deși regulamentul prevede utilizarea jucătorilor pînă la 21 de ani) și de perioada în care ei au abordat turneul, dar nu-i mai puțin adevărat că, în general, formațiile italiene au dominat competiția, din cele 8 calificate nu mai puțin de 7 fiind din peninsula, acestora adăugîndu-li-se și Spartak Moscova. Că turneul a fost și este foarte tare o demonstrează, între altele, și faptul că echipe ca Ajax Amsterdam sau F.C. Sarajevo s-au întors acasă fără măcar să fi făcut un punct! Dealtfel, prin modul cum este organizat și prin momentele alese pentru desfășurarea lui, turneul de la Viareggio pare anume conceput pentru reprezentanțele țării gazdă, care îl abordează în plin campionat, în timp ce echipele străine vin aici, pe coasta tireniană a Toscanei, pentru a inaugura sezonul, fără o pregătire de specialitate, fără omogenizare. În ceea ce-i privește pe craioveni, diferența de pregătire s-a simțit și i-a costat. Universitatea n-a jucat rău, în multe momente ale partidelor a lăsat o impresie bună, notificată ca atare și în presă, dar n-a izbutit pînă la urmă să câștige nimic, lipsa de experiență a jucătorilor ei și o oarecare comoditate (asupra căreia voi reveni) privînd-o de rezultate mai bune.

Pentru Craiova, și cu asta închei, datorită calendarului fotbalului nostru, turneul de la Viareggio a fost mai degrabă unul de pregătire decît unul de reprezentare. Dacă nu s-a urmărit decît primul scop, atunci obiectivul a fost atins. Dacă însă s-a sperat că se va obține aici, în prima jumătate a lunii februarie, un rezultat de anvergură, atunci responsabilii fotbalului nostru s-au înșelat. Au existat, firește, și cauze subiective, dar figura palidă făcută la Viareggio nu cred că trebuie să ne mîhnească cît să ne pună pe gînduri, informîndu-ne exact cum stăm în materie de tineret și unde am ajuns. Înainte de a detalia problemele, de acasă, vreau să precizez că în acest sector nici nu stăm foarte bine și nici nu am ajuns prea departe. Dar dotarea nativă a jucătorilor noștri ne dă speranțe că, încadrată într-o concepție realistă, într-o metodologie științifică vom reuși să ne ridicăm la nivelul fotbalului internațional competitiv.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

FAIR PLAY

Gong final

Vă prezentăm astăzi, ultima parte a scrisorii prin care fosta glorie a boxului, Joe Louis, povestește succesului său de peste ani Floyd Patterson și prin el întregii lumi a sportului, finalul unei cariere care la un moment dat părea a fi o fericire fără sfîrșit.

„...Rocky Marciano a tras ultima linie sub palmaresul meu într-o seară de oc-

tombrie cind m-a lăsat întins pe podea la Madison Skuare Garden în repriza a 8-a a meciului nostru. Nimeni nu-mi făcuse așa ceva în 15 ani de lupte în ring. A fost un sfîrșit trist. Dacă ai văzut acest meci, Floyd, nu uita imaginea fostului campion lungit pe podea în timp ce cuvinte de milă erau pronunțate în fotoliile din jurul ringului. Dacă ar trebui să reiau totul de la zero, mi-aș alege același drum. Un om care abandonează boxul cu un titlu de campion, sănătos, cu un nume care nu este murdărit se poate considera fericit. Marciano a fost unul din aceștia. Fiecare boxer ar trebui să-i urmeze exemplul. Eu am terminat la podea și la 42 de ani am devenit luptător de catch. Oricum mai bine decît să fi devenit hoț. După citeva luni, doctorii m-au pus pe tușă. Nu le plăcea „zgomotul” făcut de inima mea.

Dar n-a fost nimic grav. Un mușchi cardiac făcea ca o jucărie (n.n. — la 19 aprilie 1981 „jucăria” s-a defectat definitiv). Acum aștept autorizația medicilor pentru a mă urca din nou pe ringul de catch. Atît timp cit voi fi sănătos, trebuie să fac tot posibilul pentru a-mi rezolva problemele financiare.

Floyd, nu uita nici un moment responsabilitatea pe care o ai față de familia ta, mai ales față de copilul care s-a născut în ziua cind ai câștigat titlul mondial. Încearcă să eviți greselile pe care le-am făcut eu. Scrisoarea inserată citeva săptămîni în rubrica noastră, deși aparent nu are legătura cu titlul ei, demonstrează că Louis, prin curajul de a-și recunoaște public eșecul final, a fost mai mult decît un campion.

CRISTIAN ȚOPESCU ■

Universitatea Craiova în noul drum spre cupele europene

— Florin Halagian, se spune că Universitatea și-a găsit, în sfîrșit, un antrenor pe măsură. E adevărat?

— Nu știu cît de adevărat este, dar putem colabora foarte bine. Dorim să realizăm același lucru și anume ca Universitatea să redevină echipa cunoscutelor succese europene. În acest sens am pus foarte mult accentul pe refacerea fizică și psihică a jucătorilor. Mai exact spus, ei trebuie să aibă o sănătate, un potențial fizic și o încredere în propriile posibilități pe măsura fotbalului pe care-l știu.

— Din interviurile publicate în cotidianul de specialitate, reiese că pregătirile echipelor merg strună. După incintarea cu care cei intervievați prezintă pregătirea de iarnă a echipelor lor ar fi de mirare să mai retrogradeze cineva. Cum stau lucrurile la Universitatea?

— În general vorbind, toată lumea are dreptate. Pregătirile din această perioadă sînt în bună parte serioase. Se aleargă mult în condiții dificile, se asigură o pregătire fizică exemplară dar începe campionatul și antrenamentele scad în intensitate. Mulți vor ca cele două, trei săptămîni din iarnă să le ajungă pentru întregul sezon. Și noi ne-am pregătit corect, la Herculane, în condiții foarte bune, apoi am plecat în Portugalia unde echipa s-a întilnit cu jucătorii din lot și a susținut un meci cu Farense, echipă aflată, la vremea aceea, pe locul 4 în prima divizie. Rezultatul e cunoscut, 0—0. A fost un meci bun, spectaculos.

— Noutăți?

— În echipă, nici una. În conducerea clubului, mai multe. Președinte este acum Sergiu Cătăneanu, iar vicepreședinte Marian Georgescu. De asemenea vor fi schimbări și în secție. În ceea ce privește lotul,

asa cum s-a mai anunțat, am luat în pregătire și cîtiva juniori talentați. Zamfir, Prună, Badea, Gheorghe Popescu, tineri care fac parte și din lotul național de juniori.

— Ce ați păstrat, ce ați schimbat în jocul echipei?

— N-am schimbat nimic. Universitatea este o echipă care are jocul ei, bine cunoscut în țară și în străinătate. Important este să păstrăm ceea ce este foarte bun, să menținem ridicată această cotă a valorii. Împreună cu antrenorii Dinu și Stănescu, cu medicul V. Frinculescu am făcut tot posibilul ca starea de sănătate a jucătorilor să ne permită atingerea obiectivelor propuse. Am lucrat mult și în privința moralului echipei, redobîndirea de către toți jucătorii a încrederei, a aceluși psihic de învingători. Am vrut să le retrăzesc interesul pentru marea performanță, să creez acel climat de disciplină fără de care nu se poate lucra.

— Cum se simte Cătăneanu?

— Acum, bine. A suferit cu stomacul, dar doctorul Frinculescu l-a pus pe picioare.

— Ticleanu?

— La el e vorba de încredere. Trebuie să fie primul convins că e sănătos și că poate juca la adevărată valoare. Încolo, avem un lot de 18 jucători, sperăm ca în vară să mai aducem încă doi, trei jucători consacrați pentru a reuși să ne prezentăm foarte bine într-o cupă europeană.

— Care sînt obiectivele propuse?

— Asigurarea unui loc care să ne dea dreptul să jucăm în cupele europene și câștigarea Cupei României.

— Campionatul?

— „Finala” va fi între Steaua și Dinamo. Clasamentul adevărului este foarte limpede. Urmează Sportul.

— Ultimele pregătiri?

— Astăzi (miercuri dimineață, n.n.) plecăm la Pitești, pentru un meci cu Argeșul. Mai avem mult de lucrat, am început și antrenamentele de sală, iar sîmbătă avem restanța din Cupă cu Tirgoviște.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

Dincolo de aparențe

Pasageri de ocazie

Ar fi greu de apreciat cît rol joacă amabilitatea și cît interesul unor posesori de autoturisme în angajarea pe care o cunoaște astăzi autostopul. Cert este că se practică intens și nu numai pe căile rutiere dintre localități, ci chiar și în interiorul orașelor, mai ales de la și înspre gară, aici avînd, însă, de-a face cu o indiscutabilă indeletnicire. Cit de moral — căci de „legal” nu poate fi vorba — este acest ultim aspect al problemei nu trebuie să facem eforturi prea mari ca să înțelegem...

Unul dintre mulți „Stan-Pățitul” din ultima vreme este Dumitru Tudoran din București, str. Buclei nr. 10, posesorul autoturismului „Fiat”-125 nr. 2-B-6071. Cu citeva zile în urmă, pe cînd se întorcea dînr-o călătorie pe magistrala București-Pitești, este atenționat, în timp util, de trei cetățeni, cu binecunoscutul semnal „la-mă nene”. Amabil, D.T. oprește, deschide portierele, pasagerii de ocazie urcă și spun că doresc să meargă pînă în cartierul „Militari”. La coborîrea acestora, D.T. a fost, probabil, atent la cu totul altceva, neobservînd că unul dintre „clienții” îi luase, de pe bancheta din spate, haina de piele.

Cînd și-a dat seama de ceea ce i se întimplase, cei trei indivizi dispăruseră deja prin mulțimea din preajma autoșosei. Unica speranță era să întilnească vreun milițian și să-i spună pătania și citeva semnamente pe care și le amintea de la fiecare pasager. Spre șansa lui, l-a întilnit în drum pe sergentul-major Viorel Bucătariu, agent de ordine în circumscripția 20 miliție, care a avut inspirația să-i caute pe cei trei, mai întii prin „Piata Gorjului”.

Asupra unuia dintre aceștia — Apostol Păun, de 28 ani, recidivist, din comuna Corbi Mari, județul Dimbovița, zidar

la cooperativa prestări servicii din localitate, se afla baina păgubașului...

Un caz feroțit, dacă se poate spune astfel, exceptînd emoțiile prin care a trecut D.T. și faptul că A.P. a fost reținut imediat pentru furtul comis.

Ion Tudor, tot din comuna Chiajna, șofer la TRANSCOM, fiind solicitat de trei minori — Florin Serban, Dan-Iulian Ghinverga și Florin Pandeli — toți din comuna Mogoșoaia, să-i transporte cu autoturismul personal din București la domiciliu, pe drum a fost imobilizat și jefuit de banii ce-i avea asupra sa, fiind necesară intervenția unor cadre din Circumscripția nr. 5 miliție pentru descoperirea autorilor și cercetarea cazului.

La Cluj-Napoca, însă, un început de cursă asemănătoare — culmea! tot cu trei pasageri de ocazie — dar de data aceasta cu tocmălești din capul locului: 200 lei din Piața Libertății pînă la Apahida, a avut un final de-a dreptul dramatic, dar putea să fie chiar tragic.

Ajunzînd în afara orașului, unul dintre pasageri i-a cerut lui Ion Rosianu — posesorul autoturismului — să oprească, moment în care ceilalți doi l-au atacat, imobilizat și jefuit pe șofer, după care l-au scos cu forța de la volan și l-au vîrît în port-bagaj.

Alertat noaptea tirziu, un număr însemnat de cadre de miliție, între care ofițerii C. Giurgiu, M. Budușan și M. Mureșan, au trebuit să consacre timp și eforturi pentru descoperirea autorilor tîlhăriei.

Aceștia sînt: Ion Moldovan — de 19 ani, Ion-Dan Cristea — de 16 ani și Ovidiu Firlea — de 15 ani, toți fără ocupație, dar avînd deja și alte fapte similare la activul lor.

Vă asigurăm, nu sînt singurele și nici nu garantăm că ultimele fapte de această natură!

MIHAI GROZAVU ■

Atomul pașnic

Cînd ne-am ocupat, în cadrul acestei rubrici, de relația energie-ecologie, am evidențiat eforturile în direcția folosirii așa-numitelor energii noi, nepoluante — energiile solară, eoliană, a valurilor, geotermală ș.a. Dar energia atomică? În ce categorie intră ea și care este tendința în lume referitor la această formă de energie?

Este clar că energia atomică ocupă un loc aparte. Luările de poziție din ultimii ani împotriva armelor nucleare au determinat în multe țări ale lumii și o anumită reținere în ceea ce privește folosirea energiei atomice în general. Or, dacă împotriva înarmărilor nucleare se cere dusă o luptă permanentă, neslăbită, realitatea impune ca folosirea atomului în scopuri pașnice să ia o tot mai mare amploare. Aceasta este și concluzia la care ajunge un raport al Agenției Internaționale de Energie Atomică (A.I.E.A.) și al Organizației Mondiale a Sănătății (O.M.S.). Raportul consideră că energia nucleară „poate să aducă o contribuție pozitivă la calitatea vieții și poate face ca ritmul degradării mediului inconjurător să regreseze”.

Desigur, aceste concluzii pornesc de la starea actuală a aprovizionării cu energie în lume, precum și de la necesitățile viitoare. Se știe că în prezent cea mai mare parte din nevoile de energie de pe glob este acoperită de petrol, gaze și cărbune. Însă toate

Comentariul săptămîinii

aceste surse — lăsînd la o parte faptul că poluează puternic mediul inconjurător — sînt neregenerabile și deci epuizabile în deceniile următoare. În același timp, trebuie să se aibă în vedere și faptul că pe întregul mapamond necesarul de energie va crește considerabil, ca urmare a procesului firesc de dezvoltare economică și a urbanizării tot mai pronunțate. În aceste condiții, este normal ca omenirea să-și îndrepte atenția către alte forme de energie, printre care un loc de prim rang îl deține energia nucleară.

Dar care este în momentul de față stadiul folosirii energiei atomice? După datele furnizate chiar de A.I.E.A., există un număr de circa 275 de reactoare nucleare în funcțiune și de aproximativ 240 de reactoare în construcție, repartizate într-un număr de 30 de state. Cele mai multe asemenea centre se află, evident, în țările dezvoltate: 154 de reactoare în S.U.A., 60 în U.R.S.S., 56 în Franța, 42 în Marea Britanie, țări în care partea de energie nucleară în ansamblul producției de energie electrică reprezintă deja circa 30 la sută și ar putea ajunge la 70-80 la sută pînă în anul 2000. Cu totul diferit se prezintă situația în lumea a treia. Cu toate că în țările în curs de dezvoltare se află instalate 33 de centrale nucleare, pentru majoritatea acestor țări energia atomică nu a devenit încă un mijloc practic de producere a căldurii și a electricității. De pildă, în anii 1983-1984, numai 1,3 la sută din energia electrică produsă în țările în curs de dezvoltare era de origine nucleară, față de 9 la sută pe ansamblul mondial. Or, cum dezvoltarea este organic legată de energie, în prezent se impune cu tărie luarea de măsuri care să permită accesul tot mai larg al țărilor în curs de dezvoltare la folosirea energiei nucleare în scopuri pașnice. De altfel, chiar în documentul la care ne-am referit mai sus se preconizează întoarcerea la energia nucleară „dacă vrem ca lumea să se dezvolte și ca bunăstarea să fie repartizată mai larg și mai echitabil”.

În ceea ce privește România, este cunoscut Programul național de energie nucleară, care prevede realizarea unei puteri electrice instalate — de origine nucleară — de 4500 MWe pînă în 1990 și de circa 10.000 MWe pînă în 1995. Programul prevede, totodată, măsuri menite să asigure securitatea instalațiilor nucleare, protecția personalului muncitor care lucrează în aceste instalații, precum și protecția populației și a mediului inconjurător.

ION D. GOIA ■

Accente în lume**PUȘCA DE VINĂTOARE PENTRU FOTOGRAFI**

Chiar și un specialist întîmpină greutăți atunci cînd este vorba să fotografieze o pasăre în zbor cu ajutorul unui teleobiectiv de 400 sau 600 mm. Pentru a ușura munca fotografilor ce-și propun să prindă în obiectiv păsări sau animale, firma belgiană Schomat propune o crosă fotografică. Dintr-o armă de vînătoare se păstrează doar patul ei, restul fiind înlocuit de un teleobiectiv.

ACUPUNCTURA ÎNLOCUITĂ DE LASER

Institutul de radiotehnică, electronică și automată din Moscova a realizat un aparat medical botezat „Orion” ce funcționează pe baza unui laser cu heliu și neon de capacitate mică. Acest aparat a fost conceput în ideea înlocuirii acupuncturii, fiind mult mai eficient decît aceasta. Razele laser emise de aparat acționează asupra a 10 puncte biologice active ale omului, iar durata unei sesiuni de tratament este de 10-50 minute, spre deosebire de sesiunile de acupunctură tradițională care durează aproximativ o oră. Cercetările realizate în diverse clinici din Moscova, Kiev, Kalinin au demonstrat că biostimularea pe bază de laser grăbește vindecarea, scade probabilitatea recidivelor. Totodată cu ajutorul razelor laser pot fi tratate o sumedenie de alte boli: neurologice, cardiovasculare, bronhice, alergice și dermatologice. Tehnica acaparează chiar și acele domenii de activitate în care conservatorismul nu ar însemna neapărat idei retrograde sau un refuz al noului.

„MEMORIE” ATAȘATĂ LA MINA

Japonezii au scos pe piață de curînd o „jucărioară” rîvnită de cei mari și de cei mici. Este vorba de un ceas multifuncțional, Epson RC20, care posedă o memorie vie ce poate fi programată pentru a conține o listă cu numere de telefon, nume și adrese. Fiecare număr de telefon poate avea 16 caractere și este posibil să solicite două numere deodată, ambele apărînd pe ecran. Ceasul te mai informează despre orarele trenurilor și avioanelor din 16 orașe, cu diferențele de orar de vară și iarnă. Același ceas, în urma programării, nu te lasă să uiți ora întîlnirilor prin soneria care te atenționează să privești ecranul. Conectat la niște ordinaoare ceasul minune mai poate primi grafice ale orarelor pe mai multe luni, înregistrează muzică. Cit despre calculatorul pentru cele patru operații, nici nu mai încapă vorba că trebuie să-l conștient. Unde sînt vremurile cînd ceasurile erau ceasuri?!

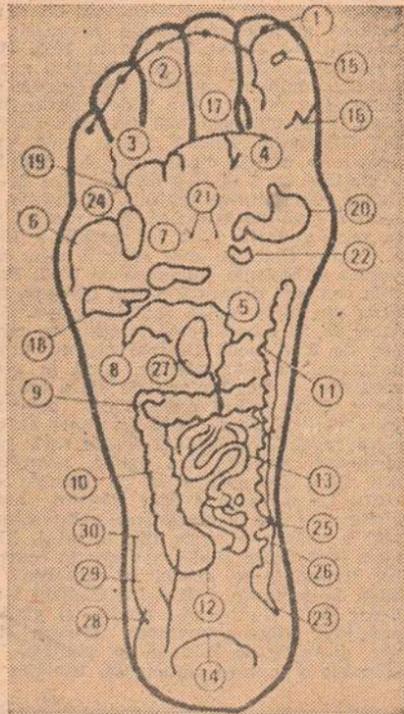
CROITORII ÎN DIZGRAȚIE ?

În anul care vine, clienții moscoviți nu vor mai putea reproșa croitorilor că le-au luat greșit măsurile, că hainele ar fi prea strîmte sau prea largi. Eventuale plîngerii vor fi adresate computerului-croitor. A fost conceput un dispozitiv de măsurat automat care după ce ia toate măsurile necesare, transmite datele unui computer ce prelucrează informațiile și proiectează apoi silueta unui om sub forma unui model în spațiu. Acest model în spațiu poate fi văzut pe ecranul unui monitor permițînd comparația modelului cu originalul. Dacă rezultatul este pozitiv, la comanda operatorului, computerul calculează apoi un dispozitiv special, trasează contururile cu mare exactitate. Singura operație care mai rămîne după întregul proces este cusutul. Cine o execută?!

DURERI LUATE CU MINA

O tehnică veche de cinci mii de ani și redescoperită de doctorul William Fitzgerald la începutul secolului, a fost preluată de către specialistul Hanne Marquardt și explicată în cartea sa „Reflexo-

terapia piciorului”. Despre ce este vorba? Reflexoterapia piciorului, la fel ca și acupunctura, este o tehnică ce ne vine din China, cu ajutorul căreia persoanele atinse de diferite maladii se pot trata singure, ajungînd la rezultate pozitive fără să folosească vreă tabletă, drog, sau orice fel de tranchilizant, ci doar apăsînd cu degetul sau masînd ușor un punct sau altul din talpă. Această metodă se bazează pe faptul că între organe și terminațiile lor nervoase există o relație, fiecare parte a corpului avînd la extremități o zonă reflexă specifică ce corespunde terminației nervului. Majoritatea zonelor reflexe se situează în laba piciorului. Acționînd asupra lor, se acționează, de fapt, asupra organelor care suferă.

1 — creier; 2 — sinus; 3 — ureche; 4 — git și amigdală; 5 — pancreas; 6 — umăr și braț; 7 — plămîni; 8 — vezică biliară; 9 — colon transversal; 10 — colon ascendent; 11 — coloana vertebrală; 12 — nerv sciatic; 13 — ureter; 14 — regenerarea celulelor oaselor; 15 — epifiză; 16 — mucozitățile, flegme; 17 — ochi; 18 — ficat; 19 — dinți; 20 — paratiroidă; 21 — trapez drept; 22 — stomac; 23 — coccis; 24 — articulația umărului; 25 — vezică; 26 — apendice; 27 — rinichi drept și suprarenală; 28 — genunchi; 29 — coapsă; 30 — sold.

Consumați griu germinat !

Numeroși sînt cei a căror sănătate nesatisfăcătoare se orientează spre mijloace izolate prezentate ca propice de-a completa unele carente sau de-a neutraliza surplusurile, în loc să treacă la o reformă globală a alimentației lor declă la o viață sănătoasă. Această reformă globală presupune și introducerea grăunțelor în alimentație prin germinarea principiilor vițelor în alimentație.

Grăunțele sînt produsul extraordinar al naturii capabile să-și păstreze foarte mult timp proprietățile ele constituind un aport imediat în elemente nutritive talizante (vitamine) și mai ales factori de asimilare și de transformare (fermenți).

Un organism alcătuit normal și alimentat convenabil poate dispune de posibilități de asimilare, de transformare, de stocaj, propice întreținerii, refacerii și nevoilor sale energetice.

Chiar și pentru un astfel de organism ar fi necesare grăunțele germinate, adică o mulțime de elemente nutritive și vitamine cuprinse într-un volum redus.

Revista „A trăi sănătos” încă din anul 1952 expune printre altele, avantajele consumului griului germinat.

Iată cîteva date legate de proprietățile și avantajele griului germinat, extrase din revista *Vivre Sain* (A trăi sănătos).

„Este necesar a se insista asupra necesității consumului zilnic a unei mici cantități de griu incolțit (una sau mai multe lingurițe). Prin conținutul ridicat în calciu: 71 miligrame în 100 de grame de griu germinat, față de 45 miligrame în griul neatins și 14 miligrame în piinea albă; în fosfor: 1050 mg în 100 g griu incolțit, față de 423 mg în griul neatins și 86 mg în piinea albă; în magneziu: 342 mg în 100 g griu germinat față de 133 mg în griul neatins și 0,5 mg în piinea albă, griul germinat este un puternic întăritor, recomandat mai ales copiilor, celor care suferă de decalificiere, anemicilor (mai ales în cazul anemiilor cerebrale), celor nervoși, femeilor gravide sau celor care alăptează.

Albumenul care aderează la grîul incolțit conține principalele principii nutritive și săruri minerale; printre altele: calciu pentru partea dură a oaselor, potasiu, zinc, fier, arsen pentru leucocitele și hematiile singelui; ulei ușor laxativ; cerealaze, diastaze (fermenți) fixînd oxigenul din aer. În țările se găsec de asemenea acești fermenți care dau piinii frumoasa ei culoare aurie.

Prin conținutul său bogat în calciu și fosfor, griul germinat este recomandat împotriva slăbirii sistemului nervos și cerebral.

Grăunțele de cereale cuprind în germen și în stratul de celule subcorticele diastaze extrem de puternice care somnolează într-o stare potențială atîta timp cît grăunțele rămîn uscate. Ele intră în acțiune îndată ce există condiții de germinare (umiditate, căldură, și aerisire). Ele atacă și digeră atunci diversele materiale de rezervă acumulate în bob pentru a se îngriji de hrana și dezvoltarea tinerei graminee.

Aproape toate grăunțele pot fi consumate odată germinate, nu numai griul: orzul, hrișca, floarea soarelui, soia, mazărea, susanul, anumite boabe, lucerna (foarte apreciată, sub denumirea de alfalfa în mediile naturiste americane), toate soiurile de cresson. Consumul leguminoaselor în starea lor naturală datorită unui inhibitor pe care-l conțin, e mai puțin încercat decît consumul germenilor acestor leguminoase. De pildă soia germinată este folosită de multă vreme eliminîndu-se astfel toate prejudiciile.

Griu germinat: Într-un taler cu apă călduță se pune griu și se lasă la înmuiat timp de 24 de ore. După aceea griul trebuie clătit și așezat într-un vas mai puțin adînc umîndu-l puțin ca să rămîna mereu umed. Foarte important este faptul de-a clăti în fiecare zi acest griu pus la incolțit. Grăunțele vor germina în trei-patru zile (vara mai repede). Odată cu apariția germenului (un mic punct alb) griul poate fi consumat fie într-un amestec de crudități, cu fructe, cu miere sau chiar așa simplu.

Griu incolțit este un adăos atît de nutritiv încît nu trebuie folosit decît în mod periodic: cîte o săptămînă pe lună sau doar două zile pe săptămînă, cîte una sau două lingurițe pe zi, după vîrstă (tinerii pot tolera mai ușor această hrană decît adulții).

Germenii de soia: Se pune soia la înmuiat timp de 24 de ore apoi se întinde într-o farfurie adîncă pe un strat de apă de 1 mm. Se acoperă cu o altă farfurie și se lasă la o temperatură de 18-20°C. Se pune cîte puțină apă în fiecare zi. Germeții sînt gata de a fi consumați spre a patra zi cînd au 2-3 cm. Tot ceea ce se găsește în farfurie este consumabil. Salata din soia germinată se pregătește cu cel puțin o oră înainte prînzului astfel ca seva din soia să se scurgă la fundul vasului și să aromeze și celelalte legume din care se compune salata.

Mulțumind profesorului George Oproiu din Tirgovîște, str. 1 Decembrie 1918, bloc 68, pentru faptul că ne-a trimis revista „Vivre en harmonie” din care am spicuit materialul, urăm cititorilor poftă bună la cereale germinate.

ELENA GRECESCU ■

Computerizarea poligrafiei

Așa cum era de așteptat, s-au îngheșuit lucrurile pe piste mai înguste ale interesului în afaceri. Noile tehnologii își fac loc cu deosebire în imprimarea bancnotelor, a carnetelor de cec, certificate de bancă, tichete de loterie. S-a pus astfel capăt și apucăturilor de falsificare: orice posibilitate de reproducere sută la sută a desenului astfel făcut este exclusă. Și ca lucrurile să fie și mai sigure, o cerneală specială a fost pusă la punct: cînd un certificat tipărit cu această cerneală trece prin mașina de copiat — a eventualului infractor — pe duplicat apare automat cuvîntul „fals”.

O vreme, firmele europene au avut cuvîntul de greutate în calitatea utilajului tipografic, mai ales Mercedes Benz și Rolls Royce. Computerizarea poligrafiei a impus Japonia în fruntea trupelor de elită. Au apărut, puse la punct de niponi, mașinile offset de mare viteză și productivitate cu comandă electronică,

„Mitsubishi Corporation” le vinde în țară și în străinătate, inclusiv în S.U.A.

Am văzut de curînd, fabricată la noi, o mașină de cusut de dimensiunea unui capsator. Nu îți poți lucra cu ea un palton dar poți repara la nevoie orice accident în materie. Fabricanții de instalații tipografice s-au gîndit și ei la ceva asemănător. Au apărut, prin urmare, mici tipărite ușor de manevrat, cu căutare la firmele nu prea mari, în universități, spitale, în cartiere. Dau rezultate în cazul loturilor mici, a diversității largi. Sistemul pus la punct de „Mitsubishi Paper Mills Ltd” folosește o emulsie de argint pentru realizarea plăcii imprimante. Este necesar doar efortul apăsării pe buton, ca și în cazul unui xerox. Prin această escaladă de la tipărirea de formulare, la tiraje de 20.000 exemplare, „Silver Master”, cum se numește, a trecut în ograda producătorilor de ziare.

Noi am crescut în admirația linotipistului așezat în fața pupitrului, stăpîn pe sine, ca un comandant de navă aflat deasupra Atlanticului. Un muncitor transpus pe traseele interioare ale profesiei,

marcată de tăcîntul clapelor, de plumbul încins. Copiii noștri privesc cum un tehnician manevrează clapete silențioase ale unei claviaturi. Sistem digital care asigură un debit de 4 milioane de semne pe oră. Textele odată compuse sînt transcrise, memorizate, indexate, la nevoie reciclate. Dicționare electronice intervin pentru a corecta automat tiparele. Laserul a răsturnat fără menajamente obiceiuri vechi. Datorită lui, tirajul unei cărți de cîteva sute de exemplare se dovedește rentabil. Microeditiile par a promite serioase modificări în politica editorială, în starea difuzorului de carte.

O nouă generație de „Silver Master” în care expunerea este asigurată prin laser a fost deja pusă la punct și foarte curînd ne este promisă trecerea ei în fază operatorie, sub comanda computerului. Cum sateliții de telecomunicații se înmulțesc, va fi posibil să se realizeze placa și imprimarea instantaneu, chiar și de la distanță. Ni se promite pe curînd posibilitatea de a face direct plăci color.

NEAGU UDROIU ■

Lumea, redescoperită mereu

Ștefan Odobleja, tată și fiu

— Dragă Fănică, atît gurile rele cit și gurile bune spun că tu ești fiul marelui savant Ștefan Odobleja. Tu ce crezi?

— Dacă gurile spun așa, înseamnă că este adevărat. Dar eu credeam, dragă Valeriu că pentru a ști atîta lucru nu era nevoie să ascuți toate gurile. Ești primul om care a repus în circulație numele tatălui meu. Lăsînd la o parte gluma, dă-mi voie să-ți mulțumesc pentru tot ce ai făcut. De altfel, numele tău a stat mereu la loc de cinste în casa noastră și chiar în manuscrisele celui care a fost Ștefan Odobleja.

— Îți mulțumesc, dar vizita mea se datorează altui fapt. De pildă, aș vrea să realizăm o discuție despre anumite întâmplări, mai mult sau mai puțin hazlii, din viața lui Ștefan Odobleja. Este un subiect care mi se pare că a scăpat pînă acum ziaristilor.

— Din cite ți-am povestit, cu ce crezi că am putea începe?

— Păi, eu zic să începem cu ceva de sezon.

— De acord. Eram mic, să fi avut zece cinci sau șase ani, cînd tatăl meu se dezbrăca pînă la briu în plină iarnă și își freca bustul cu zăpadă. Același tratament mi-l aplica și mie, după care mă ștergea cu o bucată de pînză aspră. Îmi spunea că această metodă este după Müller și Kneip. Afirmatia o fac mai mult pentru a preciza că tatăl meu își cădea organismul în mod științific și nu spîrgînd gheala cu toporul și plonjînd în copcă în fata sătenilor, cum a spus nu de mult un „entuziast” la un simpozion. Firește, le-am taxat ca simple aberații și nimic mai mult. O asemenea întâmplare ar fi putut foarte bine să fie pusă pe seama lui Mike Mouse, în nici un caz pe seama lui taică-meu.

— Lasă asta. Spune-mi cum te-a învățat să dormi în pat?

— Văd că ții cu tot dinadinsul să mă faci de risul lumii. Bine, fie. Întîmplarea fine tot de copilărie. Ne mutasem la oras, adică, la Severin. Datorită unei situații mai vitrege, tata a fost nevoit să doarmă o noapte cu mine în pat. Casa pe care o știi și pe care abia o terminase de tencuit, nu avea decît o cameră în care se putea locui cit de cit civilizată. Cred că acum e momentul să spun că tata n-a putut suporta să doarmă cu mine în pat.

— Așa că „îndoiala” mea asupra paternității, are, totuși, un suport.

— Nu fii răutăcios; lasă-mă să continui. Deci fiind nevoit să doarmă cu mine în pat, n-a pierdut prilejul să-mi atragă atenția: „Fii atent, băiatule, este pentru prima oară cînd accept să dorm cu cineva în același pat. Te rog să nu dai din picioare că mă trezești și s-ar putea să iasă rău pentru tine”. Spre nenorocul meu, noaptea am dat din picioare și l-am deranjat. M-a trezit imediat și m-a dus în camera alăturată unde m-a pus să improvizez un pat pe picioare de cărămizi nezdite.

— Cu alte cuvinte, vrei să mă faci să cred că totul a decurs în liniște. Nu ți-a adresat nici un „compliment”?

— Știam că asta te interesează, tocmai de aceea am evitat. Am vrut să văd dacă nu cumva te-ai răzgîndit, dar nu mă menajezi deloc.

— Stimată tovarășe ing. Ștefan Odobleja jr., fii bun și mărturiseste și cititorilor revistei Flacăra, ce ți-a spus bătrînul după ce l-ai trezit?

— Nu-mi dai voie nici să respir. Mă ții numai în pas alergător și cu masca pe figură, ca la infanterie. Ei bine, am să-ți fac și această plăcere. După ce m-a

trezit în noaptea aceea, mi-a spus: „Ai dat din picioare. Te-ai purtat ca un bovis. N-o să mai dormi în același pat cu mine niciodată”.

— Dar să revin unde rămăsesem. Spuneam că acel pat era din cărămizi nezdite, din care cauză la cea mai mică răsucire se prăbușea, astfel că eram obligat să îl refac de citeva ori pe noapte. Ce să-ți mai spun, a fost un chin.

— Că refăceai patul de citeva ori pe noapte, am priceput, dar nu-mi dau seama cum îți depista „infracțiunea”?

— Avea o cutie de conservă pe masă pe care o legase cu o sfoară. Celălalt capăt al sforii era legat de patul meu. Mecanismul era simplu: în momentul în care patul se prăbușea, trăgea de sfoară și cutia de conservă cădea pe podea. Tata se trezea, aprindea lampa, venea la mine în cameră și fără nici un cuvînt îmi arăta ce am de făcut. Cam după o săptămînă de coșmar, ajunsesem să am un somn foarte liniștit. Pe care parte mă așezam de cu seara, pe aceeași parte mă trezeam dimineața. Și uite-asa...

— Ai învățat să dormi în poziție de drept?

— Drepti, drepti, dar pe orizontală.

— Mai dă-ne ceva picant.

— Dau, dar pentru asta trebuie să părăsesc copilăria.

— Faci cum vrei.

— Eram student. În vacanța de iarnă am venit și eu pe-acasă. Purtam blugi și-mi lăsasem și plete.

— Vroia să rupi inima țîrgului?

— Pe-a țîrgului am rupt-o, n-am rupt-o, dar pe a lui taică-meu am făcut-o praf. După citeva zile s-a apucat și a scris o scrisoare decanului, care suna cam așa: „Stimate tovarășe decan, în preajma vacanței de iarnă a apărut în curtea mea o arătare care abia după ce s-a apropiat, mi-am dat seama că e fiul meu. Pe deasupra, se mai laudă că e și student. Vă rog respectuos să-mi răspundeți dacă este adevărat, intrucît eu consider că așa ceva nu e posibil”.

— De unde știi conținutul?

— Mi-a citit decanul scrisoarea.

— Și cum ai ieșit din incurcătură?

— Nu prea elegant. I-am spus decanului că nu recunosc scrisul. Posibil să fie al vreunui vecin.

— Stai să-mi revin.

— Ce să-ți mai revii, acuma te țin eu în pas alergător. Cînd am venit din armată, îmi lăsasem mustață. Într-o zi l-am întrebat pe taică-meu dacă-mi stă bine. Întreabă pe altcineva, mi-a răspuns, că eu nu pot să mă uit la tine. După cum vezi, nici cu mustata n-am reușit să-l dau gata. Apropo de mustață. Nu de mult, la un simpozion, cineva a adus un tablou în care un bătrînel respectabil, cu o mustață de fircoanic, ne privea cu destulă îngăduință pe fiecare. Am întrebat cine este și mi s-a spus că e tata. Bine, dar tata, am îngăimat eu stupefiat, n-a purtat niciodată mustață.

— Poate că mustața l-ar fi ajutat să iasă din anonim?

— Să fim serioși!

— Acum îmi ceri să fiu serios, după tot ce mi-ai povestit?

— Și încă n-am terminat. La citva timp după moartea tatei, mă aflam în cimitir cu sculptorul A. Curcan, pe care îl ajutam să finiseze monumentul pe care acesta i l-a dedicat. Monumentul se compunea dintr-o sferă și un cub, vrînd să simbolizeze lumea științei. Cum spuneam, în timp ce îl ajutam să finiseze lucrarea respectivă, s-au apropiat de noi doi bătrîni, simpatici, de altfel, care după ce ne-au dat bună ziua, unul dintre ei a

făcut următoarea remarcă. Dar mai înainte, nu vreau să omit un amănunt, fără de care remarca bătrînului nu ar avea nici o savoare. Cu citeva zile în urmă murise un fotbalist local, un oarecare Pițurcă. Poate că asta l-a și derutat pe acel bătrîn, altfel n-ar fi spus: „Săracul, bietul Pițurcă, bine că s-au gîndit să-i facă și lui un monument. Este adevărat, a dat și goluri, dar a dat bine și cu zarul”.

— Să-ți stea inima, nu alta!

— Inima nu mi-a stat, dar Curcan era cit pe-acî să-mi smulgă barba de furie.

— Cu ce ne mai dezmierzi în continuare?

— Cu nimic. Adică nu, înainte de-a încheia acest dialog cu tine, vreau să-ți mulțumesc din inimă poetului Adrian Păunescu pentru toată afecțiunea pe care i-a arătat-o tatălui meu. Vreau să-ți mulțumesc pentru dăruirea cu care s-a luptat de a aduce în prim plan personalitatea și gîndirea unui om care ajunsese să nu mai creadă în nimic.

Tata a avut întotdeauna cuvinte de laudă și respect la adresa sa. I-a dedicat și un poem în care revista Flacăra este comparată cu o zîină ocrotitoare, ca să nu mai spun că numele poetului Adrian Păunescu, era pentru tata un nume așezat lingă inimă. Îi mulțumesc și-i doresc să trăiască în sănătate lingă cei doi copii ai săi pe care am auzit că îi iubeste tare mult.

VALERIU ARMEANU ■

Omagiu

Zinei mele ocrotitoare

Flacăra vie, far luminos, zina mea cea bună,
salvatoare a naufragaților aruncați peste bord;
tu mi-ai dat mina și m-ai seos din furia valurilor
care mă cotopeau, jucîndu-mă ca pe o pleavă.

Nici nu-mi vine să cred,
dar sint, totuși, în picioare

pe nisipul plajei
și pot ridica iar privirea

ca să pot contempla lumea,
pămîntul și cerul.

Ce templu să-ți ridici, Zeița mea?
Ce jertfe să-ți aduc?

Mi-ai sugerat să-ți fac ofrandă

o Logică

și m-am pus pe lucru,
dar cine mă va apăra, vai, cine

de furia zeităților din Olimp
care vor sări-n sus și își vor da

cu turul de pămînt
cînd vor auzi că după ce m-am legat

de un american,
(auziți Dumneavoastră, de un american

și încă ce american —
inrudit cu Rockefeller)!

mă mai leg acum și de un grec

de-al lor

care de 2300 de ani domnea

ca suveran absolut în logică?
Toți zeii din Olimp se vor înrola

în Eteria de războare
și vor porni cu flota spre Drobeta

să mă prindă și —
după prostul lor obicei din vechime —

să mă dezbrace în pielea goală
și să mă lege de-o stîncă

apoi, cu ochii în soare, ca să ridice
de mine

toate nerușinatele lor de zeițe!

ȘTEFAN ODOBLEJA ■

Străluminînd

Cu Grigore Hagiu, poezia română cîștigă încă o durere a absenței; cîștigă tragic iluminat de aureola de gheață a refluxului iernii, care a ademenit pe rînd multe spirite de aur: condeie și conștiințe pe umerii cărora s-a așezat sublimul, epuzantul efort al întoarcerii la cultură, efort vestit de generația anilor '60.

Nefirește și nedrept îmi pare tărîmul neîntristării și al neburcurei hărăzită omului din vinele cărora poezia țîșnea plină de viață clocoțitoare. Iar pentru Grigore Hagiu, poetul, viața nu era decît încă un mod de întrebare a spiritului, o exprimare a spiritualității care așază în construcția dăruită atît de rar unor ființe dramul acela de jertfă sensibilă, de sacrificiu sublim care dăruiește întregului edificiu al operei pregnanță și trăinicie.

Deodată cu Grigore Hagiu mai plesnește o venă din timpla anilor '60, tîmplă innobilată de aspirația, reînnoșării tradiției poeziei române. Acest 13 al iernii aprinde încă o floare de gheață pe fruntea inimii unuia din acei tineri înalți, superbi adolescenți ai iubirii și ai Poeziei pe care o primăvară de acum aproape două decenii îi înflorea mai întîi în mansardele unui spirit eliberat, îmbrățișat cu gîndul, cu sentimentul, cu filosofia lumii, apoi pe culoarele și în redacțiile revistelor și, în sfîrșit, în conștiința unei spiritualități căreia, adolescenții aceia înalți pînă la stingăcie, superbi pînă la timiditate au știut să-i dăruiască cu lăcomie cei mai frumoși, cei mai tineri și cei mai nebuni ani.

Grigore Hagiu este, fără nici o îndoială, unul din acei tineri zburători care au bătut cu aripile gîndului lor orizontul Poeziei române contemporane, cutreierîndu-i imprudenti hotarele nevăzute și nebauite, aducîndu-ne și nouă, pe pămînt, mostra de sol lunar a îndrăzelii lor visătoare. Stau măturie versurile poetului pentru acest colosal efort de reînălțare a Poeziei deasupra negurilor trandafirii și intristate pe care ei, atunci și de atunci mereu, au izbutit să le topească la flacăra sentimentului cosmic, a iubirii, a marilor descoperiri de dincoace de ceea ce lacrima și gîndul nu pot răzbate.

Mă tulbură și mă înfrigorează gîndul insuportabil că pe aripile larg desfășurate a doi din cei mai frumoși adolescenți ai anilor '60 din care trei sprezecele iernii cîștigă în jocul absenței mi-am așezat și eu, la rîndul adolescenței mele, destinul de aspirant la himeră. Grigore Hagiu a fost cel care cu generozitate mi-a debutat numele în paginile revistei „Lucaferul”, ghicînd în citeva rînduri ceea ce poate că versurile mele abia îndrăzneau să șoptească.

Am aceeași emoție și același orgoliu și aceeași tristețe de a-mi fi așezat visul adolescent de poezie sub insomnia lor genială.

Îmi este teamă să cercetez, îmi este teamă să descopăr cit poate vorbi poezia despre ceea ce va fi, dar mă cutremur atunci cînd citesc aceste versuri care luminează un destin încă, la acea vreme, neîntunecat:

„e ger
nu curge singele din venele deschise
arborii plîng rășină de fier

creier negru
acoperă spatele oglinzii
ornicul orb

departe
vinătă-i frunza stejarilor
năruirea fratelui somn

rogu-te
du-te și azi de la mine aur curat
nu te lăsa otrăvit de palida mea
răsuflare

fără de brațe
vislînd sub pămîntul adînc
tu creier negru ia-mă cu tine și
du-mă străluminînd“

(Străluminînd)

Straniu cavalier al Viziunii, tragic trubadur al Neliniștii sfidate, plin de o rece distincție în gestul silabei, înfrîngînd pasiuni sub ofelul de armură, al rostirii poetice, Grigore Hagiu întîmpină eternitatea.

TRAIAN T. COȘOVEI ■

Spectacolele operei

Seara de marți 19 februarie consemnează, pe afișul Operei bucureștene, o Aida cu mari desfășurări de forțe. Lucia Tibuleac asigură rolul titular, Amneris fiind Rodica Mitrică, Amonasro — Vasile Martinoiu. În Radames va debuta tenorul Constantin Ene, în Ramfis — basul Adrian Ștefănescu. La pupitru Constantin Petrovici.

Răpirea din serai de Mozart miercuri 20 februarie, la ora 18. Sub bagheta lui Cornel Trăilescu vor cînta: Marina Mîrea în Konstanz, Eleonora Enănescu în Blonda, Ionel Voineag în Belmonte, Pompei Hărășteanu în Osmin.

În baletetele Serii vieneze (Mica serenadă, Simfonia neterminată și Valsuri) din spectacolul de joi 21 februarie (ora 18) vor dansa Elena Dacian, Ioan Tugearu, Magdalena Rovinescu, George Postelnicu, Maria Cumbari și George Bodnarciuc.

Mozart din nou, vineri 22 februarie (ora 18), cu Flautul fermecat. Pe Tamino îl va interpreta Florin Diaconescu, Regina nopții va fi Silvia Voinea, Pamina — Elena Simionescu; cele 3 Doamne. — Elvira Cirje, Monica Teodorescu, Corina Circa; în Papageno debutează Lucian Marinescu, iar Papagena va fi Cornelia Angelescu.

Roză vînturilor

FRANCIS PONGE (Franța)

Ulciorul

Nici un alt cuvînt nu sună ca ulciorul. Mulțumită acestui „O” care se deschide în propriu-i mijloc, ulciorul este mai gol și-i în felul său. E un gol împrejmuț cu lut gîngăș: zgrunțuros și pururi fragil.

Ulciorul întîii și întîii e gol și cit mai grabnic cu puțință iarăși gol.

Ulciorul gol e sonor.

Ulciorul întîii și întîii e gol și se umple cîntînd.

De la atît de mică înălțime, că apă năvălește în el, ulciorul întîii și întîii e gol și se umple cîntînd.

Ulciorul întîii și întîii e gol și cit mai grabnic cu puțință iarăși gol. Este un obiect mediocer, un simplu mijloc-tor.

.....

Iată, așadar, un obiect de utilitate zilnică, dar față de care, în ciuda faptului că-i ieftin, trebuie totuși să ne calculăm gesturile. Pentru a-l menține în formă și ca să nu se spargă, ca să nu se risipească brusc în țîndări lipsite de orice valoare, intristate și derizorii.

E drept că unii, pentru a se consoia, zăbovesc — și de ce nu? — lingă cioburile unui ulcior spart: notînd că ele sunt convexe... și seamănă chiar cu niste pliscuri... petaliforme... că se înrudesc cu petalele de trandafiri, cu cojile de ouă... de unde să știu?

Căci tot ce am spus acum despre ulcior, nu s-ar putea spune la fel de bine despre cuvînte?

Focul

Focul face un clasament: mai întîii toate flăcările se dirijează într-o direcție oarecare...

(Mersul focului nu poate fi comparat decît cu al animalelor: el trebuie să părăsească un loc ca să ocupe altul; umbliă ca o amoebă și în același timp ca o girafă, își unduiește gîtul, se cațără cu piciorul...)

Apoi, în timp ce masele contaminate metodic se surpă, gazele ce scapă sunt treptat preschimbate într-o singură rampă de fluturi.

În românește de
PETRE STOICA ■

ADRIAN PAUNESCU: Tirîș-grăpîș, prin cel mai mare frig al anilor noștri, eu aflat într-o mașină care s-a răsturnat la începutul lui ianuarie, înainte de comuna Siliștraru, pe drumul Buzău-Brăila, și scăpat cu viață numai datorită unui miracol. dv., Valeriu Popa, cu bătrînețile — cu tinerețile, victorios prin voință asupra încercărilor la care vă supune viața, începînd să răspundeți la telefon, cu succesele imense repute în drumul nostru prin Moldova, unde — ca să dau un singur exemplu — la Bacău 1500 de oameni s-au strîns să vă asculte și să stea de vorbă cu dv., tirîș-grăpîș, eu mai mirindu-mă că dv. nu aveți 40 de ani. dv., înțelegînd că eu nu pot avea 60 de ani, reluăm dialogul și încercăm să dăm tot mai mult conțut și cărtii pe care am promis-o cititorilor. Așadar, ce credeți că am avea mai interesant de vorbit cu oamenii astăzi?

VALERIU POPA: Atît din scrisorile primite cit și din dialogul direct purtat cu oamenii în decursul lunii ianuarie la Mizil, Buzău, Galați, Iași, Botoșani, Suceava, Rădăuți, Cîmpulung Moldovenesc, Vatra Dornel, Bacău, Gh. Gheorghiu-Dej, Roman, Tirgu Neamț, Piatra Neamț, Brăila se desprinde tot mereu ideea necesității de-a explica, pe larg și mai în amănunt, importanța nutriției raționale, oamenilor care au citit primele dialoguri.

— Păi tocmai de aceea și insist să nu pierdem dialogul.

— Din dialogul direct purtat se conturează dorința celor interesați de a-și explica cit mai precis ce trebuie să facă sau de ce trebuie să treacă la o nutriție cit mai curată și de ce trebuie să renunțe la nutriția cu care au fost obișnuiți de multă vreme. Surprinzător este felul cum atunci cînd unul dintre preopinienți întreba cite ceva care fusese explicat și înțeles de majoritatea, oamenii să-reau la Bacău, de exemplu: „Stai, domnule, jos, n-ai înțeles că afecțiunea dumată este determinată de infecția în sine și că această infecție a singelui este determinată de felul cum noi ne-am nutrit, am trăit stressați, respirînd în mediu de multe ori poluat, în camere sau birouri viciate de fum de țigară?” Ce denotă aceasta? Că omul nostru este foarte dornic de a cunoaște, că după ce a fost convins de necesitatea unui lucru care trebuie făcut, îl și aplică.

— N-au lipsit, desigur, în tot drumul nostru, și provocările, dealtfel foarte firești, ale unora care ofereau tot felul de invitații la masă cu carne, pentru a vedea dacă într-adevăr...

— ...Ne menținem poziția purtată în dialog.

— Și parcă ne-am menținut.

— Îmi reamintesc un amănunt: la Bacău, o masă pregătită cu crudități, un platou cu pui, cartofi prăjiți și ospătării au rămas surprinși că nu s-a gustat, din 8 persoane nimeni nu a luat nici un fir de cartof prăjit și nici pui. Făgăduința șefului de sală a fost că la următoarea întîlnire ne vor primi numai cu crudități.

— Vreau să spun că am început să și prepar cruditățile, nu numai să le consum ca atare, să le prepar fără foc. Ei bine, unele dintre ele sînt absolut senzaționale după preparare. Combinația de gusturi, de enzime, de vitamine ș.a.m.d. conduce la o satisfacție la fel de mare ca și cea pe care o ai mîncînd ceea ce te-ai obișnuit să mîncîni, ba de multe ori satisfacția e mai mare. Sînt excelente seminte de floarea soarelui, de dovleac...

— ...moreovii roșii în mașină.

— Dar oamenii sînt intrigati și că nu găsesc altele crudități cite le-ar trebui. Ceea ce inseamnă că, începînd cu primăvara pe care o așteptăm — și noi și caloriferele — trebuie să ne gîndim cum să producem și să păstrăm cruditățile în perioadele fără vegetație.

— Și cit mai nepoluat. Aceasta se poate obține pe terenurile din apropierea locuințelor, terenuri încă virane, destule, în toate zonele țării. Și dacă ne-am gîndi mai bine, rădăcinile cultivate pe aceste terenuri pot rămîne și în timpul iernii. Avem convingerea că, în urma experimentărilor, vor îmbrățișa această idee în primul rînd cei trecuți în vîrstă a treia, iar ei vor convinge prin puterea lor de discernămint generațiile mai tinere.

— Din toate experiențele extraordinare pe care le-am avut în această perioadă alături de Valeriu Popa (în ciuda faptului că în clipa în care facem interviul sînt puțin supărat că n-am reușit să avem continuitate și să păstrăm ritmul propus și sînt și hotărît să-l critic pe

Valeriu Popa dacă nu va răspunde la telefon și se va mai izola), aș cita una pe care sutele de oameni prezenți la Bacău n-o vor uita, desigur, niciodată. După dialog, așa cum ne-am înțeles sau așa cum mi s-a părut că e firesc să facem, inginerul Valeriu Popa a rămas în fața oamenilor pentru a vedea și cerceta sub raport bioenergetic pe toți copiii aduși de părinții lor sau de rudele lor în acest scop. Nu voi uita niciodată ochii acelor copii și ochii acelor părinți, șirul mut al copiilor nevinovați pe care diverse boli — unele necruțătoare — îi lovise și pe Valeriu Popa concentrîndu-se și spunîndu-le pe rînd, spre uimirea generală, tuturor de ce boli suferă și ce știe domnia sa, fără a obliga pe nimeni să-l urmeze în ceea ce spune cu privire la vindecarea pe cale naturală sau ameliorarea stării de sănătate a acelor copii. Liniște aproape desăvîrșită în jurul fiecărui moment în care un copil se apropia de Valeriu Popa. Și iată o fetiță. Valeriu Popa ridică minile, minile care receptează bioenergia organismului, spre căpsorul ei, le plimbă foarte încet și foarte scurta vreme pe lingă fetița și, după o clipă de gîndire, în făcerea asurzitoare a sălii zice: „această fetiță are leucemie!” În acea clipă, toată suflarea se oprește într-un suspin. Încep murmururile: „Val, nu se poate! De unde știe? Dar chiar are?” Iar Valeriu Popa întoarce ochii spre sală și întreabă: „Mama fetiței este aici?” și se ridică o femeie care zice: „Mama nu e, dar sînt eu, mătusa ei. Fetița are, într-adevăr, leucemie. Și vă rog, dacă ați știut ce are, vîzînd-o acum prima oară și fără să vă fi spus nimeni dintre toți ce are fetița —

această cale — din Lîpova, str. Aurel Vlaicu nr. 41, bl. A 2, sc. A, apt. 6, cod 2875, jud. Arad. Cartea se numește „Taina vieții lungi”, aparține lui Lazăr Popoviciu și are subtitlurile „Bucătăria fără foc” și „Regimul crud cu peste 200 rețete”, apărută la o tipografie din Arad, probabil în deceniul 4, în orice caz se pare că după anul 1930.

— Subliniez încă o dată: eu nu mă ocup de partea medicală. Să fiu înțeles: sînt vii discuții pe tema dialogului purtat. Vreau să fiu un om liber de obligații pe care nu mi le-am asumat. Nu am spus niciodată că eu primesc oameni să dau consultații și nici nu o voi face. Să fie clar. Vreau ca atunci cînd sună telefonul și mă caută cunoștințele, prietenii, rudele să pot răspunde, dar voi închide telefonul de îndată ce cineva va încerca să-mi ceară consultații. N-am nici un fel de cădere să dau consultații și nimeni nu are dreptul să mi le ceară și să se supere că nu i le dau, să-mi ia în posesie viața. Ceea ce pot să fac, fac în dialogurile acestea și, dacă va fi cazul, în dialogurile pe care le vom purta în direct cu oamenii interesați, dacă se va considera că este util. Nu primesc pe nimeni acasă. Să se înțeleagă că, dacă aș fi vrut să fiu profesor, n-aș fi destăinuit din experiențele și acumulările mele în altele sute de mii de exemplare de gazetă. Dar dacă cineva mi se va adresa fără a respecta aceste lucruri, inseamnă că imi vrea răul. În acest sens regret că sînt deranjați și vecinii mei, care sînt pe drept supărați și n-au nici o vină că s-a întimplat să stăm în același bloc. Dar, repet, nu dau consultații particulare, nu

măcar gîndirea în direcția întoarcerii la natură.

— Noi am invitat, dealtfel, ca orice opinie în această direcție să fie argumentată de fapte. Să vedem cîți oameni s-au vindecat de scleroză în plăci, de cancer dermic, boli de ochi, enterocolite mîncînd carne, ouă, fierbînd, cocînd, folosînd zahăr alb ș.a.m.d., în vreme ce noi putem proba vindecări prin crudități ale aceluiași boli. Și dacă e pe așa, iar cei care comentează și clevetesc nu s-au invrednicit să vină cu dovezi, noi vom proba în continuare ideile noastre cu fapte și anume, vom arăta psoriasis vindecat pe calea nutriției naturale.

— Și cu aceasta, încheiem dialogul, făgăduînd sau nu, Valeriu Popa?

— Făgăduînd. Eu nu m-am oprit și nu mă opresc.

— Că-l vom continua săptămîna viitoare și vom face un efort să terminăm cartea.

Vă propun, stimate Valeriu Popa, să vorbim despre cea mai cumplită dintre toate bolile și anume despre cancer și să citim împreună deocamdată opinia lui Gînter. În viitor vom discuta și alte opinii așteptînd orice fel de argumente de la cei ce vor să ni se alăture în această luptă.

Apariția cancerului

Există o dependență vizibilă între lipsa de hrană crudă și formarea cancerului. Prin această lipsă și deci prin lipsa de enzime este dereglată, după cum s-a spus, diviziunea celulară, căci în acest caz nu poate fi corect efectuată. Apar astfel celule degenerate care se transformă în excrescențe, ceea ce are drept urmare formarea ulceratiilor, cancerelor, tumorilor și miomilor.

Formarea cancerului este condiționată de acțiunea anumitor chimicale și otrăvuri, de exemplu prin prafurile folosite în protecția plantelor, conservanți, medicamente chimice, clor și fluor în apa de băut, nicotină, sarea de bucătărie și multe altele. Dacă aceste otrăvuri sînt în stare să conserve și să omoare microbi atunci pot distruge și enzime sau cel puțin să le amortească, de îndată ce otrava pătrunde în celulă. Dacă deja prin lipsa de enzime apar celule degenerate, cum trebuie să fie dacă mai pătrund și otrăvuri!

Nu trebuie atunci să ne mai mirăm dacă enzimele pierd în celule controlul și astfel celulele degenerate se înmulțesc formînd excrescențe canceroase.

Există diferite feluri de cancer. Fiecare reprezintă o excrescență celulară apărută în anumite condiții fără să existe un virus purtător de cancer. Acolo unde toxinele se acumulează în celulele noastre pentru că lipsesc enzimele cu capacitatea lor de curățire sau sint amorfite și omorite prin acțiunea otrăvurilor, apare descompunerea și există condiții de formare a excrescențelor canceroase. Sîntem din acest motiv convinși că această boală de cancer nu are nimic de-a face cu un virus special. Pentru aceasta garantează deja faptul că boala nu este transmisibilă, după cum se știe despre bolile cauzate de viruși. O contra-otrăvă descoperită ar intoxica și mai mult corpul bolnav de cancer, de aceea nu a putut fi descoperită și nici nu se va descoperi. După experiența mea există numai un mijloc și anume enzimele neotrăvite care nu sînt produse într-o fabrică chimică, ci numai la țaranul „biologic”.

Există și dovezi indirecte pentru autenticitatea acestor prezentări, de exemplu anumite popoare vegetariene care nu cunosc cancerul și alte boli legate de alimentație. Un astfel de popor este poporul hunza într-o vale foarte izolată din munții Himalaia. Acolo nu se cunoaște nici o fabrică de alimente, îngrășăminte și chimicale. Laptele ca și cea mai mare parte a hranei se consumau crude. Din păcate s-a construit și în această vale o șosea. Deci și aici și-a făcut intrarea civilizația, zahărul alb, sarea de bucătărie și altele asemănătoare care subminează sănătatea.

Autorul îndrăznește în continuare să afirme că nașterea unor copii anormali se datorează aceleiași cauze ca și la formarea cancerului și anume lipsa de hrană crudă. Se formează celule germinale incomplete. Pe de altă parte li se pot da speranțe femeilor sănătoase dar sterile că prin hrana nefiertă pot totuși să mai nască copii. Viitoarele mame care se hrănesc cu crudități au nasteri mai ușoare. Nașterile pretimpurii și avorturile sînt excluse.

(Continuare în pagina 16)

ADRIAN PAUNESCU ■

Știința de a fi sănătos (?)

care are, sărăcuța leucemie — să vă gîndiți și cum s-o ajutați, cum s-o facem să nu mai aibă”. Și Valeriu Popa își continuă gîndul: „...cînd mama fetiței o purta în pînțe pe această fetiță, a avut în luna a patra o constipație care a devenit cronică și a luat medicamente. Antivomitice în special.

„Așa e”, răspunde femeia, „așa a făcut”. Și toată sala începe să murmure: „De unde știe el?” „Constipația mamei este una dintre cauzele celor mai cumplit bolii. Am mai vorbit despre asta. Boala s-a transmis fetiței prin sine, ca urmare a infecției sanguine datorată tocmai constipației (Valeriu Popa nu se referă la „infecție” în sensul strict consacrat, ci la „imbolnăvirea singelui”). Și Valeriu Popa povestește tuturor și ei notează ce se poate face pentru acea fetiță și pentru alți copii aflați în situația ei. Și oamenii aflați în sala din Bacău se ridică în picioare și aplaudă. Totul logic, perfect logic, pe înțelesul tuturor și în folosul tuturor.

Acum vă rog, și eu, Valeriu Popa, să ne spuneti ce ați recomandat acelei fetițe bolnave de leucemie și ce ați recomandat oricărui prieten al dv. care v-ar cere să-i spuneți tot ceea ce știți împotriva acestui cumplit dezechilibru?

— De la ora 7 și pînă la ora 11 se va bea un litru suc de legume alcătuit din: 470 ml suc de sfeclă roșie obținut din 750 g legumă, 250 ml suc de ardei gras obținut din 400 g legumă, 100 ml suc de varză albă obținut din 200 g legumă, 50 ml suc de pădărie obținut din 100 g plantă, 25 ml suc de ceapă obținut din 40 g legumă, 5 ml suc de usturoi obținut din 3 căței, 50 g miere de albine. Prinț la ora 13: 125 g griu incolțit, 25 g miez de nucă, 500 g pere, 25 g miere de albine. Cina la ora 19: 125 g griu incolțit, 25 g miez de nucă, 500 g mere, 25 g miere de albine. Metoda griului incolțit a fost dată în revista Flacăra din 26 octombrie 1984.

— Vă mulțumesc în numele tuturor speranțelor și vă rog să mai citim cite ceva din Gînter, dar poate mai sistematic, să luăm cartea cam așa cum a scris-o Gînter.

— Deși, sigur, nu numai Gînter este cel care a trecut la o nutriție naturală, ci sînt alte cărti la fel de bune, dar nu sîntem în posesia lor. Cînd vom intra în posesia lor, vom publica și din acestea.

— Uite, primesc spre exemplu, lingă o insignă de veteran de la Păuliș, o scrisoare și o carte trimise toate de locotenent colonelul în rezervă Nicolae Deaconu, — căruia îi mulțumesc pe

mă ocup de nimeni separat. Ceea ce pot face fac pentru toată lumea.

Vreau ca în acest cadru, și numai în acest cadru, la „Flacăra” și în cartea la care lucrați și în dialogurile pe care probabil le vom purta și în viitor direct cu oamenii să discutăm chestiuni care să intereseze pe toți, într-un cadru civilizat, legal și benefic pentru toată lumea.

Mulțumesc anticipat tuturor celor ce vor înțelege cuvintele noastre. Vine cite cineva și stă așteptat de clanță, în genunchi a intrat în hol. Să nu mi se ia un act de generozitate pe care îl fac drept o slăbiciune și să fiu transformat în vinovat de situația unuia sau altuia. Nu eu i-am nutrit așa pe oameni. Ei s-au nutrit singuri și dacă vor, înțeleg ce au de făcut, în dialogurile viitoare, vom putea consemna reechilibrări surprinzătoare.

— Aflăm că doctorița Andrei Stoica Teodora, care ne-a scris și care singură s-a oferit ca exemplu, a pus un anunț la locuința sa că nu poate fi găsită. Bănuim că au obosit-o foarte multele solicitări. Sigur, nu ne putem amesteca în viața nimănui, dar din moment ce domnia sa a trimis o scrisoare și ne-a rugat s-o publicăm și noi am publicat-o, normal este ca domnia sa să împărtășească experiența personală și ne oferim încă o dată să publicăm întreaga depoziție a doctoriței Andrei Stoica Teodora pentru a scuti oamenii de drumuri la locuința respectivă și pentru a scuti-o pe doctorița de reproșurile celor necăjiți, care vor să i se adreseze și nu pot.

— În ceea ce mă privește, revenînd la cei ce vor să intervină în dialogul nostru, apreciez pe unul care știe două și face una decît pe unul care știe zece și nu face nici una.

— Eu vreau să spun că pledoarii pentru fierbere, pentru coacere, pentru carne, pentru zahărul alb s-au făcut și pe baza lor s-au luat și premiul, dar ceea ce încercăm — Valeriu Popa și eu — este să zdruncinăm prin argumente această credință și să punem întrebări. Dacă în angajamentul față de această linie a dezvoltării conceptului de nutriție există păreri care ne pot ajuta, le așteptăm cu plăcere. Cită vreme, însă, prin tratament curat cu vegetale crude s-au vindecat oameni de boli incurabile pe cale medicală, iar pe cealaltă cale nu s-a vindecat nimeni, să mi se dea voie să continui a ocupa spațiu în revista „Flacăra” cu această experiență nouă, menită să incurajeze dacă nu acțiunea,

Flacăra. Redacția: București, Piața Științei 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: PROBLEMELE OMULUI (Scrisori-audiențe-anchete) — Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, Mihai Stănescu, Emanuel Valeriu, Horia Pătrașcu, Dorin Gherghinescu, Georgeta Ștefănescu — 25 42, 21 30, 25 58; PROBLEMELE DEZVOLTĂRII (Politică-economie-știință) — Cornel Nistorescu, Ion D. Goia, Liviu Timbus — 25 66; PROBLEMELE CULTURII (Literatură-artă-invățămînt) — George Arion, Victor Nită — 14 57; PROBLEMELE NOULUI (Reportaj-urgente-sport) — Ovidiu Ioanțoița, Ilie Purcaru, Adrian Dohotaru, Nicolae Grigore, Dumitru Constantinescu, Cărea Georgescu, Constantin Balaciu, Margareta Mureșan — 21 28; PROBLEMELE REVISTEI (secretariat, foto) — Dan Bărlădeanu, Constantin Dragomir, Elena Ghera, Sorin Postolache — 21 23, 25 69, 20 72, 14 53; secretar responsabil de redacție — Nicolae Cristache — 21 43; redactor-sef adjunct — Nicolae Arsenie — 21 24, redactor-sef 20 02 Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”. Import presă FO Box 12-201, telex 10876, prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” — sectorul export-

Redactor-șef: ADRIAN PAUNESCU